

ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีต่อความเข้าใจ
เรื่องการเพิ่มและการลดจำนวนของเด็กปฐมวัย โรงเรียนนวมทองวิทยา
กรุงเทพมหานคร

นางสาวพรรณนิภา ฤทธิสุทธิ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2552

**The Effects of Storytelling on Preschool Children's Concept of
Adding and Subtracting Numbers at Khumthong Wittaya School in
Bangkok Metropolis**

Miss Punnipar Rissuth

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

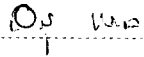
School of Educational Studies

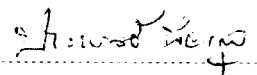
Sukhothai Thammathirat Open University

2009

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องที่มิต่อความเข้าใจเรื่องการเพิ่ม
และการลดจำนวนของเด็กปฐมวัย โรงเรียนชุมชนทองวิทยา
กรุงเทพมหานคร
ชื่อและนามสกุล นางสาวพรนิกา ฤทธิสุทธิ์
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หรดาล

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หรดาล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประพนธ์ เจียรกุล)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
วันที่ 13 เดือน มกราคม พ.ศ. 2553

ชื่อการศึกษา คั่นคว่ำอิสระ ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีต่อความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวนของเด็กปฐมวัย โรงเรียนชุมทองวิทยา กรุงเทพมหานคร

ผู้ศึกษา นางสาวพรรณิภา ฤทธิ์สุทธิ **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หรดาล **ปีการศึกษา** 2552

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวนของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัยชาย - หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 37 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนชุมทองวิทยา กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน และแบบวัดความรู้ความเข้าใจเรื่อง การเพิ่มและการลดจำนวน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน มีความเข้าใจ เรื่องการเพิ่มและการลดของจำนวนสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ การจัดกิจกรรมการเล่านิทาน การเพิ่มและการลด เด็กปฐมวัย

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์เป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.อรุณี หรดาล อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านต่อไปนี้ อาจารย์ศิลาณี นฤมลวัฒนกุล อาจารย์โรงเรียนวัดวชิรธรรมสาริตและอาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ อาจารย์พรพรรณ พึ่งจิน และอาจารย์ฉัฐนิชา อินทรชัยศรี อาจารย์โรงเรียนชุมทองวิทยา ที่ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งเกี่ยวกับเครื่องมือวิจัย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนักศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

พรรณนิภา ฤทธิสุทธิ

พฤศจิกายน 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ สำหรับเด็กปฐมวัย	5
ความหมายของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์	6
ความสำคัญของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย	7
จุดมุ่งหมายในการเตรียมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย	8
ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย	9
หลักการส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย	12
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน	15
ความหมายของนิทาน	15
จุดประสงค์ของการเล่านิทานและคุณค่านิทานที่มีต่อเด็กปฐมวัย	16
ประเภทของนิทาน	20
หลักเกณฑ์การเลือกนิทานให้เหมาะกับเด็กปฐมวัย	22
การเขียนนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย	24
วิธีการเล่านิทานและเทคนิคการเล่านิทาน	25

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน	28
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
การวิเคราะห์ข้อมูล	34
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวนของเด็ก ปฐมวัยก่อนและหลังการการจัดกิจกรรมการเล่านิทานเป็นรายบุคคล	37
ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวน ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน	41
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวน ของเด็กปฐมวัยหลังการการจัดกิจกรรมการเล่านิทานกับเกณฑ์ เป็นรายบุคคล	42
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	45
สรุปการวิจัย	45
อภิปรายผล	46
ข้อเสนอแนะ	49
บรรณานุกรม	50
ภาคผนวก	55
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	56
ข แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน	58
ค สรุปความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน	106
ง แบบทดสอบความเข้าใจเรื่อง การนับเพิ่มและการลดของจำนวน	108
จ สรุปความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อแบบทดสอบความเข้าใจ เรื่องการนับเพิ่มและการลดของจำนวน	131
ประวัติผู้ศึกษา	133

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 รายชื่อนิทานที่มีเนื้อหาส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์	31
ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวน ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานเป็นรายบุคคล	37
ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวน ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน	41
ตารางที่ 4.3 ผลวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลด จำนวนของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานกับเกณฑ์ เป็นรายบุคคล	42

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 4.1 ความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวนของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน	40

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 ได้ระบุไว้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาดำเนินการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา ดังนั้น การจัดกระบวนการเรียนรู้ จึงจำเป็นต้องเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเอง โดยให้มีการเชื่อมโยงกับธรรมชาติ จินตนาการ ความงาม ปัญญาและฐานความจริง การปลูกฝังหรือการพัฒนาการคิด ต้องริเริ่มตั้งแต่ผู้เรียนเข้าสู่สถานศึกษา เพราะผู้เรียนมีธรรมชาติของการอยากรู้อยากเห็นสูงอยู่แล้ว ถ้าผู้เรียนได้รับการกระตุ้น ส่งเสริมตั้งแต่เริ่มต้นก็จะเป็นการช่วยพัฒนาศักยภาพทางการคิดที่มีอยู่ในตัว ให้ก้าวหน้าถึงขีดสูงสุด ซึ่งเป็นเป้าหมายของการพัฒนาความสามารถในการคิดที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน (สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ 2549: 14)

การคิดเกิดขึ้นตลอดเวลาและมนุษย์ทุกคนล้วนมีความสามารถในการคิด การคิดเป็นสิ่งที่สามารถสื่อสารและแลกเปลี่ยนกันได้ ซึ่งช่วยให้บุคคลเข้าใจความคิดซึ่งกันและกัน (นภเนตร ธรรมบวร 2549: 80) ปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกกำลังให้ความสนใจกับการพัฒนากระบวนการคิดในผู้เรียน ทั้งนี้ส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ และเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็วและแผ่ขยายไปอย่างไม่มีขอบเขตจำกัด อันทำให้ยากแก่การประเมินหรือทำนายได้ว่าความรู้ประเภทใดจะมีความจำเป็นสำหรับการเตรียมผู้เรียนเพื่อสู่ออนาคต

ลิปแมน (Lipman, 1982 อ้างถึงใน นภเนตร ธรรมบวร 2549: 113) กล่าวว่า กระบวนการคิดของเด็กควรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมทันทีที่เด็กได้เข้าโรงเรียน โรงเรียนควรจัดหลักสูตรที่สอดแทรกการคิด ลิปแมนมีความเชื่อว่า วิธีการหนึ่งในการส่งเสริมกระบวนการคิดของเด็กคือ การเปิดโอกาสให้เด็กได้พูดคุย อภิปรายในรูปแบบของปรัชญา (Philosophical discussion) “ปรัชญา” ในภาษากรีกมีความหมายว่า “รักความฉลาด” (to love wisdom) ซึ่งเริ่มต้นมาจากความสงสัยและค้นหาคำตอบโดยผ่านการสนทนาในประเด็นคำถามที่เป็นพื้นฐานเกี่ยวกับชีวิต เด็กสามารถที่จะสนทนาพูดคุยในประเด็นคำถามที่ลึกซึ้ง เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่มีการร่วมมือกันในกลุ่ม (Collaborative situations) วิธีการหนึ่งในการพัฒนากระบวนการคิดของเด็ก คือ การสนทนา

ลิปแมนเชื่อว่าวิธีที่ดีที่สุดที่จะกระตุ้นให้เด็กสนทนา คือการสอนผ่านนิทาน ซึ่งจะช่วยให้เด็กได้สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน บทบาทของนิทานจึงมีความสำคัญในการพัฒนาความรู้และสติปัญญาของเด็ก โดยเด็กได้เรียนรู้อย่างครบ 3 มิติ รู้ลึก รู้กว้าง รู้ไกล รู้จักเลือกสิ่งดี รู้จักปฏิเสธสิ่งไม่ดีอย่างมีเหตุผล สร้างให้เด็กคิดเป็น มีทัศนคติในการมองโลกที่ถูกต้อง การเปิดโอกาสให้เด็กได้แก้ปัญหาโดยผ่านนิทานถือเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่ามาก ทั้งนี้นิทานช่วยให้เด็กได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย คิดอย่างลึกซึ้ง และนำความคิดรวบยอดที่ได้ไปใช้ในการสร้างสรรค์และแก้ปัญหา รวมตลอดถึงการเพิ่มพูนทักษะทางคณิตศาสตร์ (Anderson and Anderson, 1995 อ้างถึงใน นกนตรี ธรรมบวร 2549: 79)

ปัจจุบันนักการศึกษาจำนวนมากได้มุ่งเน้นความสำคัญของการสื่อสารในการเรียนคณิตศาสตร์ (NCTM, 1989; MSEB, 1989; Kroll & Halaby, 1997 อ้างถึงใน นกนตรี ธรรมบวร 2549: 111) ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้เด็กหรือผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างลึกซึ้งมากขึ้น โดยครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีการตรวจสอบ และสื่อสารในสิ่งที่ตนเรียนในรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น การอภิปราย พูดคุยในกลุ่ม การเขียนบันทึกและการวาดภาพ เป็นต้น ปัญหาทางคณิตศาสตร์เป็นจำนวนมาก สามารถมีคำตอบที่ถูกต้องมากกว่าหนึ่งคำตอบ และปัญหาเกือบทุกชนิดมีวิธีการจัดการหรือแก้ปัญหามากกว่า 1 วิธี บางครั้งดูเหมือนว่าเด็กบางคนเลือกคำตอบที่ผิด ซึ่งครูควรให้โอกาสเด็กในการอธิบายเหตุผลของตน การบอกคำตอบที่ถูกต้องแก่เด็กในทันทีนั้น นอกจากจะไม่ช่วยพัฒนากระบวนการคิดของเด็ก ยังเป็นการหยุดยั้งพัฒนาการทางความคิดของเด็กอีกด้วย จุดมุ่งหมายของการพัฒนากระบวนการคิดโดยผ่านคณิตศาสตร์ คือ ต้องการให้เด็กมีอิสระสูงสุดในการคิดค้นหาคำตอบด้วยตนเอง เพื่อว่าเด็กจะได้เกิดตระหนักว่าตนสามารถควบคุมกระบวนการต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาคำตอบในหนังสือ การจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในระดับปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนจะต้องให้เด็กได้พัฒนากระบวนการคิดและพัฒนาความคิดรวบยอด (Concept) ไม่ใช่สอนให้เด็กได้รู้คำตอบที่ถูกต้องเท่านั้น ดังนั้นการเตรียมตัวของครูผู้สอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่ถูกต้องจึงมีความสำคัญยิ่ง

จากการศึกษาการใช้แผนการจัดประสบการณ์ การสอนพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ โรงเรียนชุมทองวิทยา ในระดับปฐมวัยพบว่า ครูส่วนใหญ่ออกแบบกิจกรรมที่สอนให้เด็กรู้คำตอบที่ถูกต้องเท่านั้น เป็นการสอนให้เด็กจำกฎเกณฑ์โดยปราศจากความเข้าใจอย่างแท้จริง ยังไม่ได้เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้จากความเข้าใจในกระบวนการคิดของตนเอง (โรงเรียนชุมทองวิทยา 2551: 1-10) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลการจัดกิจกรรมคณิตศาสตร์ผ่านนิทานที่มีต่อความเข้าใจ เรื่องการเพิ่มและลดจำนวนของเด็กปฐมวัย

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวนของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

3. สมมติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานมีความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย เป็นเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษา ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนทองวิทยา กรุงเทพมหานคร

4.2 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือ การจัดกิจกรรมการเล่านิทานเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ด้านการนับ การเพิ่มและการลดจำนวนของเด็กปฐมวัยในกิจกรรมเสริมประสบการณ์

4.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 20 นาที

4.4 ตัวแปรที่ศึกษา

4.4.1 ตัวแปรต้น กิจกรรมการเล่านิทาน

4.4.2 ตัวแปรตาม ความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวน

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 กิจกรรมการเล่านิทาน หมายถึง การถ่ายทอดเรื่องราว ที่มีเนื้อหาที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้อย่างมีความหมายในเรื่องจำนวนหรือปริมาณ การเพิ่มขึ้นและลดลง เมื่อเล่าจบแล้วผู้เล่าถามคำถามเกี่ยวกับคณิตศาสตร์พื้นฐานตามเนื้อหาในนิทาน โดยให้เวลาเด็กคิดทบทวนเพื่อทดสอบความคิดของตนผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ได้แก่ การวาดภาพ การปั้น การติดปะภาพ เพื่อหาคำตอบที่ถูกต้องให้ได้มากกว่า 1 วิธี ตามระดับความเข้าใจของเด็กแต่ละคน

5.2 การเพิ่มและการลดจำนวน หมายถึง การรวมกลุ่มเล็กเป็นกลุ่มใหญ่ การแยกกลุ่มใหญ่เป็นกลุ่มเล็ก การนับจำนวนสิ่งต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้นและลดลงจำนวนไม่เกิน 10

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้พัฒนาความเข้าใจของเด็กปฐมวัยเรื่องการเพิ่มและการลดของจำนวนจากการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

6.2 เป็นแนวทางสำหรับครูในการจัดกิจกรรมการเล่านิทานเพื่อสร้างเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

6.3 เป็นแนวทางสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการประยุกต์ใช้นิทานเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยในด้านต่างๆ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่นิทานที่มีต่อความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวนของเด็กปฐมวัย โรงเรียนชุมชนทองวิทยา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย
 - 1.1 ความหมายของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์
 - 1.2 ความสำคัญของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย
 - 1.3 จุดมุ่งหมายในการเตรียมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย
 - 1.4 ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย
 - 1.5 หลักการส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย
 - 1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน
 - 2.1 ความหมายของนิทาน
 - 2.2 จุดประสงค์ของการเล่นิทานและคุณค่านิทานที่มีต่อเด็กปฐมวัย
 - 2.3 ประเภทของนิทาน
 - 2.4 หลักเกณฑ์การเลือกนิทานให้เหมาะกับเด็กปฐมวัย
 - 2.5 การเขียนนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย
 - 2.6 วิธีการเล่นิทานและเทคนิคการเล่นิทาน
 - 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวน ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นการจัดประสบการณ์ทางคณิตศาสตร์ที่จะปูพื้นฐานให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการนับเลขจำนวนเพิ่มขึ้นและลดลง เพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กปฐมวัยที่จะเรียนคณิตศาสตร์ต่อไป

1.1 ความหมายของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์

คณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยมีความหมายแตกต่างจากคณิตศาสตร์สำหรับเด็กประถมศึกษาหรือระดับสูงขึ้น จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้กล่าวถึงความหมายของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ที่สอดคล้องกับการเพิ่มและการลดของจำนวน ดังนี้

ศรีสุดา คัมภีร์ภัทร (2534: 13) ได้ให้ความหมายทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ว่าเป็น ความรู้พื้นฐานของเด็กที่ได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับการสังเกต การเปรียบเทียบ การจำแนกตามรูปร่าง ขนาด น้ำหนัก ความยาว ความสูง ความเหมือนและความแตกต่าง รวมทั้งการเรียงลำดับ การวัด การบอกตำแหน่งและการนับเพื่อเป็นพื้นฐานในการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา

คมขวัญ อ่อนบึงพรวัว (2550: 5) ได้ให้ความหมายทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ เรื่องการเพิ่ม การลด จำนวน ไม่เกิน 10 ว่า ความสามารถที่เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยในเรื่องการเพิ่ม การลด ภายในจำนวน 1-10 หมายถึง การอ่านค่าเงินบาท เหรียญ ธนบัตร อ่านป้ายราคา การประเมินเงิน การเพิ่มเป็นการรวมจำนวน รวมกลุ่ม มากขึ้น การลดได้แก่ การแบ่ง การแยก การนำออก น้อยลง

วิรินทร สิริเตชะ (2550: 19) ได้ให้ความหมายทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ว่า หมายถึงความรู้เบื้องต้นที่จะนำไปสู่การเรียนรู้คณิตศาสตร์ ซึ่งเด็กจะต้องมีประสบการณ์ต่าง ๆ เช่น การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ การเรียงลำดับ การบอกตำแหน่ง การนับ และการวัดเพื่อเป็นพื้นฐานก่อนที่จะเรียนคณิตศาสตร์ในชั้นประถมต่อไป

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ คือ ความรู้พื้นฐานเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การเรียนรู้คณิตศาสตร์ ซึ่งเด็กควรจะได้รับประสบการณ์ที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวันเกี่ยวกับการสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบ การเรียงลำดับ การบอกตำแหน่ง การนับ การวัด การเปรียบเทียบจำนวนมากกว่าน้อยกว่า เท่ากัน งานวิจัยนี้ศึกษา ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ เรื่องการเพิ่มและลดจำนวน ซึ่งผู้วิจัยได้ให้ความหมายว่า เป็นการรวมกลุ่มเล็กเป็นกลุ่มใหญ่ การแยกกลุ่มใหญ่เป็นกลุ่มเล็ก การนับจำนวน การเพิ่ม การลดของจำนวนไม่เกิน 10 เพื่อเป็นความเข้าใจพื้นฐานก่อนที่จะเรียนคณิตศาสตร์ในชั้นประถมศึกษาต่อไป

1.2 ความสำคัญของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์มีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัยในการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนคณิตศาสตร์ในชั้นสูงต่อไป นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญไว้ดังนี้

นิพพา ประทุมวัลย์ (2539: 13) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ว่าคณิตศาสตร์เป็นวิชาหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการคิดอย่างมีแบบแผน และเป็นโครงสร้างอันเป็นที่รวมของความรู้ต่าง ๆ อย่างมีศิลปะ เนื่องจากคณิตศาสตร์เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้วิชาแขนงต่าง ๆ ทำให้วิทยาศาสตร์เจริญก้าวหน้า เป็นพื้นฐานงานวิจัยทุกประเภทและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์ นอกจากนี้ยังช่วยสร้างคุณลักษณะให้ผู้เรียนมีเหตุผล มีนิสัยละเอียดรอบคอบ มีไหวพริบปฏิภาณดีขึ้น จากความสำคัญดังกล่าวจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะปลูกฝังคุณลักษณะดังกล่าวให้กับเด็กตั้งแต่เล็ก เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว

ขวัญนุช บุญชูสง (2545: 8) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ว่า คณิตศาสตร์มีความสำคัญเพราะเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้วิชาแขนงต่างๆ และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนเป็นคนมีเหตุผล ละเอียดรอบคอบ สำหรับเด็กปฐมวัย ทักษะทางคณิตศาสตร์ที่ดีจะช่วยให้เด็กมีความพร้อมที่จะเรียนคณิตศาสตร์ ช่วยขยายประสบการณ์เกี่ยวกับคณิตศาสตร์ ช่วยฝึกทักษะเบื้องต้นในการคิดคำนวณ ฝึกการเปรียบเทียบ แยกของเป็นหมวดหมู่ เรียงลำดับ และทำให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อคณิตศาสตร์

วิรินทร สิริเตชะ (2550: 19) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ว่า การจัดประสบการณ์ทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยมีความสำคัญและมีความจำเป็นยิ่ง ผู้ที่จะประสบความสำเร็จได้จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถทางคณิตศาสตร์ ความสามารถนี้เราสามารถปลูกฝังให้เกิดขึ้นแก่เด็กได้ตั้งแต่เยาว์วัย ความคิดและทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์นี้ เด็กอาจพัฒนามาบ้างแล้วก่อนที่จะเข้าโรงเรียนจากกิจกรรมการเล่นและประสบการณ์ในชีวิตประจำวันที่เป็นรูปธรรมในสิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ การจัดประสบการณ์ทางคณิตศาสตร์ที่เหมาะสม จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กได้รับความสำเร็จในการเกิดความคิดและทักษะทางคณิตศาสตร์ยิ่งขึ้น

จากความสำคัญของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ข้างต้น สรุปได้ว่า คณิตศาสตร์มีความสำคัญเพราะ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้วิชาแขนงต่างๆ และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนเป็นคนมีเหตุผล ละเอียดรอบคอบ สำหรับเด็กปฐมวัยทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ที่ดีจะช่วยให้เด็กมีความพร้อมที่จะเรียนคณิตศาสตร์ ช่วยขยายประสบการณ์เกี่ยวกับคณิตศาสตร์ ช่วยฝึกทักษะเบื้องต้นในการคิดคำนวณ ฝึกการเปรียบเทียบ แยกของเป็นหมวดหมู่ เรียงลำดับ การรวมกลุ่มเล็กเป็นกลุ่มใหญ่ การแยกกลุ่มใหญ่เป็นกลุ่มเล็ก การนับจำนวน การเพิ่ม การลดของจำนวนไม่เกิน

10 ช่วยให้เด็กได้พัฒนากระบวนการคิดสอดคล้องกับกิจกรรมประจำวันง่าย ๆ เกี่ยวกับการนำของมารวมกันทำให้มีค่าเพิ่มขึ้นและการนำของมาแยกออกไปทำให้ค่าลดน้อยลง เปิดโอกาสให้เด็กคิดแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์เรื่องของจำนวน

1.3 จุดมุ่งหมายในการเตรียมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

การประสบการณ์การเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์ในระดับปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพนั้น ต้องสอนให้เด็กพัฒนากระบวนการคิดและพัฒนาความคิดรวบยอด (concept) ไม่ใช่สอนให้เด็กได้รู้คำตอบที่ถูกต้องเท่านั้น นักวิชาการได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการสอนให้เด็กเกิดความเข้าใจความคิดรวบยอดของวิชาคณิตศาสตร์ ไว้อย่างหลากหลายดังนี้

เพ็ญจันทร์ เจียบประเสริฐ (2542: 14-18) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการเตรียมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ให้กับเด็กปฐมวัยว่า เพื่อให้เด็กมีโอกาสค้นพบและเรียนรู้คณิตศาสตร์ การเกิดความคิดรวบยอดจะผ่านกิจกรรมทางภาษาและการลงมือปฏิบัติ ไม่เน้นการจดจำเนื้อหาสาระหรือวิธีการ อย่างไรก็ตาม หากมีเด็กที่เรียนรู้ได้เร็ว ก็ควรสนับสนุนให้เด็กใช้ความสนใจและทักษะทางจำนวนไปสร้างความเข้าใจในความคิดรวบยอดที่สูงกว่า ตลอดจนการประยุกต์ใช้และแก้ปัญหาที่ยากขึ้น

สมศักดิ์ โสภณพิณีจ (2543: 43) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายการเตรียมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ไว้ 4 ประการดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนสามารถพัฒนาพลังทางคณิตศาสตร์ของตนเอง ดังนั้นหลักสูตรจะต้องเตรียมพร้อม เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้รับเนื้อหาที่สำคัญเพียงพอกับความต้องการโครงสร้างของหลักสูตรจะต้องมีความสัมพันธ์กันในแต่ละระดับ และมีความเหมาะสมกับระดับความรู้ หรือวัยของผู้เรียน

2. ช่วยสร้างเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์ มีโลกทัศน์ทางคณิตศาสตร์ สามารถใช้คณิตศาสตร์สื่อความหมายได้อย่างเป็นสากล

3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์เป็นฐานที่ดี ในการเชื่อมโยงกับศาสตร์สาขาอื่น ๆ และสามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ในการแก้ปัญหามีเหตุผล และเป็นระบบ

4. เพื่อฝึกฝนและสร้างประสบการณ์ ซึ่งไม่สามารถจะตัดส่วนผสมอย่างใดอย่างหนึ่งออกไปได้ การสอนจำเป็นต้องให้เนื้อหาที่จำเป็นอย่างครบถ้วน ครูต้องพยายามให้ทุกคนเข้าใจบทเรียน แม้นักเรียนแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน แต่คณิตศาสตร์มีความจำเป็นสำหรับทุกคน สามารถจะปลูกฝังพื้นฐานคณิตศาสตร์ให้กับทุกคนได้

ขวัญนุช บุญยุง (2545: 9) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการเตรียมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ให้กับเด็กปฐมวัยว่า เพื่อเป็นการเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียนรู้และทำกิจกรรมทางคณิตศาสตร์ได้ดีตามวัยและความสามารถ ทำให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ ทักษะพื้นฐานในการคำนวณและการแก้ปัญหา มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่าจุดมุ่งหมายของการเตรียมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ให้กับเด็กปฐมวัยนั้นเพื่อส่งเสริมให้เด็กใช้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดค้นหาคำตอบ รู้จักแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ สามารถเชื่อมโยงนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน และพัฒนาความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ที่เหมาะสมกับวัย

1.4 ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

คณิตศาสตร์มีความสำคัญ ทำให้ผู้เรียนเป็นคนมีเหตุผล ละเอียดรอบคอบ พื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยจะช่วยให้เด็กมีความพร้อมในการเรียนคณิตศาสตร์ นักวิชาการได้กำหนดขอบข่ายของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยไว้ ดังนี้

นิตยา ประพุดติกิจ (2541: 17-19) ได้กล่าวว่า ขอบข่ายของคณิตศาสตร์ในระดับปฐมวัยศึกษาควรประกอบด้วยทักษะดังต่อไปนี้

1. การนับ เป็นคณิตศาสตร์เกี่ยวกับตัวเลขอันดับแรกที่เด็กรู้จัก เป็นการนับอย่างมีความหมาย เช่น การนับตามลำดับ ตั้งแต่ 1-10
2. ตัวเลข เป็นการให้เด็กรู้จักตัวเลขที่เห็นหรือใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน ให้เด็กเล่นของเล่นเกี่ยวกับตัวเลข ให้เด็กได้นับและคิดเองโดยครูเป็นผู้วางแผนจัดกิจกรรม อาจมีการเปรียบเทียบแทรกเข้าไปด้วย เช่น มากกว่า น้อยกว่า การเพิ่มขึ้น การลดลง
3. การจับคู่ เป็นการฝึกให้เด็กรู้จักสังเกตลักษณะต่างๆ และจับคู่สิ่งที่เข้าคู่กันเหมือนกัน หรืออยู่ประเภทเดียวกัน
4. การจัดประเภท เป็นการฝึกฝนให้เด็กรู้จักการสังเกตคุณสมบัติของสิ่งต่างๆ ว่ามีความแตกต่างกันหรือเหมือนกันในบางเรื่อง และสามารถจัดเป็นประเภทต่างๆ ได้
5. การเปรียบเทียบ เด็กจะต้องมีการสืบเสาะและอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างของสองสิ่งหรือมากกว่า รู้จักใช้ศัพท์ เช่น ยาวกว่า หนักกว่า เบากว่า ฯลฯ
6. การจัดลำดับ เป็นการจัดสิ่งของชุดหนึ่งๆ ตามคำสั่งหรือตามกฎ เช่น จัดบล็อก 5 แท่งที่มีความยาวไม่เท่ากัน ให้เรียงตามลำดับจากสูงไปต่ำ หรือจากสั้นไปยาว ฯลฯ

7. รูปทรงและเนื้อที่ นอกจากให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องรูปทรงและเนื้อที่จากการตามเล่นปกติแล้ว ครูยังต้องจัดประสบการณ์ให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับวงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม จัตุรัส สี่เหลี่ยมผืนผ้า ความลึก ตื้น กว้างและแคบ

8. การวัด ให้เด็กลงมือวัดด้วยตนเอง ให้รู้จักความยาวและระยะทาง รู้จักการชั่งน้ำหนักและรู้จักการประมาณอย่างคร่าวๆ ก่อนที่เด็กจะรู้จักการวัด ควรให้เด็กได้ฝึกฝนการเปรียบเทียบและการจัดลำดับมาก่อน

9. เซท เป็นการสอนเรื่องเซทอย่างง่าย ๆ จากสิ่งรอบตัว มีการเชื่อมโยง เช่น รองเท้ากับถุงเท้า ถือว่าเป็นหนึ่งเซท หรือห้องเรียนมีบุคคลหลายประเภท แยกเป็นเซทได้ 3 เซท คือ นักเรียน ครูประจำชั้น ครูช่วยสอน เป็นต้น

10. เศษส่วน ปกติแล้วการเรียนรู้เศษส่วนมักจะเริ่มเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แต่ครูปฐมวัยสามารถสอนได้โดยเน้นส่วนรวมให้เด็กเห็นก่อน มีการลงมือปฏิบัติเพื่อให้เด็กได้เข้าใจความหมายและมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับครึ่ง

11. การทำตามแบบหรือลวดลาย เป็นการพัฒนาให้เด็กได้จดจำรูปแบบหรือลวดลายและพัฒนาการจำแนกด้วยสายตา ให้เด็กฝึกสังเกต ฝึกทำตามแบบต่อให้สมบูรณ์

12. การอนุรักษ์ ช่วงวัย 5 ขวบขึ้นไป ครูอาจเริ่มสอนเรื่องการอนุรักษ์ได้บ้าง โดยให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง จุดมุ่งหมายของการสอนเรื่องนี้ก็คือ ให้เด็กมีความคิดรวบยอดเรื่องการอนุรักษ์ที่ว่าปริมาณของวัสดุจะยังคงที่ไม่ว่าจะย้ายที่หรือทำให้รูปร่างเปลี่ยนไปก็ตาม

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดสาระการเรียนรู้เป็น 2 ส่วน คือ ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรรู้ ประสบการณ์สำคัญเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาเด็กทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ช่วยให้เด็กเกิดทักษะที่สำคัญสำหรับการสร้างองค์ความรู้ โดยให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุ สิ่งของ บุคคลต่างๆ ที่อยู่รอบตัว รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกันด้วย ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาที่เกี่ยวข้องกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย มีดังนี้

1. การสังเกต การจำแนก และการเปรียบเทียบ การสำรวจและอธิบายความเหมือน ความต่างของสิ่งต่างๆ การจับคู่ การจำแนก และการจัดกลุ่ม การเปรียบเทียบ เช่น ยาว/สั้น ขรุขระ/เรียบ การเรียงลำดับสิ่งต่างๆ การคาดคะเนสิ่งต่างๆ การตั้งสมมุติฐาน การทดลองสิ่งต่างๆ การสืบค้นข้อมูล การใช้หรืออธิบายสิ่งต่างๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

2. จำนวน การเปรียบเทียบจำนวน มากกว่า น้อยกว่า เท่ากัน การนับสิ่งต่างๆ การจับคู่หนึ่งต่อหนึ่งการมีประสบการณ์กับจำนวนหรือปริมาณที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง

3. มิติสัมพันธ์ (พื้นที่/ระยะ) การต่อเข้าด้วยกัน การแยกออก การบรรจุและการเทออก การสังเกตสิ่งต่างๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างๆ กัน การมีประสบการณ์และการอธิบายในเรื่องตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ที่สัมพันธ์กัน การมีประสบการณ์และการอธิบายในเรื่องทิศทางการเคลื่อนที่ของคนและสิ่งต่างๆ การสื่อความหมายของมิติสัมพันธ์ด้วยภาพวาด รูปภาพ

4. เวลา การเริ่มต้นและการหยุดกระทำโดยสัญญาณ การมีประสบการณ์และเปรียบเทียบเวลา เช่น ตอนเช้า ตอนเย็น เมื่อวานนี้ พรุ่งนี้ การมีประสบการณ์และการเรียงลำดับเหตุการณ์ต่างๆ การสังเกตความเปลี่ยนแปลงของฤดู

สรุปได้ว่าการพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย เป็น การจัดประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ส่งเสริมทักษะการคิด การนับเลข การเปรียบเทียบจำนวนมากว่าน้อยกว่า การมีประสบการณ์กับจำนวนหรือปริมาณที่เพิ่มขึ้นและลดลง สำหรับงานวิจัยนี้ศึกษาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์เรื่องจำนวนเพิ่มขึ้นและลดลงจำนวนไม่เกิน

10

1.5 หลักการส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

การส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย ควรคำนึงถึงตัวเด็กเป็นสำคัญ เป็นสิ่งที่มีความหมายกับเด็ก ไม่นั่นเนื้อหาการท่องจำ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทักษะหรือกระบวนการ จำเป็นต้องบูรณาการทักษะที่สำคัญและจำเป็นเข้าด้วยกัน ให้เด็กสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

นิตยา ประพฤติกิจ (2537:13) ได้กล่าวถึงแนวทางการส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ว่า เด็กปฐมวัยยังมีพัฒนาการไม่พร้อมหลายๆ ด้านในการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ดังนั้น การจัดกิจกรรมจะต้องให้เด็กได้ปฏิบัติจริง ได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง และจะต้องเป็นคนที่ได้รับรู้ไว้ รู้ว่าเด็กของตนมีความพร้อมในเรื่องใดบ้าง คนไหนเป็นอย่างไร เพื่อที่จะได้จัดกิจกรรมให้เด็กได้อย่างเหมาะสม ถึงแม้ว่าเด็กจะมีอายุเท่ากัน แต่เด็กแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกัน โดยเฉพาะเด็กที่มีอายุมากขึ้น จะมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์มากขึ้น หลักในการสอนคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยมีดังนี้

1. สอนให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน
2. เปิดโอกาสที่เด็กได้รับประสบการณ์ที่ทำให้ค้นพบคำตอบด้วยตนเอง
3. มีเป้าหมายและมีการวางแผนเป็นอย่างดี
4. เอาใจใส่ในเรื่องการเรียนรู้และลำดับขั้นการพัฒนาความคิดรวบยอดของเด็ก
5. ใช้วิธีการจดบันทึกพฤติกรรมหรือระเบียบพฤติกรรม เพื่อใช้ในการวางแผน

และจัด กิจกรรม

6. ใช้ประโยชน์จากประสบการณ์เดิมของเด็ก เพื่อสอนประสบการณ์ใหม่ๆ
7. รู้จักใช้สถานการณ์ขณะนั้นให้เป็นประโยชน์
8. ใช้วิธีการสอดแทรกจากชีวิตจริง เพื่อสอนความคิดรวบยอดที่ยากๆ
9. ใช้วิธีให้เด็กมีส่วนร่วมหรือปฏิบัติจริง
10. วางแผนส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านอย่างต่อเนื่อง
11. บันทึกปัญหาและการเรียนรู้ของเด็กอย่างสม่ำเสมอเพื่อแก้ไขปรับปรุง
12. คาบหนึ่งควรสอนเพียงความคิดรวบยอดเดียว
13. เน้นกระบวนการเล่นจากง่ายไปหายาก
14. ครูควรสอนสัญลักษณ์ตัวเลข หรือเครื่องหมายเมื่อเด็กเข้าใจสิ่งนั้นแล้ว
15. ต้องมีการเตรียมความพร้อมในการเรียนคณิตศาสตร์

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปหลักการส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ได้ว่า การส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ให้กับเด็กปฐมวัยนั้น ควรเพิ่มพูนทักษะทางคณิตศาสตร์ ที่มีความหมายต่อตัวเด็ก สัมพันธ์กับกิจกรรมในชีวิตประจำวันค้นหาคำตอบ คิดแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์เรื่องของจำนวน การเพิ่มขึ้นและการลดลงด้วยตนเอง เริ่มจากสิ่งที่ย่างใกล้ตัวเด็ก โดยครูควรส่งเสริมกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล

สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเล่นที่ส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ โดยแตงนิทานให้มีโครงเรื่องที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็ก ขณะเดียวกันได้สอดแทรกความรู้ความเข้าใจเรื่องการนับเพิ่มและการลดของจำนวนจากน้อยไปหามาก รวมทั้งให้เด็กมีส่วนร่วมในการนับเพิ่มและลดจากสื่ออุปกรณ์ของจริง และทำกิจกรรมที่หลากหลายเพื่ออธิบายคำตอบของแต่ละคน

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ดังนี้

1.6.1 งานวิจัยในประเทศ

คมขวัญ อ่อนบึงพร้าว (2550: 71-86) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นเด็กนักเรียนชาย-หญิง อายุ 5-6 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3

โรงเรียนสาธิตอนุบาลละอออุทิศ จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แผนการสอน การจัดกิจกรรมรูปแบบศิลปะสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้ และแบบทดสอบพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ที่มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.86 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้ มีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ โดยรวมและจำแนกรายทักษะมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นและอยู่ในระดับดี เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนและหลังการทดลองมีคะแนนความสามารถทางทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วรินทร์ สิริเตชะ (2550: 48-50) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ดนตรีตามแนวคิออร์ฟชุกเวิร์ค ก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยชายหญิง อายุระหว่าง 4-5 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนศรีครุฑ จำนวน 30 คน โดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือแผนการจัดประสบการณ์ดนตรีตามแนว ออร์ฟชุกเวิร์คและแบบทดสอบวัดทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.92 ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ทางดนตรีตามแนวออร์ฟชุกเวิร์คมีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ได้แก่ ด้านการจัดหมวดหมู่ ด้านการรู้ค่าจำนวน ด้านการเปรียบเทียบ ด้านอนุกรมสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ดอนเนลด์สัน และมาการ์เรต (Donaldson and Magarret, 1968: 461-471) ได้ศึกษาความเข้าใจของเด็กในเรื่องการจำแนกความแตกต่างของจำนวนมากกว่า-น้อยกว่า โดยศึกษากับเด็กอายุ 3-4 ปี จำนวน 15 คน ผลการศึกษาพบว่า เด็กระดับอายุ 3-4 ปี สามารถเข้าใจคำว่ามากกว่าและน้อยกว่าได้ แต่มีแนวโน้มว่าเด็กจะเข้าใจความหมายของมากกว่า ได้ดีกว่าน้อยกว่า

พอทิต และฮัลส์บัส (Poteat and Hulsebus, 1970: 24) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับมโนทัศน์ของ คำว่า ใหญ่กว่า เล็กกว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กก่อนวัยเรียนอายุ 5-6 ปี จำนวน 75 คน ทดลองโดยให้ดูภาพสามมิติแปดคู่ แล้วให้เด็กบอกว่าภาพคู่ไหนมีขนาดใหญ่กว่า ผลการศึกษาพบว่า เด็กเลือกภาพที่มีขนาดในแนวตั้งสูงกว่า ว่าเป็นภาพที่มีขนาดใหญ่กว่า ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ออสกู๊ด และ โทมัส (Osgood and Thomas, 1972: 116) ที่ได้ทำการศึกษากับเด็กระดับ 1-7 จำนวน 150 คน โดยการใช้รูปสองรูปที่มีปริมาตรเท่ากัน แต่ขนาด ในแนวตั้งและแนวนอนของแต่ละคู่ไม่เท่ากัน ให้เด็กเลือกว่ารูปไหนมีขนาดใหญ่กว่า ปรากฏว่า เด็กส่วนใหญ่ใช้ขนาดในแนวตั้งเป็นเครื่องตัดสินขนาดของภาพ

คอร์ด (Kaur, 1973: 186 - A) ได้ศึกษาการสังเกตและจำแนกประเภท โดยสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการสังเกตและการจำแนกประเภทสำหรับเด็กนักเรียนเกรด 1 และเกรด 3 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสังเกตและการจำแนก ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการสังเกตและการจำแนกประเภทมีความสัมพันธ์กัน

อีฮรี และแอมมอน (Ehri and Ammon, 1974: 512-516 อ้างถึงใน ขวัญนุช บุญย่อง 2545 : 14) ได้ศึกษาความเข้าใจในความสัมพันธ์ของคำคู่ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่มีอายุ 4-8 ปี จำนวน 40 คน จากสถานรับเลี้ยงเด็กกลางวันแห่งหนึ่งในเมืองโอคแลนด์ (Oakland) เด็กส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจปานกลาง และต่ำ ทดลองโดยให้เด็กดูภาพวัตถุหรือทิวทัศน์ที่เด็กคุ้นเคยมาแล้ว 24 คู่ แล้วถามความเข้าใจเกี่ยวกับคำว่า สูงกว่า – สั้นกว่า ใหญ่กว่า – เล็กกว่า อ้วน – ผอม ซึ่งคำเหล่านี้ จะอยู่ในรูปประโยค เช่น ปีนของเบรนสั้นกว่าของโจล์ แล้วถามว่า ปีนของใครไม่ยาวกว่า หรือ จอห์นมีดินสอยยาวกว่าบิลล์ ถามว่าดินสอใครสั้นกว่า ผลจากการศึกษาปรากฏว่า เด็กอายุ 4-5 ปี สามารถตอบคำถามได้ถูกต้องเกือบทุกข้อ และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงรูปของคำคู่ในประโยคต่างๆ ที่เกี่ยวกับขนาด เช่น เล็กกว่า เปลี่ยนเป็น ไม่ใหญ่กว่าหรือยาวกว่าเปลี่ยนเป็น ไม่สั้นกว่า ได้อย่างถูกต้อง และไม่พบความแตกต่างกันในระหว่างเพศของแต่ละระดับอายุ

ไวเนอร์ (Weiner, 1975: 151) ได้ศึกษามโนทัศน์เกี่ยวกับคำว่า มากกว่า-น้อยกว่า กับเด็กที่มีอายุ 2-3 ปี โดยตั้งจุดมุ่งหมายในการศึกษาไว้ว่า ความเข้าใจมโนทัศน์เกี่ยวกับคำว่า มากกว่า น้อยกว่านั้น จะมีความสัมพันธ์กันกับการบวก การลบ โดยใช้วิธีให้เด็กเลือกตัดสินจำนวนวัตถุสองแถวซึ่งเท่ากันหรือไม่เท่ากันอยู่แล้ว เมื่อเพิ่มวัตถุเข้าไปหรือออกจากแถวใดแถวหนึ่งแล้วผลลัพธ์จะเป็นอย่างไร ไวเนอร์ สรุปผลการศึกษาไว้ 3 ข้อ ดังนี้

1. การเพิ่มเข้า (การบวก) หรือการเอาออก (การลบ) มีผลต่อความเข้าใจคำว่า มากกว่า-น้อยกว่า ของเด็กน้อยมาก
2. เด็กที่มีอายุ 2 ปี เข้าใจคำว่า มากกว่า เมื่อวัตถุสองแถวมีจำนวนแตกต่างกัน โดยเด็กจะใช้ ความหมายของคำว่ามากกว่า คล้ายกับคำว่าใหญ่กว่า
3. เด็กที่มีอายุ 3 ปี จะเข้าใจคำว่า น้อยกว่า และคำว่า น้อยกว่า นี้จะเกิดภายหลังคำว่า มากกว่า

อีเบลลิง และ เกลแมน (Ebeling and Gelman, 1988: 888-896) ได้ศึกษาความสามารถในการตัดสินขนาดวัตถุด้วยเกณฑ์การเรียนรู้และเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ของบุคคลทั่วไปโดยศึกษากับเด็กอายุ ระหว่าง 2-4 ปี วิธีการทดสอบความสามารถในการตัดสินขนาดวัตถุตามเกณฑ์การเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการจัดให้เด็กดูวัตถุที่มีขนาดต่างกัน 3 ขนาด โดยให้ดูพร้อม

กันทีละ 2 ชิ้น คือวัตถุขนาดใหญ่คู่กับขนาดกลาง 1 ครั้ง และวัตถุขนาดเล็กคู่กับขนาดกลาง 1 ครั้ง และถามว่าวัตถุขนาดกลางมีขนาดเปรียบเทียบกับในแต่ละคู่ เป็นขนาดใหญ่หรือเล็ก สำหรับการทดสอบความสามารถในการตัดสินใจขนาดวัตถุตามเกณฑ์มาตรฐาน ใช้วิธีการให้เด็กดูวัตถุครั้งละ 1 ชิ้น แล้วถามเด็กว่าวัตถุนั้นมีขนาดใหญ่หรือเล็ก ผลการศึกษาพบว่า เด็กอายุ 3 และ 4 ปี มีความสามารถในการตัดสินใจขนาดวัตถุ โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานมากกว่าเด็กอายุ 2 ปี แต่เด็กอายุ 3 ปี และ 4 ปีไม่พบความแตกต่าง ส่วนความสามารถในการตัดสินใจขนาดวัตถุโดยใช้เกณฑ์การรับรู้ จะเพิ่มขึ้นตามระดับอายุ

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย เป็นทักษะที่สามารถส่งเสริมได้โดยการจัดประสบการณ์ เช่น ทักษะเกี่ยวกับการสังเกต และการจำแนก การเปรียบเทียบ การจัดลำดับ จำนวนและการนับ ซึ่งการจัดประสบการณ์นี้สามารถทำได้หลายวิธีโดยผ่านการเล่นที่หลากหลาย การสอดแทรกประสบการณ์ทางคณิตศาสตร์ผ่านทางกิจกรรมประจำวันและการจัดมุมกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

2.1 ความหมายของนิทาน

นิทาน มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็ก โดยครูสามารถนำมาจัดประสบการณ์ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากเนื้อหาในนิทาน นักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

นิทานหมายถึง เรื่องที่เล่าสืบสานต่อ ๆ กันมา ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งในหลายอย่างของมนุษย์ (วิไล มาศจรัส 2539: 11)

กรีก ยู่นพันธุ (2539: 8) ได้ให้ความหมายของนิทานว่า หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ เป็นการผูกเรื่องขึ้น เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนานแฝงคำสอนจรรยาในการใช้ชีวิต เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมต่อเนื่องของผู้เล่าให้คนรุ่นใหม่ฟัง

ขวัญฟ้า รังสิยานนท์ (2532: 47) ได้กล่าวถึงนิทานว่า นิทานคือ เรื่องราวที่เล่าต่อเนื่อง กันมาหรือมีผู้แต่งขึ้นเพื่อที่จะให้ผู้ฟังสนุกสนานและได้รับความรู้จากนิทาน

น้ำฝน ปิยะ (2543: 10) ได้กล่าวถึงนิทานว่า นิทานคือ เรื่องที่เล่าต่อ ๆ กันมา หรือเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นใหม่เพื่อจุดประสงค์เบื้องต้นคือให้ความสนุกสนาน ให้คิดสอนใจ ส่งเสริมคตินิยม ในปัจจุบันได้มีการแต่งนิทานขึ้นเพื่อประโยชน์ในด้านการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิครูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ เช่น การเล่านิทานที่ไม่จบเรื่องแล้ว ให้เด็กแต่งต่อให้จบเรื่องเพื่อส่งเสริมการคิดแบบอนกนัย

จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า นิทานหมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา หรือ เรื่องที่แต่งขึ้นมาจากจินตนาการหรืออิงความจริง มีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลิดเพลิน สอดแทรกแง่คิด คติสอนใจ การปฏิบัติตนที่ดีตามแบบอย่างนิทาน หรือการสอดแทรกความรู้ การคิดแก้ปัญหาที่ สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน

2.2 จุดประสงค์ของการเล่านิทานและคุณค่านิทานที่มีต่อเด็กปฐมวัย

นิทานกับเด็กเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออก เป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดหรือเรียนรู้ที่จะเรียนรู้ ซึ่งการเล่านิทานต้องมีจุดประสงค์ที่ชัดเจนในการที่จะส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

วิลโล เวียงวีระ(2526: 69) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการเล่านิทานไว้ดังนี้

1. ช่วยพัฒนาภาษา นิทานจะช่วยพัฒนาภาษาทั้งการพูดและการฟัง
 2. ช่วยปูพื้นฐานทางจิตใจ คุณค่าทางสังคมและจริยธรรมต่างๆที่เราต้องการปลูกฝังให้กับเด็ก
 3. เสริมสร้างบุคลิกภาพ นิทานบางเรื่องเมื่อเด็กได้ฟังแล้วสามารถกระตุ้นให้เด็กเกิดความมั่นใจ กล้าคิดกล้าแสดงออก
 4. ให้ความรู้ความสนุกสนาน และจินตนาการ
 5. ช่วยปลูกฝังรสนิยมที่ดีในการเลือกฟัง เลือกหนังสือที่ดี สามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับวัย
 6. ช่วยฝึกการสำรวมใจให้จดจ่ออยู่กับเรื่องที่ฟัง เป็นการยืดช่วงความสนใจให้ยาวนาน
 7. เป็นการปูพื้นฐานความพร้อมด้านการอ่าน
 8. เนื้อหาบางเรื่องช่วยแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา เช่น นิทานเรื่องเด็กเลี้ยงแกะ อาจนำมาเล่าเพื่อแก้ปัญหาเด็กพูดปดได้
 9. ส่งเสริมหรือกระตุ้นพฤติกรรมที่ต้องการให้เด็กได้ประพฤติปฏิบัติให้ดียิ่งๆ ขึ้นไปจนกลายเป็นนิสัย
- กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541: 11-12) กล่าวว่า การเล่านิทานให้เด็กฟังนั้น มีเป้าหมายสำคัญอยู่ 3 ประการ คือ

1. ให้เด็กได้พัฒนาภาษาและความคิด การเล่านิทานจึงไม่ควรมาจากครูคนเดียว ครูควรให้เด็กเป็นผู้เล่านิทานเองด้วย เพราะการให้เด็กเล่านิทานเองจะช่วยให้เด็กได้แสดงออกถึงความรู้สึก ขยายความคิดของตนให้กระจ่าง และพัฒนาทางภาษา หากครูเล่าเองควรมีการถามตอบโต้ที่ให้เด็กคิดระหว่างการเล่านิทานด้วย

2. สร้างความรักการอ่านและหนังสือให้กับเด็ก เวลาเล่านิทานเป็นเวลาที่สร้างความสนใจในการอ่านและหนังสือให้กับเด็กมาก ถ้าเด็กรู้สึกเพลิดเพลินกับนิทานจากหนังสือที่ครูเล่า เด็กจะชอบและสนใจที่จะอ่านหนังสือด้วยตนเอง สิ่งนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างนิสัยรักการอ่าน และความรักหนังสือที่ดี

3. สร้างการเรียนรู้ที่มีความหมายให้กับเด็ก จุดประสงค์ของการเล่านิทาน คือ การสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็ก ทั้งทางด้านสังคม อารมณ์ คุณธรรม หรือแม้แต่การพัฒนาสติปัญญา ก็สามารถใช้นิทานเป็นสื่อของการเรียนรู้ได้ จุดสำคัญที่จะนำไปสู่จุดประสงค์ของการเรียนรู้นั้น นอกจากเนื้อหาของนิทานตรงประเด็นแล้ว บรรยากาศในการเล่ามีความสำคัญมาก ผู้เล่าที่ดีต้องสนุกกับการเล่านิทานและสามารถสื่อสารเรื่องราวให้เด็กเกิดความกระตือรือร้นที่จะฟัง ในขณะเดียวกันต้องหยุดถามเป็นระยะๆ หรือให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่านิทาน โดยเฉพาะประเด็นที่ต้องการให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ การเล่านิทานอาจเล่าซ้ำได้ ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กได้ถ่ายโยงข้อมูลใหม่เปรียบเทียบเพื่อหาข้อสรุปที่ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ทฤษฎีของ พิวาเจท์ ที่ว่าด้วยการคิดเพื่อการพัฒนาความรู้ใหม่

สรุปได้ว่า จุดประสงค์ของการเล่านิทาน คือ ใช้นิทานเป็นสื่อการเรียนรู้ เพื่อช่วยพัฒนาด้านภาษา ด้านความคิด ด้านอารมณ์และจิตใจ สร้างสมาธิ ปลูกฝังจริยธรรม ส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ถ้าจะกล่าวถึงคุณค่าและประโยชน์ของนิทานที่มีต่อเด็กปฐมวัยนั้น นิทานเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณค่าทางจิตใจให้กับเด็ก ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างไม่รู้ตัว สนุกสนานเพลิดเพลิน

ฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2526: 126-126) กล่าวว่า นิทานมีอิทธิพลและคุณค่าต่อเด็กมาก โดยเฉพาะในเด็กก่อนระดับประถมศึกษา การที่ผู้ใหญ่และครูได้ใกล้ชิดกับเด็กโดยการเล่านิทานจะเป็นเครื่องมือช่วยให้เข้าใจเด็กยิ่งขึ้น การเล่านิทานมีคุณค่าดังนี้

1. ช่วยชดเชยและเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา ความคิดและจินตนาการ
2. ฝึกให้เด็กเป็นนักฟังที่ดี เก็บใจความเรื่องที่ฟังได้ตามสมควรแก่วัย
3. สร้างความเพลิดเพลินให้แก่เด็ก
4. ช่วยปลูกฝังความรู้สึกชอบนิทาน และความรู้สึกชื่นชอบในหนังสือนิทาน

5. ปลุกฝังให้เด็กเป็นคนใจกว้าง ยอมรับความจริงในชีวิตประจำวัน

6. ช่วยให้ครูและผู้ใหญ่ได้ทราบถึงความรู้สึกนึกคิดของเด็กจากการสนทนาหรือซักถามในขณะที่ฟังนิทาน

นิตยา คชภักดี (2530: 29) กล่าวว่า กิจกรรมการเล่านิทานมีความสำคัญต่อพฤติกรรมตามวัยของเด็กในวัยนี้เป็นอย่างมาก เพราะจะเป็นการรวมกลุ่มฟังนิทานซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ทางสังคม เช่น เรียนรู้มารยาทในการฟัง การปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเพื่อน ลดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง นอกจากนี้ตัวแบบและเนื้อหาสาระในนิทานจะเป็นตัวชี้แนะพฤติกรรมนั้นเพื่อทดสอบว่าเป็นที่ยอมรับของสังคมหรือไม่ เพื่อให้สังคมยอมรับตนเองมากขึ้น

เกริก ชื่นพันธ์ (2539: 55-56) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเล่านิทานดังนี้

1. เกิดความรู้สึกอบอุ่นหรือใกล้ชิดเป็นกันเองกับผู้เล่า
 2. เกิดความรู้สึกร่วมในขณะที่ฟัง ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน ผ่อนคลาย และสดชื่นแจ่มใส
 3. มีสมาธิหรือความตั้งใจที่มีระยะเวลานานขึ้นหรือยาวขึ้น โดยเฉพาะผู้เล่าที่มีความสามารถในการตรึงให้ผู้ฟังหรือเด็กๆ ใจจดจ่ออยู่กับเรื่องราวที่ผู้เล่าเล่าเรื่องที่มีขนาดยาว
 4. กล่อมกล่าเด็กๆและผู้ฟังให้เข้าใจในความคิด และความงามยิ่งขึ้น
- ด้วยนิทานที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม
5. ทำให้มีความละเอียดอ่อนรู้จักการรับและการให้ มองโลกในแง่ดี
 6. สามารถใช้กระบวนการคิดในการพิจารณาแก้ปัญหาได้
 7. สามารถสร้างความกล้าให้กับเด็ก ๆ หรือผู้ฟังโดยการแสดงออกผ่านกระบวนการคิดที่มีประสิทธิภาพ
 8. ได้ความรู้ที่เป็นประโยชน์และสามารถประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้
 9. ช่วยเสริมสร้างจินตนาการที่กว้างไกลไร้ขอบเขตให้กับเด็กหรือผู้ฟัง
 10. สามารถช่วยเด็กและผู้ฟังได้รู้จักการใช้ภาษาที่ถูกต้อง

สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542: 59-62) กล่าวว่า การเล่านิทานเป็นวิธีการให้ความรู้วิธีหนึ่ง ที่ทำให้เด็กสนใจในการเรียนรู้ สามารถจดจำ กล้าแสดงออก และมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่ฟังปรารถนา นอกจากนี้ยังช่วยตอบสนองความต้องการของเด็ก เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ความสัมพันธ์ผล ความต้องการเป็นที่ยอมรับ เนื้อหาของนิทานที่มีความสัมพันธ์กับความ

ต้องการดังกล่าว จะช่วยให้เด็กได้รับการตอบสนองความต้องการและมีความสุข กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ นิทานมีความสำคัญและประโยชน์ต่อเด็กดังนี้

1. เป็นเครื่องมือในการสอนที่มีประสิทธิภาพในการชักจูงผู้เรียนให้คล้อยตาม เป็นตัวกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในตัวผู้เรียน เป็นตัวกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และการแสดงออก อันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้เรียน

2. เป็นเครื่องกระตุ้นและโน้มน้าวให้เด็กเปิดใจที่จะยอมรับพฤติกรรมด้านต่างๆ และตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็กด้วย

3. เป็นตัวแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก

นอกจากนี้ นิทานยังช่วยเสริมพัฒนาการของเด็กทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ได้อย่างเหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย และยังช่วยปรุงแต่งบุคลิกภาพ แก้ไขพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามตัวแบบของตัวละครในนิทานที่เด็กชื่นชอบ รวมทั้งยังเปิดโลกจินตนาการ ให้กว้างไกลและมีสัมพันธภาพอันดีกับบุคคลรอบข้าง เป็นเครื่องกระตุ้นนำให้เด็กยอมรับพฤติกรรมต่างๆ และเป็นตัวแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก

ภารดี ศรีประยูร (2542: 30) ได้กล่าวถึง คุณค่าของนิทานต่อการเรียนการสอนดังนี้

1. ให้ความบันเทิงใจกับเด็กๆ ทำให้ผ่อนคลายอารมณ์ ได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ทำให้เด็กร่าเริงแจ่มใสสมวัย
2. นิทานใช้นำเข้าสู่บทเรียน
3. นิทานช่วยเปลี่ยนทัศนคติที่ไม่ดี หรือผิดบางประการของเด็กเกี่ยวกับความเชื่อ ความกลัว และสอนจริยธรรมแก่เด็ก
4. นิทานจะทำให้เด็กหรือผู้ฟังสามารถใช้กระบวนการคิดพิจารณาแก้ปัญหาได้
5. ใช้นิทานเป็นเครื่องมือฝึกทักษะทางภาษาและกระบวนการคิด
6. ฝึกให้เด็กเป็นผู้รู้จักฟัง มีสมาธิ รู้จักสำรวจอริยาบถของตนเอง
7. ใช้นิทานส่งเสริมการอ่าน
8. ใช้นิทานเพื่อสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับเด็ก ซึ่งจะส่งผลไปถึงการปกครองเด็ก

สรุปได้ว่า นิทานมีคุณค่าและประโยชน์คือ เป็นวิธีการให้ความรู้ที่จะทำให้เด็กสนใจเรียนรู้ สามารถจดจำและกล้าแสดงออก ปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึง

ประสงค์ของเด็กจากตัวแบบในนิทานที่เด็กประทับใจ สร้างสมาธิ ผ่อนคลายอารมณ์ สร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างผู้เล่าและผู้ฟัง

2.3 ประเภทของนิทาน

เนื่องจากนิทานเป็นเรื่องราวที่มีความหลากหลาย จึงมีการจำแนกนิทานด้วยวิธีต่างๆ กัน การแบ่งประเภทของนิทานจึงไม่มีเกณฑ์ตายตัว แต่ที่นิยมกันมาก คือ การแบ่งนิทานตามรูปแบบของนิทานซึ่งได้มีผู้แบ่งไว้ดังนี้

คำรา ณ เมืองใต้ (2536: 14) จำแนกประเภทนิทานออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. นิทานภายิต ในสมัยก่อนการเรียนรู้เรื่องคุณธรรม จริยธรรม จะผ่านมาในรูปแบบของการยกนิทานมาเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ผ่านตัวละครต่าง ๆ โดยเฉพาะตัวละครที่เป็นสัตว์ซึ่งโดยทั่วไปนิทานภายิตจะเป็นนิทานที่มีเนื้อหาสั้น ๆ และมีตัวละครเป็นสัตว์เป็นสำคัญ เช่น นิทานอีสป เป็นต้น
2. นิทานเทพนิยาย นิทานประเภทนี้จะมีตัวละครแตกต่างไปจากนิทานภายิต กล่าวคือ ตัวละครมักจะเป็นมนุษย์ แต่มีศักดิ์สูงเป็นเจ้าหญิง เจ้าชาย เช่นเรื่อง ซินเดอเรลล่า เจ้าหญิงนิทรา เป็นต้น
3. นิทานชาดก เป็นนิทานที่มีอยู่ในคัมภีร์ ที่เรียกว่า นิบาตชาดก และปัญญาชาดกเป็นนิทานที่มีไว้สำหรับเป็นคำสอนของผู้แสดงธรรม พระภิกษุมักนำมาเทศนาสั่งสอน เป็นข้อคิดเตือนใจ เช่น พญานกแขกเต้า เป็นต้น
4. นิทานชาวบ้าน เป็นนิทานพื้นบ้าน ที่เล่าขานสืบต่อกันมาแต่โบราณ เนื้อหาในนิทานมักอ้างอิงสถานที่ ๆ มีอยู่จริงในท้องถิ่น เช่น ไกรทอง เป็นต้น

ไพพรรณ อินทนิล (2534: 27-28) ได้แบ่งนิทานตามรูปแบบออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. นิทานปรัมปราหรือนิทานเทพนิยาย มักกำหนดสถานที่เลื่อนลอยไม่แน่ชัด เช่น ในกาลครั้งหนึ่งมีเมือง ๆ หนึ่ง ตัวละครมีฤทธิ์เดชมาก ถ้าเป็นชายยากจนจะได้แต่งงานกับหญิงสูงศักดิ์ เช่น สังข์ทอง ปลาบู่ทอง สโนว์ไวท์ ซินเดอเรลล่า
2. นิทานท้องถิ่น หรือเรียกว่า ตำนาน มักเป็นเรื่องสั้นเกี่ยวกับความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นเรื่องพิสดารแต่เชื่อว่าเป็นเรื่องจริง เช่น เรื่อง พระยาทอง พระยาพาน พระร่วง เมขลา-รามสูร

3. เทพปกรณัม ตัวบุคคลในเรื่องมักจะเกี่ยวกับความเชื่อ เช่น เรื่องพระอินทร์ ท้าวมหาสงกรานต์

4. นิทานเรื่องสัตว์ เป็นเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ แต่มักมีความประหลาดเช่นเดียวกับคน แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

4.1 นิทานประเภทสอนคติธรรม คล้ายนิทานคติสอนใจ คือ ตัวเอกต้องเป็น สัตว์ แต่มีคติสอนใจ

4.2 นิทานประเภทเล่าซ้ำ ๆ หรือเล่าไม่รู้จบ เช่น เรื่องยายกะดา มีวิธีเล่าแบบ จำเพาะ

5. นิทานตลกขบขัน เป็นเรื่องสั้นๆ จุดสำคัญอยู่ที่เรื่อง ไม่น่าจะเป็นไปได้ อาจจะ เป็นเรื่องการแก้เผ็ดแก้ล่า การแสดงปฏิภาณไหวพริบ เป็นการแสดงออกทางด้านอารมณ์ของมนุษย์ ที่ต้องการหลุดพ้นจากกรอบของวัฒนธรรม ประเพณี และกิจวัตร ฉะนั้น นิทานประเภทนี้จึงรวมไป ถึงนิทานเหลือเชื่อ ซึ่งทั้งผู้ฟังและผู้เล่า ไม่ตั้งใจในความไม่สมจริงเหล่านี้

นอกจากนี้ เกริก ยूनพันธ์ (2539: 20-22) ได้แบ่งนิทานตามรูปแบบของนิทานไว้ ดังนี้

1. นิทานเทพหรือเทพนิยาย หรือเรื่องราวปรัมปรา เป็นนิทานหรือเทพนิยายที่เกิน เลยความจริงของมนุษย์เป็นส่วนใหญ่ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอภินิหาร ตัวเอกหรือตัวละคร เค่นๆ จะมีอภินิหารหรือเวทย์มนต์ ฉากหรือสถานที่ในเรื่องมักเป็นสถานที่พิเศษหรือถูกกำหนด ขึ้นมา เช่น สร้างสวรรค์หรือเมืองบาดาล มีพระเอกเป็นเจ้าชาย มีนางเอกเป็นเจ้าหญิง มีนางฟ้า เทวดา เป็นต้น

2. นิทานประจําถิ่น หรือนิทานพื้นบ้าน มักเป็นนิทานที่ถูกเล่าขานตกทอดกันมา เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขา ทะเล แม่น้ำ เรื่องราวโบราณของวัตถุ ที่มีเหตุแห่งที่มาของการสร้าง การเกิด เป็นต้น

3. นิทานคติสอนใจ เป็นนิทานที่เลียบเคียงเชิงเปรียบเทียบกับชีวิตและความ เป็นอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ ให้เกิดผลในการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ที่พิถีพิถัน ละเอียด รอบคอบและไม่ประมาท ช่วยเหลือและเมตตาผู้อื่น และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

4. นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่กล่าวอ้างถึงบุคคลที่มีความสามารถ อดอาจกล้าหาญ นิทานวีรบุรุษมักเป็นเรื่องที่ถ่ายทอดเรื่องจริงของบุคคลที่สำคัญๆ ไว้ แต่มักสร้างฉากหรือ สถานการณ์น่าตื่นเต้นหรือเกินความจริง

5. นิทานอธิบายเหตุ เป็นนิทานที่เป็นเรื่องราวของเหตุที่มาของสิ่งหนึ่งสิ่งใด และอธิบายพร้อมตอบคำถามเรื่องราวนั้น ๆ ด้วย เช่น เรื่องกระต่ายในดวงจันทร์ ทำไมน้ำทะเลจึงเค็ม เป็นต้น

6. เทพปกรณัม เป็นนิทานที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ โดยเฉพาะเกี่ยวกับตัวบุคคลที่มีอิทธิพลเหนือความเป็นจริง ลึกลับ ได้แก่ พระอินทร์ พระพรหม ทศกัณฐ์ เป็นต้น

7. นิทานที่มีสัตว์เป็นตัวเอก และเปรียบเทียบเรื่องราวกับชีวิตมนุษย์ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ร่วมกันในสังคม สอนจริยธรรมแฝงแง่คิดและแนวทางแก้ไขเป็นบางครั้ง หรือบางครั้งสอนแบบทางอ้อม ผู้อ่านหรือผู้ฟังจะต้องพิจารณาเอง มักเป็นเรื่องราวบันเทิงคดีที่สนุกสนาน

8. นิทานตลกขบขัน เป็นเรื่องราวที่เปรียบเทียบชีวิตความเป็นอยู่ แต่มีมุมมองที่ตลกขบขัน สนุกสนาน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นสุข เนื้อเรื่องเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับไหวพริบ เรื่องราวแปลกๆ เรื่องหลอเชื่อ เรื่องเกินความจริง เป็นต้น

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น จึงสามารถสรุปได้ว่า นิทานสามารถแบ่งประเภทตามรูปแบบของนิทานได้หลายอย่าง เช่น นิทานพื้นบ้าน นิทานสอนคติธรรม เทพปกรณัม มหาकाพย์ และวีรบุรุษ เทพนิยาย นิทานเรื่องสัตว์ นิทานตลกขบขัน นิทานอธิบายเหตุ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกที่จะใช้นิทานประเภทคติสอนใจ เป็นเรื่องราวที่ไม่ยาว เนื้อเรื่องและตัวละครไม่ซับซ้อน สอดแทรกความรู้เรื่องการเพิ่มและการลดของจำนวน และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

2.4 หลักเกณฑ์การเลือกนิทานให้เหมาะกับเด็กปฐมวัย

นิทานเป็นศาสตร์และศิลป์ที่สำคัญ ให้ทั้งความบันเทิงทางวรรณกรรม และนำเสนอรูปแบบพฤติกรรมที่สังคมพึงประสงค์ต่อชีวิตเด็ก ๆ ที่ทุกชนชาติทุกภาษาใช้มาแต่โบราณกาล อีกทั้งยังมีการถ่ายทอดเนื้อหาและการใช้ถ้อยคำสลับต่อกันมาอย่างมีชีวิตชีวา ถือเป็นกลยุทธ์ที่ดีในการสั่งสอนและบ่มเพาะชีวิตด้วยเรื่องราว ประสบการณ์ ความคิด ค่านิยม ตลอดจนข้อปฏิบัติไปสู่เด็กได้อย่างแยบยลผ่าน “นิทาน” ที่มีความสนุกสนาน มีชีวิตชีวา ดังนั้นการเลือกนิทานให้เหมาะกับวัยของเด็กจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กเป็นสิ่งเร้าให้เด็กเกิดความสนใจใฝ่หาความรู้ การสร้างนิทานเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2548 : 22) ควรเหมาะสมกับเพศ วัย เนื้อหาที่ไม่ยาวเกินไป เพราะเด็กแต่ละคนในแต่ละวัย มีสมาธิ ในการอ่าน การฟัง การรับรู้ และความสนใจที่ต่างกัน รวมทั้งควรมีเนื้อหาที่สนุกสนานชวนติดตามและสามารถสร้างความตั้งใจให้เด็กเกิดอารมณ์ร่วมและคล้อยตาม มีการสอดแทรกสาระของค่านิยม การส่งเสริมคุณธรรม

และจริยธรรม ความดีงาม เป็นเรื่องที่กระตุ้นเร้าใจให้เด็กเกิดการต่อยอดความคิดให้คิดอย่างกว้างไกล

สมใจ บุญอุรพีภิญโญ (2539: 7-8) กล่าวว่า การเลือกนิทานที่จะนำมาเล่าให้เด็กฟังนั้น ควรคำนึงถึงอายุและความสนใจของผู้ฟัง เด็กปฐมวัย อายุระหว่าง 4-6 ปี จะสนใจตัวเองน้อยลง เริ่มสนใจภายนอกมากขึ้น มีอารมณ์รักสนุก ชอบฟังนิทานประเภทต่างๆ โดยเฉพาะเรื่องที่มีสัตว์พูดได้ นิทานสำหรับเด็กปฐมวัยนั้นมีหลายประเภท เช่น นิทานที่เล่นคำ เล่นเสียงจังหวะคำ นิทานที่มีคำคล้องจอง มีคำซ้ำๆ กันที่น่าฟัง นิทานที่กระตุ้นจินตนาการ และตอบสนองให้เด็กได้แสดงท่าทาง นิทานที่รับรู้และเข้าใจความรู้สึกของเด็ก และให้ความเห็นอกเห็นใจ หนังสือที่นำมาเล่านั้น ควรมีภาพประกอบที่ชัดเจน สีสันสวยงามและเสนอภาพที่สะท้อนความคิดเด็กในทางที่ดีงาม ระยะเวลาในการเล่าในระยะแรก ควรใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที สอดคล้องกับ เกริก ชูพันธ์ (2539: 57-59) ที่ได้กล่าวถึงการเลือกนิทานที่จะเล่าให้เด็กปฐมวัยฟังไว้ว่า ผู้เล่านิทานจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ประสบการณ์และความสามารถที่จะแยกแยะ เลือกนิทานให้เหมาะสมกับความสนใจและความต้องการของเด็ก แต่ความสนใจของเด็กในวัยนี้ยังสั้น คำกลอนที่มีคำคล้องจอง เช่น เพลงกล่อมเด็ก คำทายที่ประลองปัญญา นิทานที่เป็นคำประพันธ์สัมผัสคล้องจองเด็กๆ จะชอบมาก เช่น หนุมิกับหนูมา หนูมากับหนุมิ หนุมิมิตุ๊กตาหมา หนูมามีตุ๊กตาหมี เป็นต้น นอกจากนี้เด็กวัยนี้ยังชอบนิทานที่มีตัวเดินเรื่องหรือตัวเอกเป็นสัตว์พูดได้ เช่น หมาป่าพูดคุยกับหนูน้อยหมีแดง เป็นต้น นิทานที่เหมาะสมและควรเล่าให้เด็กฟังนั้น ควรเป็นนิทานที่เปี่ยมด้วยคุณค่าทางเนื้อหา ได้อรรถรส รูปแบบการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา ความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมคุณภาพ ยกระดับสติปัญญาและจิตใจในทางที่ดี นิทานที่เล่าให้เด็กฟังนอกจากปัจจัยข้างต้นแล้ว ผู้เล่ามีส่วนอย่างมากในการนำเสนอให้นิทานเรื่องนั้นมีความสนุกสนานเหมาะสมกับวัยของเด็ก มีแง่มุม มีชั้นเชิง และเห็นรายละเอียดที่จะเล่าให้เด็กฟัง ไม่ว่าจะเป็นการเล่านิทานปากเปล่า นิทานวาดไปเล่าไป และลีลาการเล่านิทานจะต้องส่งผลให้ผู้ฟังหรือเด็กๆ เห็นภาพพจน์ และเกิดความสนุกสนานประทับใจ

พรจันทร์ จันทวิมล (2529: 104) ได้ให้หลักเกณฑ์การเลือกนิทานไว้ดังนี้

1. เป็นเรื่องง่าย ๆ แต่มีความสมบูรณ์อยู่ในตัวของมันเอง เน้นเหตุการณ์อย่างเดียวพอให้เด็กได้คาดคะเนเรื่องได้บ้าง
2. มีการเดินเรื่องได้อย่างรวดเร็ว
3. มีตัวละครน้อย มีลักษณะที่จำง่าย เด็กอาจสมมุติขึ้นมาเป็นตัวแทนของตนได้
4. มีบทสนทนา มาก ๆ เพราะเด็กไม่สามารถฟังเรื่องที่เป็นความเรียงได้
5. ใช้ภาษาง่าย ๆ ประโยคสั้น ๆ การกล่าวคำซ้ำ ๆ หรือคำสัมผัสจะช่วยให้เด็กจดจำได้ง่ายและรวดเร็ว

จากข้อความข้างต้น สรุปหลักในการเลือกนิทานที่จะนำมาเล่าให้เด็กฟังได้ว่า ควรเป็นนิทานที่ เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก เนื้อเรื่องเร้าใจ สนุกสนาน ถ้ามีคำซ้ำๆ ประโยคซ้ำๆ ก็จะเป็นที่สนใจของเด็กมาก ถ้าเป็นหนังสือควรมีภาพประกอบชัดเจน มีบทสนทนา มากกว่าความเรียง เนื้อหาของเรื่องมี คุณค่า สร้างสรรค์ ส่งเสริมสติปัญญาและจิตใจ

2.5 การเขียนนิทานสำหรับเด็กปฐมวัย

นิทานที่ดีมีคุณค่า สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ย่อมมีคุณค่าต่อเด็ก (วิริยะ สิริสิงห 2537 : 39) แต่เนื่องจากศักยภาพของนิทานนั้น ไม่เพียงแต่สร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินเท่านั้น ยังส่งผลต่อความสามารถด้านภาษา ความคิดสร้างสรรค์ และเป็นเครื่องมือในการปรับพฤติกรรมของเด็ก ๆ อีกด้วย นอกจากนี้ยังสามารถนำนิทานมาเป็นสื่อเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านสติปัญญา การเรียนรู้ทักษะการคิดต่าง ๆ การเขียนนิทานใหม่ เพื่อสนองตอบวัตถุประสงค์ดังกล่าวจึงมีความ จำเป็นอย่างยิ่ง

การเขียนนิทานสำหรับเด็กนั้น วิไล มาศจรัส (2539: 47-49) ได้แนะนำเทคนิคง่าย ๆ ว่าเรื่องต้องมีความสนุกสนานสอดคล้องกับความสนใจของเด็กในแต่ละช่วงอายุ มีบทพูดมากกว่า การบรรยาย ใช้ภาษาที่เด็กเข้าใจง่าย ซึ่งวิริยะ สิริสิงห (2537: 38-39) แนะนำการเขียนวรรณกรรม สำหรับเด็กว่า ควรประกอบด้วยหลักสำคัญ ๆ ดังนี้

1. บทนำต้องเร้าใจ
2. ตัวละครต้องมีชีวิตชีวา แสดงด้วยพฤติกรรมและคำพูด
3. ต้องมีการกระทำ ซึ่งจะดำเนินเรื่องไปสู่เป้าหมาย โดยมีเหตุการณ์ตามลำดับ ไปสู่จุดสุดยอด ซึ่งตรงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้
4. ต้องมีการต่อสู้ หรือมีปัญหาที่ตัวละครเอกในเรื่องต้องประสบ ตัวเอกจะแก้ปัญหาด้วยการต่อสู้กับสิ่งหนึ่งสิ่งใด คนหนึ่งคนใดหรือด้วยการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง
5. ต้องสร้างความตื่นเต้นระทึกใจให้แก่ผู้อ่านและผู้ฟังตลอดเวลา
6. ต้องมีจุดสุดยอด คือ จุดเด่นที่สุด เมื่อได้แก้ปัญหาแล้วได้ตัดสินใจแล้ว หรือถึงเป้าหมาย

นอกจากนี้ วิไล มาศจรัส (2539: 50-53) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการเขียน นิทานว่ามีส่วนสำคัญดังนี้

- 1.เค้าโครงเรื่อง นิทานจะชวนติดตาม หรือนำสนใจเพียงไรอยู่ที่เค้าโครงของ เรื่อง นิทานที่มีปมปัญหา มีความขัดแย้ง ขอกย้อน มีอุปสรรค มีวิธีที่ผู้อ่านคาดไม่ถึง และมีความ ตื่นเต้น เป็นเหตุผลหนึ่งของความนำสนใจชวนติดตาม เค้าโครงเรื่องจึงมีความสำคัญมาก

2. ตัวละคร หมายถึง ผู้ที่มีบทบาทปรากฏในเรื่อง ซึ่งไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นคนเท่านั้นอาจเป็นสัตว์ก็ได้
 3. ฉาก หมายถึง สภาพแวดล้อมรอบตัวละคร
 4. แก่นเรื่อง เป็นหลักในการเขียนเรื่อง เป็นแนวคิดของเรื่องเพื่อให้เรื่องดำเนินไปตรงจุดมุ่งหมาย
 5. ทศนะ หมายถึง มุมมองที่ผู้เขียนกำหนดให้ผู้เล่าสะท้อนเรื่องราวในงานเขียนออกมา
 6. ท่วงทำนองการเขียน หมายถึง ลีลาการใช้สำนวนภาษาที่แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด ของผู้เขียนออกมา ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามความถนัดของแต่ละบุคคล
 7. บทสนทนา คือ คำพูดโต้ตอบของตัวละครในเรื่องสนทนากัน
 8. การเปิดเรื่อง หมายถึง การเริ่มต้นในฉากแรกของนิทาน ซึ่งควรเปิดเรื่องให้น่าสนใจ
 9. การดำเนินเรื่อง คือ การกำหนดบทบาทให้ตัวละคร แสดงบทบาทของตนออกมา เพื่อสื่อสารเรื่องราว
 10. การปิดเรื่อง คือการจบเรื่อง ซึ่งเป็นตอนสูงสุดของเรื่อง อาจเป็นการคลี่คลายปมปัญหา หรืออาจจบอย่างมีความสุข สนุกสนาน หรือแบบโศกเศร้าแล้วแต่จุดประสงค์ของนิทานแต่ละเรื่อง
- กล่าวสรุปได้ว่าการเขียนนิทานสำหรับเด็กปฐมวัยนั้น ผู้แต่งจะต้องมีเทคนิคการดำเนินเรื่องที่ชวนติดตาม ใช้ภาษาที่เด็กเข้าใจง่าย เนื้อเรื่องไม่ซับซ้อนมีความสนุกสนานสอดคล้องกับความสนใจและวัยของเด็ก รวมทั้งการจบเรื่องที่เป็นไปตามจุดประสงค์ของนิทานแต่ละเรื่อง
- ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แต่งนิทานเองโดยกำหนดโครงเรื่องและเนื้อหาไม่ซับซ้อน สั้นๆ กะทัดรัด เป็นลักษณะเรื่องเล่าที่ใกล้ตัวเด็ก สอดแทรกคุณธรรมและมีตัวละครดำเนินเรื่องส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องการเพิ่มและลดจำนวนไม่เกิน 10

2.6 วิธีการเล่านิทานและเทคนิคการเล่านิทาน

การเล่านิทานแต่ละครั้งต้องคำนึงถึงอายุของผู้ฟัง เรื่องที่นำมาเล่า การเตรียมตัวของผู้เล่า และเทคนิคการเล่า เพื่อให้การเล่านิทานบรรลุวัตถุประสงค์

ครุรักษ์ ภิรมธักย์ (2540: 45-46) กล่าวว่า ในการเล่านิทาน สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งคือการสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ฟัง จุดเริ่มต้นอยู่ที่การเตรียมให้พร้อมพร้อมใจดีของผู้เล่า ผู้ที่เล่าจะต้องหาจุดสำคัญของเรื่องให้พบ และสรุปจบให้จับใจ ดังนี้

ประโยคแรกที่จะใช้ในการเริ่มเรื่อง ควรคัดสรรถ้อยคำที่ฟังดูแล้วน่าตื่นเต้น จูงใจให้ติดตามเรื่องต่อไป คอยสังเกตว่าผู้ฟังยังจับจ้องให้ความสนใจกับบทบาทลีลาการเล่า และเรื่องราวที่เล่าอยู่หรือไม่ ถ้ารู้สึกว่าการกำลังสูญเสียความสนใจ ควรเปลี่ยนบรรยากาศด้วยการหยุดพักถามปัญหาอะไรเอ่ย ปัญหาเขาวัวหรือปัญหาสนุกๆ

การจบเรื่อง ประโยคสุดท้ายที่จะปิดเรื่องมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าประโยคแรกที่ใช้เริ่มเรื่อง ผู้เล่าต้องคิดและเตรียมไว้ว่า จะปิดเรื่องด้วยประโยคใด จึงจะเป็นการสรุปจบที่จับใจผู้ฟัง โดยทั่วไปมักปิดการเล่านิทานด้วยถ้อยคำที่กินใจ ให้ข้อคิด หรือทิ้งท้ายไว้ให้คิด

กิจกรรม ภายหลังจากการเล่านิทานเป็นสิ่งที่ไม่ควรละเลย หลังจากการเล่านิทานจบ ควรมีคำถามเกี่ยวกับนิทานที่นำมาเล่า ให้นักเรียนตอบ ซึ่งอาจเป็นคำถามที่เกี่ยวกับชื่อตัวละครที่สำคัญ เหตุการณ์ที่สำคัญและข้อคิดที่ได้ เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541: 78-79) ได้เสนอวิธีการเล่านิทานที่ครูควรทราบดังนี้

1. เนื้อเรื่องต้องเหมาะสมกับวัย ใช้เรื่องที่มีความดีชนะความชั่วเสมอไป และผู้เล่าต้องจำเนื้อเรื่อง ได้ดีทุกตอน
2. เสียง ผู้เล่าจะต้องให้เด็กทั้งหมดได้ยินเสียงผู้เล่าอย่างชัดเจน ระดับเสียงและจังหวะพูดถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ใส่อารมณ์ความรู้สึกลงไปในน้ำเสียง ถ้าผู้เล่าสามารถทำเสียงสูงต่ำ ทำเป็นเสียงเด็ก เสียงคนแก่ หรือทำเสียงตามลักษณะของตัวละครได้ เด็กจะยิ่งสนใจมากยิ่งขึ้น
3. ท่าทาง ถ้ามีภาพประกอบ ผู้เล่าไม่ต้องใช้ท่าทางมาก แต่เน้นที่ภาพ หากไม่มีภาพประกอบก็ควรใช้ท่าทางประกอบบ้างตามโอกาส แต่อย่าใช้มากเกินไป ฟังระวังให้เป็นไปตามธรรมชาติ
4. จังหวะ จังหวะในการพูดเป็นสิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กหันหน้าสนใจ
5. อารมณ์ ในขณะที่เล่าควรเล่าให้เด็กเห็นถึงความรู้สึก และอารมณ์ของผู้เล่า เช่น อารมณ์เร่าร้อน ความรู้สึกตื่นเต้น หรืออารมณ์เศร้า ฯลฯ
6. ข้อตกลงก่อนฟังนิทาน ควรมีข้อตกลงกันว่าผู้ฟังจะต้องไม่พูดแซงในขณะที่ฟังนิทาน
7. เวลาในการเล่า เด็กอายุ 4-5 ขวบ หรือ 5-6 ขวบ ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที
 กุลยา ตันติผลลาชีวะ (2541: 16-17) กล่าวถึงการเล่านิทานว่า ต้องมีขั้นตอนการดำเนินการเป็นลำดับ แต่ละขั้นตอนของการเล่า ต้องมีการจัดเตรียมให้เหมาะสม จึงจะทำให้การเล่านิทานมีความหมายประทับใจผู้ฟัง แม้วานิทานจะเป็นสิ่งที่เด็กชอบ และพร้อมที่จะฟังอยู่เสมอก็ตาม นิทานทุกเรื่องกับการเล่าทุกครั้ง ไม่สามารถตั้งใจให้เด็กอยู่กับที่ได้ตั้งแต่ต้นจนจบ เว้นแต่

กระบวนการเล่านั้นจะมีขั้นตอนการเตรียมการ ที่นอกจากจะทำให้นิทานดำเนินไปสู่จุดประสงค์ของผู้เล่าที่ต้องการแล้ว ต้องทำให้เด็กเพลิดเพลินกับการเล่านิทานด้วย ในการเตรียมการเพื่อการเล่านิทานที่ครูเป็นผู้เล่า ครูควรจัดเตรียมเนื้อหาบทนิทานก่อน ถ้าเป็นนิทานที่มาจากหนังสือนิทาน ครูควรต้องอ่านให้เข้าใจ จำเนื้อเรื่องให้ได้ เมื่อนำไปเล่าประกอบภาพในหนังสือ จะได้พูดอย่างต่อเนื่อง เป็นเรื่องราว มีหยุดพัก ถามตอบจะทำให้เข้าใจง่ายไม่ลืม

การเตรียมเด็กสำหรับฟังนิทาน ที่นั่งของเด็กกับครูต้องใกล้ชิดกัน ครูอาจนั่งสูงกว่าเด็กเล็กน้อย เพื่อให้สามารถแสดงภาพในหนังสือ หรือภาพอื่นๆบนตักในระดับสายตาเด็ก ขณะเล่าควรจัดเด็กเป็นกลุ่มเล็กๆ ถ้าเป็นกลุ่มใหญ่ให้นั่งล้อมวงครู แล้วครูเริ่มกิจกรรมเตรียมเด็กด้วยการให้เด็กร้องเพลง ดูภาพ หรือ กล่าวคำจูงใจ เพื่อให้เด็กมีอารมณ์พร้อมที่จะฟัง เมื่อพร้อมแล้วจึงเริ่มต้นด้วยการเล่านิทาน หากมีจุดประสงค์ของการฟังต้องบอกเด็กด้วย

การดำเนินเรื่อง อาจเป็นการนำเสนอด้วยภาษาพูดอย่างเดียว หรือใช้ภาษาท่าทาง หรือใช้สื่อประกอบต่างๆ ทั้งแถบบันทึกเสียงและภาพประกอบ ผู้เล่าต้องใช้ภาษาที่เด็กเข้าใจง่าย ถูกหลักไวยากรณ์ บทสนทนาอาจใช้ภาษาถิ่นหรือใช้คำที่เด็กเคยชิน จะช่วยให้การเล่านิทานมีประสิทธิภาพ และมีความหมายตรงกับจุดประสงค์ของผู้เล่ามากขึ้น

การสรุปเรื่อง ขั้นตอนสุดท้ายของการเล่านิทานทุกครั้ง ควรมีการสรุปเรื่องด้วยคำถามเกี่ยวกับประเด็นสาระสำคัญของเรื่อง ลักษณะของตัวละครในเรื่อง ความรู้และคำสั่งสอนที่ได้จากเรื่อง เพื่อให้เด็กได้คิดทบทวน และเก็บข้อความรู้จากนิทาน เป็นการย้ำเตือน ทำให้เด็กจดจำเรื่องราวได้

จากที่กล่าวมาอาจสรุปได้ว่า วิธีการเล่านิทานและเทคนิคการเล่านิทานนั้น ผู้เล่าจะต้องมีการเตรียมตัวเป็นอย่างดี มีความเข้าใจในเนื้อหาสาระของนิทาน สร้างสีสันในการเล่า ด้วยสีหน้า ท่าทาง น้ำเสียงและการแสดงอารมณ์ร่วม การแสดงความคิดเห็น โดยผู้เล่าจะต้องหาจุดสำคัญของเรื่องให้พบ และสรุปจบให้ตรงกับจุดมุ่งหมายที่จะให้เกิดกับเด็ก

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการเล่านิทานสอดแทรกความรู้ความเข้าใจเรื่อง การเพิ่มและการลดลงของจำนวนแต่ละเรื่อง ใช้สื่อประกอบการเล่านิทาน เช่น หุ่นมือและภาพประกอบ ในระหว่างการเล่ามีการสนทนาซักถาม และให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่า ช่วยนับจำนวน

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิทาน การจัด ประสพการณ์ การถ่ายทอดเรื่องราว ที่เปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัย ได้เรียนรู้พัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ

2.7.1 งานวิจัยในประเทศ

นำฝน ปิยะ (2543: 63-68) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้นิทานปลายเปิดเพื่อ พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัย 5- 6 ปี ที่ศึกษาอยู่ในชั้น ศึกษาอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนอนุบาลระยอง อำเภอเมือง จังหวัด ระยอง จำนวน 48 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 กลุ่มละ 24 คน โดยได้จัดกิจกรรมการเล่านิทานปลายเปิดแบบเน้นกระบวนการกลุ่มและไม่เน้น กระบวนการกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือนิทานปลายเปิด และแบบทดสอบการ แก้ปัญหา ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยทั้งสองกลุ่มสูงขึ้น และแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 โดยเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานปลายเปิด แบบเน้นกระบวนการกลุ่มมีทักษะแก้ปัญหาสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ปลายเปิดแบบไม่เน้นกระบวนการกลุ่ม

ศรีสุดา ธิติโสภี (2545: 101-107) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผล ของการจัดกิจกรรมหลักการเล่านิทานด้วยวิธีการเล่านิทานด้วยวิธีการตอบคำถามและวิธีการเล่น บทบาทสมมุติที่มีต่อความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุระหว่าง 5-6 ปี ที่ ศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 โรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏ นครศรีธรรมราช โดยวิธีการเรียงลำดับคะแนนจากต่ำสุดถึงสูงสุดแล้วทำการจัดสลับฟันปลา แล้ว แบ่งเป็น 2 กลุ่มๆละ 15 คน จับฉลากเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองให้ได้รับการจัดกิจกรรมหลังการ เล่านิทานด้วยวิธีการตอบคำถาม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นิทานส่งเสริมความ รับผิดชอบของเด็กปฐมวัย แผนการจัดกิจกรรมหลังการเล่านิทาน แบบสังเกตพฤติกรรมความ รับผิดชอบของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานด้วย วิธีการเล่นบทบาทสมมุติมีความรับผิดชอบสูงกว่าก่อนการทดลอง เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด กิจกรรมการเล่านิทานด้วยวิธีการตอบคำถามมีพฤติกรรมความรับผิดชอบสูงกว่าก่อนการทดลอง เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานด้วยวิธีการเล่นบทบาทสมมุติมีพฤติกรรมความ รับผิดชอบสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานด้วยวิธีตอบคำถาม

เกตุทิพย์ โยธา (2546: 67-71) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้นิทานประกอบ คำถามปลายเปิดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็ก ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 20 คน ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด

ประสบการณ์การเล่นิทานประกอบคำถามปลายเปิดมีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลด้าน จริยธรรมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อรดี ตีระตระกูลเสรี (2549: 57-63) ได้ศึกษาผลของการเล่นิทานไม่จบ เรื่องที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กปฐมวัยอายุ 4 – 5 ปี ที่ศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนอนุบาลคหกรรมศาสตร์ ภาควิชา คหกรรมศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 56 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบ ง่าย แบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ แผนการจัดประสบการณ์การเล่นิทานไม่จบเรื่อง ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด ประสบการณ์การเล่นิทานไม่จบเรื่องมีคะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์หลังการทดลองสูงกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นิทานไม่จบเรื่อง มีคะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้รับการจัด ประสบการณ์การเล่นิทานไม่จบเรื่อง

2.7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ดิกสันและคนอื่น ๆ (Dixson and Others, 1977: 367-373) ได้ศึกษาผล ของการฟังนิทานที่มีต่อการพัฒนาความคิดของเด็กปฐมวัย ในเมืองคิทรอยด์ จำนวน 146 คน โดย แบ่งกลุ่มเป็น 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มหลังจากได้ฟังนิทานแล้ว มีการสนทนาพาไปศึกษานอกสถานที่ แสดงเลียนแบบตัวละคร อีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม จะให้ฟังนิทานอย่างเดียว ผลการวิจัยพบว่า ในการฟังนิทานนั้นถ้าเด็กได้แสดงบทบาทเลียนแบบตัวละครในเรื่องไปด้วย จะพัฒนาความคิดต่าง ๆ ได้ดีที่สุดในแสดงว่าเมื่อเด็กได้ฟังนิทานแล้วเด็กย่อมมีความต้องการที่จะเลียนแบบตัวละครที่ตน ชอบหรือตัวละครที่ประสบความสำเร็จ

อมอริจจิ (Amoriggi, 1981: 1366A-1367A) ได้ศึกษาความสามารถในการ เล่นิทานของเด็กปฐมวัย โดยผู้วิจัยเล่นิทานให้เด็กปฐมวัยฟัง แล้วให้เด็กย้อนกลับและเล่าเรื่องต่อ จากผู้วิจัย เป็นเวลา 2 สัปดาห์ เด็กสามารถเล่นิทานได้ถูกต้องการเรียงลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ พัฒนามากขึ้น ในขณะที่ทำการทดลอง เด็กสามารถนำเอานิทานที่ฟัง ไปประยุกต์และเล่าเรื่องต่อไปหลัง ทดลองผ่านไป 3 สัปดาห์

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน สามารถสรุปได้ว่า นิทานมี ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย เพราะนิทานเป็นสิ่งที่สามารถส่งเสริมพัฒนาการ กระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้โดยผ่านการจัดกิจกรรมนิทานที่หลากหลาย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีต่อความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดของจำนวนของเด็กปฐมวัย เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi- Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pretest Posttest Design) (ลิ่วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2538: 249) โดยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นเด็กปฐมวัยชาย-หญิง ที่มีอายุระหว่าง 5 – 6 ปี ศึกษาระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนชุมทองวิทยา กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นเด็กปฐมวัยชาย-หญิง ที่มีอายุระหว่าง 5 – 6 ปี จำนวน 37 คน ที่ศึกษาระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนชุมทองวิทยา กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ดังนี้

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่ใช้ในการส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์เรื่อง การเพิ่ม และการลดของจำนวน จำนวน 12 แผน ซึ่งมีส่วนประกอบ ดังนี้

- 1) วัตถุประสงค์
- 2) วิธีดำเนินกิจกรรม ประกอบด้วย
 - 2.1) ขั้นนำ

- 2.2) ขั้นสอน
- 2.3) ขั้นสรุป
- 3) สื่อ
- 4) การวัดผลประเมินผล

ขั้นตอนในการพัฒนาและหาคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีดังนี้

- 2.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเรียนรู้ ลักษณะนิทาน สำหรับเด็กปฐมวัย และการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.1.2 ดำเนินการสร้างนิทานใหม่ 12 เรื่อง มีเนื้อเรื่องส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ในเรื่องการนับ การเพิ่ม และการลดของจำนวน
- 2.1.3 นำนิทานมากำหนดคำถามและกิจกรรมเพื่อทบทวนและอธิบายแนวคิดที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องของนิทานและจุดประสงค์ที่ต้องการส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การเพิ่ม และการลดของจำนวน นิทานที่สร้างทั้ง 12 เรื่องมีเนื้อหาส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์เรื่อง การนับเพิ่ม และลดจำนวน ดังตาราง 3.1

ตารางที่ 3.1 รายชื่อนิทานที่มีเนื้อหาส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์

เรื่องที่	นิทานชุด บ้านสวนพอเพียง	ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์
1	ตอน เจ้าแมวเหมียว	การนับเพิ่มจำนวน
2	ตอน ขอไข่ในเล้า	การนับเพิ่มจำนวน
3	ตอน ปลุกผัก	การนับเพิ่มจำนวน
4	ตอน สมาชิกใหม่ของหมู่น้อย	การนับเพิ่มจำนวน
5	ตอน ของฝากคุณปู่ คุณย่า	การนับเพิ่มจำนวน
6	ตอน สวนกล้วย	การนับเพิ่มจำนวน
7	ตอน เป็ดน้อย	การนับลดจำนวน
8	ตอน การออม	การนับลดจำนวน
9	ตอน ของขวัญวันเกิด	การนับลดจำนวน

ตารางที่ 3.1 รายชื่อนิทาน (ต่อ)

เรื่องที่	นิทานชุด บ้านสวนพอเพียง	ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์
10	ตอน มะม่วงริมคลอง	การนับลดจำนวน
11	ตอน สาอุใส่หมู	การนับลดจำนวน
12	ตอน กลัวย กลัวย	การนับลดจำนวน

2.1.4 ทำแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน จำนวน 12 แผน โดยกำหนดรูปแบบของการจัดกิจกรรมซึ่งประกอบไปด้วย ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม 3 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขั้นนำ ครูนำเด็กเข้าสู่กิจกรรม เช่น การร้องเพลง การสนทนา และสร้างข้อตกลงร่วมกันระหว่างครูกับเด็กในการปฏิบัติตนการเป็นผู้ฟังที่ดี
- 2) ขั้นเล่านิทาน ครูเล่านิทานโดยใช้สื่อประกอบการเล่านิทาน เช่น หุ่นมือและภาพประกอบ ในระหว่างการเล่า มีการสนทนาซักถาม และให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่า ช่วยนับจำนวน เพื่อให้เด็กได้ฝึกทักษะในเรื่อง การนับ การเพิ่มและลดลงของจำนวนตามจุดประสงค์ของการเล่านิทานเรื่องนั้น
- 3) ขั้นสรุป เด็กและครูร่วมกันสนทนา สรุปเนื้อหาของนิทาน โดยครูตั้งคำถาม และให้เด็กอธิบายความคิดของตนผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องของนิทานทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์เรื่องการนับ การเพิ่มและการลดของจำนวน

2.1.5 นำแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของนิทานกับจุดประสงค์ ความเหมาะสมภาษา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.95

2.1.6 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญที่ตรงกัน 2 ใน 3 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้มีการแก้ไขดังนี้

- 1) ปรับปรุงกิจกรรมในขั้นนำให้มีความเหมาะสมกับนิทาน มีความหลากหลายและตรงจุดประสงค์ในการเล่า
- 2) ปรับปรุงคำถามในขั้นเล่านิทาน โดยใช้คำพูดที่แตกต่างกันในการถาม เพื่อให้การเล่ามีความน่าสนใจ น่าติดตาม

2.1.7 นำแผนการจัดกิจกรรมนำแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองกับเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนชุมทองวิทยา จำนวน 20 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อดูความเหมาะสมของเวลาและภาษาที่ใช้พบว่าเหมาะสมและเด็กให้ความสนใจและสนุกกับการเรียนรู้ดี

2.1.8 นำแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานไปจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบคู่ขนาน เรื่อง การนับเพิ่มและการลดของจำนวน ใช้สำหรับทดสอบเด็กก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่สอดคล้องความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การนับเพิ่ม และการลดของจำนวน โดยประเมินเด็กเป็นรายบุคคล แบบทดสอบประกอบด้วยคำถามประกอบภาพจำนวน 10 ข้อ โดยให้ผู้รับการประเมินฟังเรื่องจากคุณครู แล้วนับจำนวนจากภาพประกอบเพื่อหาคำตอบที่ถูกต้อง ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบประมาณ 20 นาที (ตัวอย่างแบบทดสอบอยู่ในภาคผนวก ง)

การตรวจให้คะแนน ตรวจวัดคะแนนเป็นรายบุคคล โดยมีการตรวจให้คะแนนดังต่อไปนี้

1. ข้อที่นับจำนวนเพิ่มหรือลดถูกต้องให้คะแนน 1 คะแนน
2. ข้อที่ตอบผิด ไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ข้อ ให้คะแนน 0 คะแนน

ขั้นตอนในการพัฒนาและหาคุณภาพแบบทดสอบความเข้าใจ เรื่อง การนับเพิ่ม และการลดของจำนวน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ และเครื่องมือวัดความสามารถทางคณิตศาสตร์ เช่น งานวิจัยของ ศรีสุดา คัมภีร์ภัทร (2534) ขวัญนุช บุญยุง (2545) วรินทร์ สิริเตชะ (2550) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบความเข้าใจ เรื่อง การนับ การเพิ่มและการลดของจำนวน

2.2.2 สร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจ เรื่อง การนับเพิ่ม และการลดของจำนวนแบบคู่ขนาน ก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 2 ชุด ชุดละ 10 ข้อ รวมทั้งหมด 20 ข้อ

2.2.3 นำแบบทดสอบความเข้าใจเรื่องการนับเพิ่มและการลดของจำนวนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา แล้วปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และความสอดคล้องกับจุดประสงค์ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.93

2.2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ 2 ใน 3 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำให้ปรับปรุงภาพให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก

2.2.5 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน ที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ได้ค่าระดับความยากง่ายของข้อสอบเท่ากับ 0.61 จากนั้นจัดทำเป็นแบบทดสอบความเข้าใจเรื่องการนับการเพิ่ม การลดของจำนวนของกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. ทดสอบก่อนการทดลอง โดยใช้แบบวัดความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดของจำนวน ทำการทดสอบเด็กเป็นรายบุคคล แบบทดสอบประกอบด้วยชุดคำถามทั้งหมด 10 ข้อ และเป็นการประเมิน โดยให้ผู้รับการประเมินฟังเรื่องจากคุณครู และนับจำนวนหาคำตอบใส่ตัวเลขที่ถูกต้อง ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบประมาณ 20 นาที

2. ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเล่นิทานด้วยตนเอง โดยใช้เวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน คือวันจันทร์ วันพุธ วันศุกร์ ครั้งละ 30 นาที ในช่วงเวลา 08.30-09.00 น.

3. ทดสอบหลังการทดลอง เมื่อดำเนินการทดลองไปจนครบ 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังการทดลองกับเด็กกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบคู่ขนาน โดยการประเมินเป็นรายบุคคล ด้วยวิธีการเดียวกับก่อนการทดลอง

4. นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ดังนี้

4.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

4.1.1 หาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ

$$p = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	p	แทน	จำนวนความยากง่ายของแบบทดสอบแต่ละข้อ
	R	แทน	จำนวนคนที่ทำข้อนั้นถูก
	N	แทน	จำนวนคนที่ทำข้อนั้นทั้งหมด

4.1.2 การคำนวณค่าดัชนีของความสอดคล้อง IOC ใช้สูตร (วรรณดี แสงประทีปทอง 2545 :109)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

4.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2.1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ 2545 : 269)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อกำหนดให้	\bar{X}	เป็นคะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	เป็นผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	n	เป็นจำนวนคะแนนหรือจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

4.2.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ 2545 : 273)

$$S = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อกำหนดให้	S	แทนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	n	คือจำนวนข้อมูล
	$\sum X^2$	ผลรวมของข้อมูลแต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum X$ ผลรวมของข้อมูลแต่ละตัว

4.2.3 ค่าร้อยละ โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด 2545 : 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อกำหนดให้	P	แทนค่าร้อยละ
	f	แทนความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทนจำนวนความถี่ทั้งหมด

4.3 การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติทดสอบที่ แบบกลุ่มสัมพันธ์กัน (t- test for dependent samples) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ 2545 : 310)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อกำหนดให้	t	แทนค่าความแตกต่างระหว่างคะแนน ความเข้าใจเรื่องการนับ การเพิ่มและการลดของจำนวนก่อนและหลังการทดลอง
	$\sum D$	แทนผลรวมของผลต่างของคะแนนความเข้าใจเรื่องการนับ การเพิ่มและการลดของ หลังการทดลองกับก่อนการทดลอง
	$\sum D^2$	แทนผลรวมของผลต่างยกกำลังสองของ คะแนนความเข้าใจ เรื่องการนับ การเพิ่มและการลดของก่อนการทดลองกับหลังการ ทดลอง
	n	แทนจำนวนคู่ของคะแนนหรือจำนวนนักเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีต่อความเข้าใจเรื่อง การเพิ่มและการลดจำนวนของเด็กปฐมวัย โรงเรียนชุมทองวิทยา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบ วัตถุประสงค์และตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัย ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวนำไปสู่คำตอบของการ วิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวนของเด็ก ปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานเป็นรายบุคคล

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวนของ เด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลองการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวน ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานหลังกับเกณฑ์เป็นรายบุคคล

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและลดจำนวนของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานเป็นรายบุคคล

ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและลดจำนวนของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานเป็นรายบุคคล (10 คะแนน)

คน ที่	ก่อนการจัดกิจกรรม			หลังการจัดกิจกรรม			ความแตกต่างของ คะแนนก่อนและหลัง		
	การเพิ่ม	การลด	รวม	การเพิ่ม	การลด	รวม	การเพิ่ม	การลด	รวม
1	2	1	3	3	3	6	1	2	3
2	2	2	4	4	3	7	2	1	3
3	3	1	4	4	3	7	1	2	3

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

คนที่	ก่อนการจัดกิจกรรม			หลังการจัดกิจกรรม			ความแตกต่างของ คะแนนก่อนและหลัง		
	การเพิ่ม	การลด	รวม	การเพิ่ม	การลด	รวม	การเพิ่ม	การลด	รวม
4	3	2	5	4	3	7	1	1	2
5	3	3	6	4	4	8	1	1	2
6	3	1	4	5	2	7	2	1	3
7	4	2	6	5	4	9	1	2	3
8	3	4	7	5	5	10	2	1	3
9	4	3	7	5	4	9	1	1	2
10	4	3	7	5	4	9	1	1	2
11	3	2	5	4	4	8	1	2	3
12	4	4	8	5	4	9	1	-	1
13	3	4	7	5	5	10	2	1	3
14	2	3	5	5	4	9	3	1	4
15	4	3	7	5	4	9	1	1	2
16	3	2	5	5	3	8	2	1	3
17	3	3	6	5	4	9	2	1	3
18	4	2	6	5	5	10	1	3	4
19	3	4	7	5	5	10	2	1	3
20	5	2	7	5	3	8	-	1	1
21	4	2	6	5	4	9	1	3	3
22	4	4	8	4	5	9	-	1	1
23	5	3	8	5	2	10	-	2	2
24	5	2	7	5	5	10	-	3	3
25	2	3	5	5	4	9	3	1	4
26	3	4	7	5	4	9	2	-	2

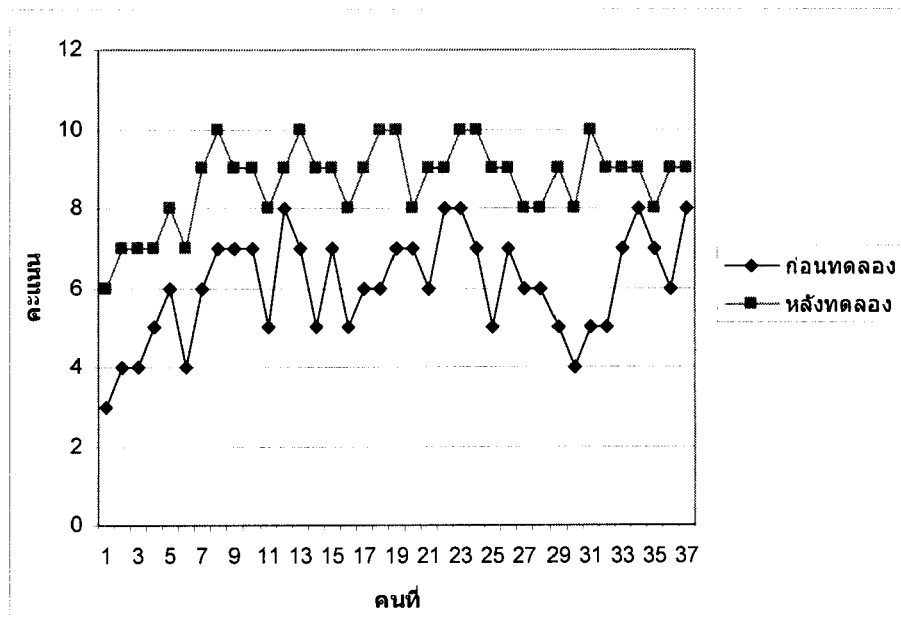
ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

คนที่	ก่อนการจัดกิจกรรม			หลังการจัดกิจกรรม			ความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลัง		
	การเพิ่ม	การลด	รวม	การเพิ่ม	การลด	รวม	การเพิ่ม	การลด	รวม
27	3	3	6	4	4	8	1	1	2
28	4	2	6	5	3	8	1	1	2
29	3	2	5	4	5	9	1	3	4
30	2	2	4	5	3	8	3	1	4
31	3	2	5	5	5	10	2	3	5
32	2	3	5	4	5	9	2	2	4
33	4	3	7	5	4	9	1	1	2
34	4	4	8	5	4	9	1	-	1
35	3	4	7	3	5	8	-	1	1
36	4	2	6	5	4	9	1	2	3
37	4	4	8	4	5	9	-	1	1
รวม	124	100	224	171	147	318	47	51	97
\bar{X}	3.35	2.70	6.05	4.62	3.97	8.68	1.27	1.38	2.62
S	.86	.94	1.33	.59	.87	1.00	.84	.83	1.03

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่าคะแนนความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและลดจำนวนของเด็กปฐมวัย หลังจัดกิจกรรมการเล่านิทานสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน โดยกลุ่มตัวอย่างได้คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง 6.05 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.33 และหลังการทดลองได้คะแนนเฉลี่ย 8.68 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.00 เมื่อจำแนกคะแนนเป็นคะแนนความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดของจำนวนพบว่า คะแนนเฉลี่ยความเข้าใจเรื่องการเพิ่มก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน 3.35 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .86 และหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานได้คะแนนเฉลี่ย 4.62 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .59 และคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจเรื่องการลดก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน 2.70 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .94 และหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานได้คะแนนเฉลี่ย 3.97 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .87 เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของความเข้าใจ

เรื่องการเพิ่มและลดจำนวนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจเรื่องการลดจำนวนมากกว่าเรื่องการเพิ่มจำนวน โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 1.38 และ 1.27 ตามลำดับ

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถแสดงเป็นกราฟเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและลดจำนวนในภาพรวมของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ได้ดังนี้

ภาพที่ 4.1 ความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและลดจำนวนของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

จากกราฟแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและลดจำนวนของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน โดยก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานได้คะแนนต่ำสุด 3 คะแนน สูงสุด 8 คะแนน หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานได้คะแนนต่ำสุด 6 คะแนน สูงสุด 10 คะแนน

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและลดจำนวนของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ มุ่งตรวจสอบสมมติฐานว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานมีความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวนเพิ่มขึ้นหรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรม

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและลดจำนวนของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน โดยทดสอบค่าที (t-test) มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวนของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

การทดลอง	n	\bar{X}	S.D	t
ก่อนการทดลอง	37	6.05	1.33	
หลังการทดลอง	37	8.68	1.00	15.38 *

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า หลังจากทีกลุ่มตัวอย่างได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานแล้ว มีความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดของจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน มีความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดของจำนวนดีกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

**ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวน
ของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการเล่นทาบเกณฑ์เป็นรายบุคคล**

ตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวนของเด็กปฐมวัย
หลังการจัดกิจกรรมการเล่นทาบเกณฑ์เป็นรายบุคคล (10 คะแนน)

คนที่	คะแนนหลังการจัดกิจกรรมการเล่นทาบ (จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ	ระดับคะแนน อยู่ในเกณฑ์
1	6	60	ผ่าน
2	7	70	ดี
3	7	70	ดี
4	7	70	ดี
5	8	80	ดีมาก
6	7	70	ดี
7	9	90	ดีมาก
8	10	100	ดีมาก
9	9	90	ดีมาก
10	9	90	ดีมาก
11	8	80	ดีมาก
12	9	90	ดีมาก
13	10	100	ดีมาก
14	9	90	ดีมาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

คนที่	คะแนนหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน (จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ	ระดับคะแนน อยู่ในเกณฑ์
15	9	90	ดีมาก
16	8	80	ดีมาก
17	9	90	ดีมาก
18	10	100	ดีมาก
19	10	100	ดีมาก
20	8	80	ดีมาก
21	9	90	ดีมาก
22	9	90	ดีมาก
23	10	100	ดีมาก
24	10	100	ดีมาก
25	9	90	ดีมาก
26	9	90	ดีมาก
27	8	80	ดีมาก
28	8	80	ดีมาก
29	9	90	ดีมาก
30	8	80	ดีมาก
31	10	100	ดีมาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

คนที่	คะแนนหลังการจัดกิจกรรมการเล่นิทาน (จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน)	คิดเป็นร้อยละ	ระดับคะแนน อยู่ในเกณฑ์
32	9	90	ดีมาก
33	9	90	ดีมาก
34	9	90	ดีมาก
35	8	80	ดีมาก
36	9	90	ดีมาก
37	9	90	ดีมาก
\bar{X}	8.67	86.70	ดีมาก

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่าหลังการทดลองเด็กปฐมวัยมีคะแนนความเข้าใจ เรื่องการเพิ่มและลดของจำนวนสูงสุดเท่ากับ 10 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 และคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 6 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 60 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน เมื่อนำค่าร้อยละของคะแนนหลัง การจัดกิจกรรมมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อรอบรู้ (Mastery Learning) ของ บลูม คือ เกณฑ์ผ่าน ร้อยละ 60 เกณฑ์ดี ร้อยละ 70 และ เกณฑ์ดีมาก ร้อยละ 80 ขึ้นไป พบว่าเด็ก ปฐมวัยได้คะแนนอยู่ในระดับผ่าน 1 คน ระดับดี 4 คน และระดับดีมาก 32 คน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการนำเสนอการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่มีผลต่อความเข้าใจ เรื่องการเพิ่มและการลดจำนวนของเด็กปฐมวัย โรงเรียนชุมทองวิทยา ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย

การสรุปการวิจัยครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวนของเด็กปฐมวัย ก่อน และหลัง การจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี อนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนชุมทองวิทยา กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ เด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 37 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนชุมทองวิทยา กรุงเทพมหานคร

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน จำนวน 12 แผน
- 2) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดของจำนวน มีทั้งหมดจำนวน 10 ข้อ เป็นแบบทดสอบคู่ขนานใช้ทดสอบเป็นรายบุคคล ให้เวลาในการทำแบบทดสอบ 20 นาที

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ทดสอบก่อนการทดลอง(Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลด้วยแบบทดสอบวัดความเข้าใจ เรื่องการเพิ่มและการลดของจำนวน มีทั้งหมด 10 ข้อ ใช้เวลาในการทดสอบ 20 นาที
2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเล่านิทานด้วยตนเองโดยทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 20 นาที ในช่วงเวลา 08.30-09.00 ของวันจันทร์ พุธ ศุกร์ จนสิ้นสุดการทดลอง
3. เมื่อดำเนินการทดลองไปจนครบ 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังการทดลองกับเด็กกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล โดยใช้แบบทดสอบคู่ขนานกับแบบทดสอบก่อนการทดลอง ด้วยวิธีเดียวกัน

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดของจำนวนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่าที่แบบกลุ่มสัมพันธ์กัน (t-test แบบ dependent for samples)

1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน มีความเข้าใจ เรื่องการเพิ่มและการลดของจำนวนดีกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดของจำนวนของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน มีความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดของจำนวนดีกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานมีความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีสุดา ธิติโสภี (2545: 101-107) ที่ได้ทำการศึกษา เพื่อเปรียบเทียบผลของการจัด

กิจกรรมหลังการเล่านิทานด้วยวิธีการตอบคำถามและวิธีการเล่นบทบาทสมมุติที่มีต่อความ
 รับผิดชอบของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานด้วย
 วิธีการเล่นบทบาทสมมุติมีความรับผิดชอบสูงกว่าก่อนการทดลอง และผลการวิจัยของ เกตุทิพย์
 โยธา (2546 : 67-71) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การใช้นิทานประกอบคำถามปลายเปิดเพื่อส่งเสริม
 ความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
 ประสบการณ์การเล่านิทานประกอบคำถามปลายเปิดมีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลด้าน
 จริยธรรมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และอรดี ตีระตระกูลเสรี (2549: 57-63) ได้
 ศึกษาผลของการเล่านิทานไม่จบเรื่องที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า
 เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทาน ไม่จบเรื่องมีคะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์
 หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

จากผลงานวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมการเล่านิทานสามารถพัฒนา
 เด็กได้อย่างหลากหลาย เช่น ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล
 รวมทั้งความรับผิดชอบของเด็ก และชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมการเล่านิทานสามารถช่วยพัฒนาความ
 เข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวนของเด็กปฐมวัยได้ ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

1. เนื้อหานิทานที่ผู้วิจัยใช้ในการจัดกิจกรรมการเล่านิทานมีเนื้อหาเหมาะสมกับ
 วัย ใช้ภาษาที่เด็กเข้าใจง่าย เนื้อเรื่องสอดคล้องกับชีวิตประจำวันที่สุดอดแทรกความรู้ความเข้าใจเรื่อง
 การเพิ่มและการลดของจำนวน โดยเด็กได้เรียนรู้ผ่านการจัดกิจกรรมการเล่านิทานและเปิด โอกาส
 ให้เด็กได้นำความคิดรวบยอดที่ได้ไปใช้ในการสร้างสรรค์และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

2. การจัดกิจกรรมการเล่านิทานเป็นกิจกรรมที่เปิด โอกาสให้เด็กทุกคนมีส่วนร่วม
 ในเล่านิทานได้เรียนรู้ผ่านการจัดกิจกรรมการเล่านิทานและปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย ตอบ
 คำถามที่สอดคล้องกับเรื่องการเพิ่มและลดของจำนวนที่สอดคล้องกับการเล่านิทาน ซึ่งการเปิด
 โอกาสให้เด็กคิดแก้ปัญหามีส่วนร่วมในกิจกรรมนี้ทำให้เด็กเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นและ
 สนุกสนานเพลิดเพลิน ดังที่ นภเนตร ธรรมบวร (2549: 112) กล่าวไว้ว่า นิทานช่วยให้เด็กได้เรียนรู้
 อย่างมีความหมาย คิดอย่างลึกซึ้ง และนำความคิดรวบยอดที่ได้ไปใช้ในการสร้างสรรค์และ
 แก้ปัญหา ตลอดจนเพิ่มพูนทักษะทางคณิตศาสตร์ นอกจากนี้ครูยังรู้ระดับความเข้าใจของเด็กแต่ละ
 คนที่สอน ซึ่งจะช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการคิดของเด็กได้อย่าง
 มีประสิทธิภาพมากขึ้น หลังการเล่านิทานทุกครั้ง เด็กและครูร่วมกันสนทนา สรุปเนื้อหาของนิทาน
 โดยครูตั้งคำถาม และให้เด็กอธิบายความคิดของตนที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องของนิทานเกี่ยวกับ
 การนับเพิ่มและการลดลงของจำนวน และมีการปฏิบัติกิจกรรมทบทวนความคิดของตน เช่น วาด
 ภาพ การปั้น การคิดปะ การอภิปราย ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับเรื่องการเพิ่มขึ้นและ

ลดลงของจำนวน การปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวช่วยให้เด็กได้มีโอกาสทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ออกมา เป็นผลงานหรือคำพูดเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้เด็กสามารถเกิดความคิดรวบยอดตามระดับความเข้าใจของตนเอง ดังที่ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541: 17) ได้กล่าวถึงการสรุป หลังการเล่านิทานว่า ขั้นตอนสุดท้ายของการเล่านิทานทุกครั้งควรสรุปเรื่องด้วยการถาม เกี่ยวกับ ประเด็นสาระสำคัญของเรื่อง ลักษณะตัวละคร ตัวแสดงในเรื่อง ความรู้และคำสอนที่ได้จากเรื่อง เพื่อให้เด็กได้คิดทบทวน และเก็บข้อมูลความรู้จากนิทานเป็นการย้ำเตือนให้เด็กจดจำได้ดี

3. บรรยากาศการเล่านิทาน ผู้วิจัยให้เด็กมีอิสระในการคิด สื่อสารเรื่องราวที่ สนุกสนานเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดี มีความกระตือรือร้นที่จะฟังนิทาน ผู้วิจัยจะถามคำถามที่ กระตุ้นให้เด็กคิดระหว่างการเล่านิทาน เพื่อให้เด็กได้ฝึกทักษะ เรื่องการเพิ่มและการลดของจำนวน โดยการใช้นิทานกระตุ้นความสนใจของเด็กให้เกิดการเชื่อมโยงความรู้เก่าและความรู้ใหม่ ดังคำกล่าวของไวทือตสกี ที่ว่าผู้เรียนสร้างความรู้โดยผ่านทางรมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น ในขณะที่เด็กอยู่ในบริบทของสังคมและวัฒนธรรม (Sociocultural context) โดยสอดคล้องกับนัก ปรัชญาการศึกษา ดี ซี ฟิลลิปส์ (D.C. Phillips, 1995 อ้างถึงใน นภเนตร ธรรมบวร 2549: 40) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้โดยมีครูผู้สอนให้ความช่วยเหลือและแนะนำให้ผู้เรียนสร้างองค์ ความรู้ด้วยตนเอง

4. สื่อประกอบการเล่านิทาน สื่อที่ใช้ในการประกอบการเล่านิทานมีความ หลากหลาย เช่น ภาพประกอบการเล่านิทาน หุ่นมือ สื่อของจริง เป็นส่วนขยายอธิบายให้เด็กมี ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาหรือแนวคิดจากนิทานได้ชัดเจนขึ้น รวมทั้งเป็นสิ่งกระตุ้นให้เด็กเกิดการ เรียนรู้ และร่วมกิจกรรมการเล่านิทานเป็นอย่างดี สื่อช่วยกระตุ้นให้เด็กอยากรู้อยากเห็นจึงทำให้เด็ก มีความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ ซึ่งสอดคล้องกับ วัตต์ (Watt, 1965 : 1519-A) ที่กล่าวว่า การใช้ อุปกรณ์การสอน ช่วยส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาที่ เรียนมากขึ้น

ข้อสังเกตที่ค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้คือ ตลอดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเด็กมี ความกระตือรือร้นและมีความสุขที่ได้เรียนรู้ ร่วมทำกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน จากการสังเกต พบว่ามีเด็กบางคนที่มีคะแนนความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดของจำนวนน้อยกว่าเพื่อน ๆ ซึ่ง อาจเนื่องมาจากความสามารถในการเรียนรู้ที่เกิดจากพัฒนาการเรียนรู้ที่ค่อนข้างช้าของเด็ก ผู้วิจัย ต้องให้ความสนใจและให้เวลาในการคิดมากกว่าเด็กคนอื่น รวมทั้งอธิบายอย่างช้า ๆ ตามลำดับ ขั้นตอน การใช้สื่อประกอบการเล่านิทานสามารถดึงดูดความสนใจของเด็กได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะสื่อที่เป็นของจริง เด็กให้ความสนใจและอยากที่จะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและ

ค้นหาคำตอบจากประเด็นคำถามของผู้วิจัยทุกคน ผู้วิจัยจึงต้องจัดระบบและแบ่งกลุ่มให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเล่านิทานเป็นกิจกรรมหนึ่งที่เหมาะสม ควรนำไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์เรื่องการเพิ่มและลดของจำนวนได้เป็นอย่างดี ดังที่ ขวัญนุช บุญชูสง (2545: 8) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ว่า คณิตศาสตร์มีความสำคัญเพราะเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้วิชาแขนงต่างๆ และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนเป็นคนมีเหตุผล ละเอียดรอบคอบ สำหรับเด็กปฐมวัย ทักษะทางคณิตศาสตร์ที่ดีจะช่วยให้เด็กมีความพร้อมที่จะเรียนคณิตศาสตร์ ช่วยขยายประสบการณ์เกี่ยวกับคณิตศาสตร์ ช่วยฝึกทักษะเบื้องต้นในการคิดคำนวณ ฝึกการเปรียบเทียบ แยกของเป็นหมวดหมู่ เรียงลำดับ และทำให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อคณิตศาสตร์

3. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเล่านิทานกับเด็กที่มีจำนวนมาก การบริหารจัดการก่อนข้างยาก จึงควรเตรียมตัวและวางแผนในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับจำนวนของเด็ก โดยมีสื่อที่เพียงพอสำหรับเด็ก

1.2 การจัดกิจกรรมการเล่านิทานที่ส่งเสริมความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดของจำนวน เป็นการให้เด็กได้คิดค้นหาคำตอบได้หลายวิธีตามความเข้าใจของเด็ก ครูควรเป็นผู้กระตุ้นให้เด็กได้ใช้ความคิด หลีกเลี่ยงการชี้แนะหรือทำแบบอย่างให้เด็กดู

1.3 ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดกิจกรรมไม่ควรเกิน 15 นาที เนื่องจากความสนใจของเด็กสั้น อาจทำให้การทบทวนสรุปไม่เพียงพอ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมการเล่านิทานเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในด้านอื่นบ้าง เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนา การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะทางคณิตศาสตร์

2.2 ควรมีการศึกษาให้ความรู้ความเข้าใจทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ด้วยวิธีการอื่น ๆ

2.3 ควรมีการศึกษาการนำกิจกรรมการเล่านิทานสำหรับพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านอื่น ๆ ให้แก่เด็กปฐมวัยเช่น ทักษะทางภาษา ทักษะวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ (2549) *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี)*
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- เกริก ยุ้นพันธ์ (2539) *การเล่านิทาน พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น
- เกตุทิพย์ โยธา (2546) “การใช้นิทานประกอบคำถามปลายเปิดเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิด
เชิงเหตุผลของเด็กอนุบาล 1 โรงเรียนพืงครัตน์ จังหวัดเชียงใหม่” ปรินญา
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- กฤษยา ดันติผลาชีวะ (2541) "การเล่านิทาน" *วารสารการศึกษาปฐมวัย* 2(2) : 10 – 19
- ขวัญนุช บุญชูสง (2545) “การส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยโดยการเล่า
นิทานคณิต” ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ขวัญฟ้า รังสิยานนท์ (2532) “การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการฟัง
นิทานด้วยการเล่นโดยใช้หุ่นกับการเล่นโดยใช้รูปภาพ” วิทยานิพนธ์ปรินญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ครุรักษ์ ภิรมธักษ์ (2540)) "นักเล่านิทานสร้างนักอ่าน" *สารพัฒนาหลักสูตร* 16 (กรกฎาคม -
กันยายน 2540) : 45-46
- คมขวัญ อ่อนบึงพร้าว (2550) “การพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้
รูปแบบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้” ปรินญานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ฉวีวรรณ กินวงศ์ (2526) *การละครสำหรับครูประถม* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช
- ตำรา ณ เมืองใต้ (2536) *นิทานอีสป* กรุงเทพมหานคร รวมสาส์น
- นภเนตร ธรรมบวร (2549) *การพัฒนากระบวนการคิดในเด็กปฐมวัย* กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นิตยา คชภักดี (2530) *จิตเวชเด็กสำหรับกุมารแพทย์* กรุงเทพมหานคร ม.ป.พ.
- นิตยา ประพฤติกิจ (2537) *คณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์
วิทยาลัยครูเพชรบุรี
- นิตยา ประพฤติกิจ (2541) *การพัฒนาเด็กปฐมวัย* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์

- นิพพา ประทุมวัลย์ (2539) “การใช้กระบวนการสร้างความคิดรวบยอดพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลนราธิวาส ปรินญาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- น้ำฝน ปิยะ (2543) “การใช้นิทานปลายเปิดเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลระยอง จังหวัดระยอง” ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่นและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- บุญชม ศรีสะอาด (2545) *การวิจัยเบื้องต้น* พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น
- พรจันทร์ จันทวิมล (2529) "การเล่านิทานสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน" *วารสารอุกรัก* (มิถุนายน 2539) : 103 – 105
- เพ็ญจันทร์ เจริญประเสริฐ (2542) *คณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย* คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏภูเก็ต
- ไพพรรณ อินทนิล (2534) *เทคนิคการเล่านิทาน* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น
- ภารดี ศรีประยูร (2542) “รูปแบบการเล่านิทานทางโทรทัศน์ที่ส่งผลต่อความสามารถในการฟังและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538) *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ
- วรรณดี แสงประทีปทอง (2545) “การพัฒนาเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินหลักสูตร” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการสอน* หน้าที่ 8 หน้า 87-144 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยนครราชสีมา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- วิรินทร์ สิริเดชะ (2550) “การส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยโดยการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนวออร์ฟุคเวิร์ค” ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- วิริยะ สิริสิงห์ (2537) *การสร้างสรรค์วรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น
- วิไล มาศจรัส (2539) *เทคนิคการเขียนการเล่านิทานสำหรับเด็ก* กรุงเทพมหานคร มิติใหม่
- วิไล เวียงวิระ (2526) *เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน เล่ม 2* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์เจริญผล

- ศรีสุดา คัมภีร์ภัทร (2534) “ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์และความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะที่เน้นองค์ประกอบพื้นฐาน” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ศรีสุดา ชิติโสภี (2545) “การเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมหลังการเล่านิทานด้วยวิธีการตอบคำถามและวิธีการเล่นบทบาทสมมุติที่มีต่อความรับผิดชอบของเด็กปฐมวัย” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (2547) *คู่มือแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว.) จำกัด
- สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542) "นิทานความสำคัญและประโยชน์" *วารสารสถาบันราชภัฏจอมบึง* 2: 47 - 64
- สมศักดิ์ โสภณพินิจ (2543) "ยุทธวิธีการแก้ปัญหาเชิงคณิตศาสตร์กับการสอน" *วารสารคณิตศาสตร์* 44 (พฤษภาคม - กรกฎาคม 2543) : 43
- สมใจ บุญอุรพิภิญโญ (2539) "นิทานสำหรับคุณหนู" *วารสารการศึกษาปฐมวัย* 20(1) : 7 - 10
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541) *คู่มือการจัดกิจกรรมที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางระดับก่อนประถมศึกษา* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา
- อรดี ตระตะระกุลเสรี (2549) “ผลของการเล่านิทานไม่จบเรื่องที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- Amoriggi, Helen Delores (1981) “The Effect of Story Telling on Young Children’s Sequencing Ability.” *Dissertation Abstracts International*. 49(6) 1366A 1367A.
- Dixon, D. and others. (1977) “Traing Disadvantaged Preschoolers on Various Fantasy Activities : Effection Cognitive Function and Impluse Control.” *Child Development*. 48(2) : 267-277
- Donalson, W. and Magret, B.G. (1986) “Less is More : A Study of Language Comprehension in Children.” *British Journal of Psychology*. 59: 461-471.
- Ebeling, K.S.& Gelman,S.A. (1988) “Coordination of Size Standard By Young Child.” *Child Development*. 59(4) : 888-869.
- Kaur, J. (1973). "Evaluation of the Science Process Skills ar Observation and Classification." *Dissertation Abstracts Internationnal*. 34(1) : 186-A.

Osgood, S.W. and Thomas, G. (1972) "Vertical as Cue for Bigger in Tactile and Visual Task."

Journal of Child Development Abstract and Biography. 46:116.

Poteat, B.W. and Hulsebus, R.C. (1970) "The Vertical Dimension: A

Significant Cue in Preschool Child's Concept of Bigger." Journal of Child

Development Abstracts and Biography. 47 : 21.

Watt, A.B. (1965) "Conceptual Clarification of Certain Geographic Terms Through the Use of

Five Presentation Models." *Dissertation Abstract Internationnal*. 26(3) : 1519 – A.

Weiner, S.L. (1975) "On the Development of More and Less." Journal of Child Development

Abstracts and Biography. 49: 151.

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และแบบวัดความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การนับ การเพิ่มและการลดจำนวนของเด็กปฐมวัย โรงเรียนชุมทองวิทยา กรุงเทพมหานคร

1. ชื่อ นางสาวศิลาณี นฤมลวัฒนกุล

สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดวชิรธรรมสาธิต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต การศึกษาปฐมวัย

ประสบการณ์หรือความชำนาญ การศึกษาปฐมวัย

2. ชื่อ นางพรพรรณ พึ่งเงิน

สถานที่ทำงาน โรงเรียนชุมทองวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

วุฒิการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต การศึกษาปฐมวัย

ประสบการณ์หรือความชำนาญ การศึกษาปฐมวัย

3. ชื่อ นางณัฐนิชา อินทรชัยศรี

สถานที่ทำงาน โรงเรียนชุมทองวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

วุฒิการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต การศึกษาปฐมวัย

ประสบการณ์หรือความชำนาญ การศึกษาปฐมวัย

ภาคผนวก ข

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเล่านิทาน
นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน เจ้าแมวมะเขี๋ย
วันจันทร์ที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2552 เวลา 08.30-9.00 น.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในเรื่องของการนับ
2. เพื่อให้เด็กสามารถนับเพิ่มจำนวนได้
3. เพื่อให้เด็กสามารถหาคำตอบจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ได้

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำเด็กเข้าสู่กิจกรรม โดยการท่องคำคล้องจอง แมวมะเขี๋ย แมวมะเขี๋ย แล้วสนทนาเกี่ยวกับคำคล้องจอง

ขั้นสอน

ครูเล่านิทานเรื่อง “เจ้าแมวมะเขี๋ย” โดยใช้หุ่นนิ้วมือประกอบการเล่า โดยครูให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่า นับจำนวนการเพิ่มขึ้นของจำนวน ครูสนทนากับเด็กจากเนื้อหาในนิทานเกี่ยวกับ การเพิ่มของจำนวน ประกอบการใช้สื่อ

- เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวเลี้ยงสัตว์อะไร
- เกิดอะไรขึ้นกับสัตว์ที่เลี้ยงไว้
- จำนวนลูกแมวมะเขี๋ยมีกี่ตัว
- จำนวนลูกแมวมะเขี๋ยน้ำตาลมีอยู่กี่ตัว
- ลูกแมวมะเขี๋ยทั้งสองสี รวมกันแล้วได้กี่ตัว
- เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าว นับลูกแมวมะเขี๋ยรวมกันทั้งหมดได้กี่ตัว ถ้า

รวมแม่แมวมะเขี๋ย บ้านสวนพอเพียงมีแมวมะเขี๋ยทั้งหมดกี่ตัว

ขั้นสรุป

ครูและเด็ก ๆ ร่วมกันสนทนาถึง การนับเพิ่มจากสถานการณ์และกิจกรรมติดปะภาพแมวมะเขี๋ยที่ครูกำหนดให้

สื่อ

1. นิทานเรื่อง เจ้าแมวเหมียว
2. คำคล้องจอง
3. หุ่นนิ้วมือ
4. ภาพติดปะ
5. ภาพแมว

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการสนทนา การตอบคำถาม
2. ตรวจสอบผลงานความถูกต้องจากการทำกิจกรรมที่ครูกำหนดให้

ภาคผนวก

คำคล้องจอง แมวเอ๋ย แมวเหมียว

แมวเอ๋ย แมวเหมียว

รูปร่างปราดเปรียวเป็นนักรบ

ร้องเรียกเหมียว ๆ ประเดี๋ยวก็มา

เคล้าแข้งเคล้าขาน่าเอ็นดู

นิทานชุด บ้านสวนพอเพียง

ตอน เจ้าแมวมะเขี๋ย

ที่นี้บ้านสวนริมน้ำมีชื่อว่าบ้านสวนพอเพียง วันนี้เด็กหญิงต้นข้าวและเด็กชายต้นน้ำ ตื่นเต้นกับสมาชิกใหม่ เจ้าแมวมะเขี๋ยที่เลี้ยงไว้ออกลูกมา เป็นลูกแมวสีดำ 3 ตัว และมีสีน้ำตาล 2 ตัว ตอนนี่ก่อนไปโรงเรียนทุกเช้า เด็กทั้งสองต้องแวะเข้ามาดูลูกแมวในห้องเก็บของก่อน กลับมาจากโรงเรียนหลังจากทำการบ้านเสร็จแล้ว เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวจะมานั่งดูเจ้าลูกแมว กำลังกินนมแม่ เด็กทั้งสองช่วยกันตั้งชื่อลูกแมว คุณแม่ฟ้าโสบอกเด็ก ๆ ว่าอย่าเข้าไปใกล้หรือไป จับลูกแมวเพราะแม่แมวนั้นอาจกัดได้เพราะมันหวงลูกมัน เด็กทั้งสองจึงนั่งดูห่าง ๆ พร้อมกับนับ ลูกแมว เด็กชายต้นน้ำเริ่มนับลูกแมวสีดำ 1 2 3 มีลูกแมวสีดำ 3 ตัว ต้นน้ำบอก เด็กหญิงต้นข้าว นับลูกแมวสีน้ำตาลบ้าง 1 2 มีลูกแมวสีน้ำตาล 2 ตัว คุณพ่อนั่งซ่อมเก้าอี้อยู่ใกล้ ๆ พูดยืนยันมาว่า แล้วตกลงบ้านเรามีลูกแมวกี่ตัวละ เด็กทั้งสองช่วยกันนับทันทีสีดำมี 1 2 3 สามตัว สีน้ำตาลมีสอง ตัว นับต่อเป็น 4 5 โอ้โหเรามีลูกแมว 5 ตัว ถ้าเรารวมแม่แมวด้วยบ้านเราจะมีกี่ตัวนะ เสียงต้นน้ำถามด้วยความสงสัย

คำถาม แมวที่บ้านของต้นน้ำและต้นข้าวมีทั้งหมดกี่ตัว

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเล่านิทาน

นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน ขอ ไข่ในเล้า

วันพุธที่ 2 เดือน กันยายน พ.ศ. 2552 เวลา 08.30-9.00 น.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในเรื่องของการนับ
2. เพื่อให้เด็กสามารถนับเพิ่มจำนวนได้
3. เพื่อให้เด็กสามารถหาคำตอบจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ได้

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำเด็กเข้าสู่กิจกรรม โดยการร้องเพลง “ไก่ ไต้ง” และสร้างข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติตนเป็นผู้ฟังที่ดี

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทานเรื่อง ขอ ไข่ ในเล้าโดยใช้หุ่นมือประกอบการเล่า โดยครูให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่าช่วยนับจำนวนและการเพิ่มขึ้นของจำนวน
2. ครูสนทนากับเด็กจากเนื้อหาในนิทานประกอบการใช้สื่อของจริง
 - จากนิทานที่ครูเล่าให้ฟัง มีใครบ้าง
 - แม่ไก่ทางฝั่งที่เด็กชายต้นน้ำนับมีกี่ตัว
 - แม่ไก่ทางฝั่งที่เด็กหญิงต้นข้าวนับมีกี่ตัว
 - เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าว นับจำนวนแม่ไก่ร่วมกันทั้งหมดกี่ตัว
3. ครูตั้งคำถามจากเนื้อหาในนิทาน
 - เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าว เก็บไข่ไปกี่รวมกันได้ทั้งหมดกี่ฟอง

โดยครูนำไข่ไก่มาให้เด็ก ๆ ช่วยกันนับ

ขั้นสรุป

ครูและเด็ก ๆ ร่วมกันสนทนาถึง การนับเพิ่ม และสัญลักษณ์เครื่องหมาย + บวก โดยครูกำหนดสถานการณ์การนับเพิ่มให้เด็กหาคำตอบจากการปั้นดินน้ำมันเป็นกลุ่มย่อย

สื่อ

1. นิทานเรื่อง ขอ.ไขในแก้ว
2. เพลง ไขโต้้ง
3. ไขไข
4. ภาพแม่ไข
5. ดินน้ำมัน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการสนทนา การตอบคำถาม
2. ตรวจสอบผลงานความถูกต้องจากการปั้นดินน้ำมัน

ภาคผนวก

เพลง ไก่โต้ง

ไก่โต้ง ชัน ไช้ อี้ ไช้
ไก่โต้ง ชัน ไช้ อี้ ไช้
ตัวเมียไข่คก
กระแต๊ก กระต๊าก
ออกไข่สบายใจมาก
ออกไข่สบายใจมาก
กระโต๊ก กระต๊าก
กระแต๊ก กระโต๊ก

นิทาน ชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน ขอบใจในเล่า

ที่บ้านสวนริมน้ำมีชื่อว่าบ้านสวนพอเพียง คุณแม่กำลังทำอาหารอยู่ในครัว เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวตื่นแต่เช้าเพราะทั้งสองมีนัดกันว่าจะไปเก็บไข่ไก่ในเล้ามาให้แม่ทำอาหารเช้า เด็กทั้งสองถือตะกร้าไปคนละ 1 ใบ ระหว่างทางเด็ก ๆ ทั้งสองเห็นคุณพ่อภูผากำลังรีดนมวัวอยู่ เด็ก ๆ แวะทักทายและบอกว่าจะเข้าไปเก็บไข่ไก่ในเล้า พ่อจึงบอกว่าเข้าไปเงียบ ๆ อย่าส่งเสียงดังเพราะแม่ไก่จะตกใจและไม่ออกไข่ เด็กทั้งสองรับคำและเดินเข้าไปเก็บไข่ไก่ในเล้า เด็กชายต้นน้ำเดินเข้าไปเก็บไข่ไก่ในเล้าฝั่งทางซ้าย ส่วนเด็กหญิงต้นข้าวเดินเข้าไปเก็บไข่ไก่ฝั่งทางด้านขวา ด้วยความสงสัยของเด็กทั้งสองว่าในเล้าไก่มีไก่ทั้งหมดกี่ตัว เด็กทั้งสองจึงนับจำนวนแม่ไก่ โดยเด็กชายต้นน้ำเป็นผู้นับไก่ทางฝั่งด้านซ้ายก่อน 1 2 3 ฝั่งทางด้านซ้ายมีแม่ไก่อยู่ 3 ตัว เด็กหญิงต้นข้าวจึงนับแม่ไก่ทางด้านขวามือบ้าง 1 2 3 4 “โอ้โฮฝั่งขวามีแม่ไก่ ตั้ง 4 ตัว” เด็กหญิงต้นข้าวร้องบอกเด็กชายต้นน้ำ “จู้ จู้ เบา ๆ สิ ต้นข้าว เดียวแม่ไก่ตกใจ” เสียงเด็กชายต้นน้ำเตือนเด็กหญิงต้นข้าวจึงกระซิบกับเด็กชายต้นน้ำเบา ๆ ว่า “ไก่ทางฝั่งของต้นน้ำมีอยู่สามตัว ของฝั่งทางด้านขวามีอยู่สี่ตัวมานับรวมกันสิว่ามีกี่ตัว เด็กชายต้นน้ำเริ่มนับ ของต้นข้าวมีสี่ตัวไข่ใหม่ จึ้นนับของต้นน้ำต่อเลยนะ ห้า หก เจ็ด บ้านของเรามีแม่ไก่อยู่ เจ็ดตัว หลังจากนับจำนวนแม่ไก่แล้วเด็กทั้งสองก็เริ่มเก็บไข่ไก่ในเล้าที่แม่ไก่นอนฟักไข่อยู่ด้วยความระมัดระวังและเงียบที่สุดเพื่อที่จะไม่ให้แม่ไก่ตกใจ แม่ไก่บางตัวก็ออกไปบางตัวก็ไม่ออกไป และเมื่อเด็กทั้งสองนำไข่ไก่ที่เก็บได้มารวมกันโดยเด็กชายต้นน้ำเก็บไข่ไก่ได้ 2 ฟอง เด็กหญิงต้นข้าวเก็บได้ 3 ฟอง

คำถาม : เด็กทั้งสองเก็บไข่ไก่ได้ทั้งหมดกี่ฟอง

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเรียนรู้

นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน ปลุกผัก

วันศุกร์ที่ 4 เดือนกันยายน พ.ศ. 2552 เวลา 08.30-9.00 น.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในเรื่องของการนับ
2. เพื่อให้เด็กสามารถนับเพิ่มจำนวนได้
3. เพื่อให้เด็กสามารถหาคำตอบจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ได้
4. เพื่อให้เด็กสามารถถ่ายทอดความคิดผ่านการวาดภาพ

วิธีดำเนินการกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำเด็กเข้าสู่กิจกรรม โดยการร้องเพลง “กินผักกัน” และสนทนาเกี่ยวกับ

เนื้อเพลง

ขั้นสอน

ครูเล่านิทานเรื่อง “ปลุกผัก” โดยใช้ภาพประกอบการเล่า ครูสนทนากับเด็กจากเนื้อหาในนิทานเกี่ยวกับ การเพิ่มของจำนวน โดยครูให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่าโดยการออกมาหยิบหัวผักกาด

- วันนี้ครอบครัวพอเพียงจะทำอะไร
- ใครรู้จักหัวผักกาดบ้าง มีลักษณะอย่างไร
- แต่ละคนทำอะไรกันบ้าง
- จำนวนหัวผักกาดที่เด็กชายต้นน้ำซูดมีกี่หัว และของเด็กหญิงต้นข้าว

มีกี่หัว

- เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าว นำหัวผักกาดมารวมได้ทั้งหมดกี่

หัว

ครูและเด็ก ๆ ร่วมกันสนทนาถึง การนับเพิ่มจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดโดยการนับหัวผักกาดใส่ตระกร้า

ขั้นสรุป

ครูให้เด็กหาคำตอบผ่านกิจกรรมการวาดภาพระบายสีจำนวนหัวผักกาดที่เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวเก็บมา

สื่อ

1. นิทานเรื่อง ปลุกผัก
2. ภาพประกอบการเล่า
3. เพลง “กินผักกัน”
4. หัวผักกาด
5. สีเทียน

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการสนทนา การตอบคำถาม
2. ตรวจสอบผลงานความถูกต้องจากการวาดภาพตอบคำถาม

ภาคผนวก

ร้องเพลง “ กินผักกิน”

กินผักกินเถาะเรา
บวบถั่วฝักยาว
ผักกาดขาว แดงกวา
คะน้า กวางตุ้ง
ผักบุ้ง โหระพา
มะเขือเทศสีดา
ฟักทอง กะหล่ำปลี

นิทาน ชุดบ้านสวนพอเพียง

ตอน ปลุกผัก

ที่บ้านสวนริมน้ำมีชื่อว่าบ้านสวนพอเพียง วันนี้ครอบครัวพอเพียงจะปลุกหัวผักกาดไว้กินกัน พ่อภูผามีหน้าที่ขุดแปลงผัก แม่ฟ้าใส เด็กหญิงต้นข้าว เด็กชายต้นน้ำ ช่วยกันพรวนดิน ฝังเมล็ดผักกาดและรดน้ำทุก ๆ วัน เด็กหญิงต้นข้าวและเด็กชายต้นน้ำจะทำหน้าที่รดน้ำให้เมล็ดผักจนกระทั่งต้นหัวผักกาดค่อย ๆ โตขึ้น จนสามารถเก็บได้ เหนือคุณแม่ฟ้าใสจะนำหัวผักกาดมาทำอาหาร จึงชวนลูก ๆ มาขุดหัวผักกาด เด็กทั้งสองหยิบตระกร้าคนละ 1 ใบ พร้อมกับจอบสำหรับขุดหัวผักกาด เมื่อไปถึงแปลงผัก เด็กหญิงต้นข้าวถามคุณแม่ว่า วันนี้เราจะขุดผักกาดไปทำอาหารกี่หัวดี คุณแม่ฟ้าใสตอบกลับไปว่า เราทำต้มจืด 1 หม้อ เก็บสัก 8 หัว ก็พอ เด็กทั้งสองสนุกสนานกับการขุดหัวผักกาดมาก เด็กชายต้นน้ำขุดได้ 5 หัว เด็กหญิงต้นข้าวขุดได้ 3 หัว และดีใจที่พวกเขาจะได้กินหัวผักกาดที่ช่วยกันปลุก

คำถาม : เด็กหญิงต้นข้าวและเด็กชายต้นน้ำขุดผักกาดได้ทั้งหมดกี่หัว

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเล่านิทาน
นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน สมาชิกใหม่ของหมูน้อย
วันจันทร์ที่ 7 เดือน กันยายน พ.ศ. 2552 เวลา 08.30-9.00 น.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในเรื่องของการนับ
2. เพื่อให้เด็กสามารถนับเพิ่มจำนวนได้
3. เพื่อให้เด็กสามารถหาคำตอบจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ได้

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำเด็กเข้าสู่กิจกรรมโดยการร้องเพลง “หมู” และทำท่าทางประกอบ จากนั้นสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลง เพื่อเข้าสู่นิทานที่ครูจะเล่าให้เด็กฟัง

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทานเรื่อง “สมาชิกใหม่ของหมูน้อย” โดยใช้หุ่นนิ้วมือประกอบการเล่าโดยให้เด็กมีส่วนร่วมในการนับจำนวน
2. ครูสนทนากับเด็กจากเนื้อหาในนิทาน โดยครูให้เด็กผลัดกันออกมานับ
 - หมูที่เลี้ยงไว้ในบ้านสวนพอเพียงมีกี่ตัว
 - วันนี้คุณอาหามาทำอะไรที่บ้านสวนพอเพียง
 - ลูกหมูที่คลอดใหม่มีทั้งหมดกี่ตัว
3. ครูและเด็ก ๆ ร่วมกันสนทนาถึง การนับเพิ่มในสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้
 - เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าว นับหมูรวมได้ทั้งหมดกี่ตัว

ขั้นสรุป

ครูตั้งคำถามให้เด็กหาคำตอบโดยการนับจำนวนภาพหมูตามที่ครูกำหนดให้

สื่อ

1. นิทานเรื่อง สมาชิกใหม่ของหมูน้อย
2. เพลง หมู
3. หุ่นนิ้วมือ
4. ภาพแม่หมูกับลูกหมู

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการสนทนา การตอบคำถาม
2. ตรวจสอบผลงานความถูกต้องจากการนับจำนวนภาพหนู

ภาคผนวก**เพลงหมู**

หมู หมู หมู น่องเคยเห็นหมูหรือเปล่า

หมูมันตัวโตไม่เบา

ผัดเผ็ดใบกระเพรา และต้มยำ

กินหมูประจำอ้วนพี

นิทาน ชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน สมาชิกใหม่ของหมู่น้อย

ที่บ้านสวนริมน้ำมีชื่อว่าบ้านสวนพอเพียง บ้านสวนแห่งนี้เลี้ยงหมูไว้ 5 ตัว พวกมันอยู่รวมกันในเล้าหมู ทุก ๆ เช้าพ่อภูผาจะนำอาหารไปให้พวกหมูกิน และวันนี้เช่นกันพ่อภูผาชวนลูกทั้งสอง เด็กชายต้นน้ำเด็กหญิงต้นข้าวไปที่เล้าหมูด้วย เพราะว่าวันนี้คุณอาหมจะมาทำคลอดแม่หมูที่ท้องแก่ เด็กทั้งสองตื่นเต้นดีใจมาก ระหว่างทางที่เดินไปเล้าหมู เด็ก ๆ มีคำถามมากมายเกี่ยวกับการทำคลอดแม่หมู พ่อภูผายิ้มและบอกว่าให้เด็ก ๆ สังเกตเวลาอาหมจะทำคลอดแม่หมูเอง อาหมอกำลังวุ่นวายกับการแยกแม่หมูจากตัวอื่น เด็ก ๆ ใจวิหัททหาย อาหมอพยักหน้ายิ้มรับพร้อมกับทักทายพ่อภูผาและคุยกันเกี่ยวกับการเตรียมตัวทำคลอดแม่หมู พ่อภูผาสั่งให้เด็ก ๆ นั่งสังเกตที่ขอบไม้ไผ่ใกล้ ๆ เล้าหมูและมีข้อแม้ว่าห้ามส่งเสียงดังรบกวนสมาชิกอาหมอ เด็ก ๆ ดูการทำคลอดแม่หมูด้วยความตื่นเต้น เสียงแม่หมูร้องตลอดเวลาและไม่นานแม่หมูก็คลอดลูกออกมา เด็กชายต้นน้ำร้องไชโยเมื่อเห็นลูกหมูตัวเล็ก ๆ พร้อมกับส่งเสียงนับลูกหมู 1 2 3 4 โอ้โฮ มีลูกหมูตั้ง สี่ตัว และด้วยความสงสัยเด็กชายต้นน้ำหันมาถามพ่อว่า ตอนนี้อามีหมูทั้งหมดกี่ตัวแล้วครับ พ่อตอบว่าหมูที่เราเลี้ยงอยู่มี 5 ตัวยังไม่ได้รวมที่เกิดใหม่ลูกลองรวมกันสิ แล้วเด็กทั้งสองก็ช่วยกันนับจำนวนหมูที่มีทั้งหมดในเล้าหมูที่บ้านสวนพอเพียง

คำถาม : หมูที่บ้านสวนพอเพียงมีทั้งหมดกี่ตัว

**แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเรียนรู้
นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน ของฝากคุณปู่ คุณย่า
วันพุธที่ 9 เดือน กันยายน พ.ศ. 2552 เวลา 08.30-9.00 น.**

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในเรื่องของการนับ
2. เพื่อให้เด็กสามารถนับเพิ่มจำนวนได้
3. เพื่อให้เด็กสามารถหาคำตอบจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ได้

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำเด็กเข้าสู่กิจกรรม โดยการท่องคำคล้องจอง “ครอบครัวสุขสันต์” และสร้างข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติตนเป็นผู้ฟังที่ดี

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทานเรื่อง “ของฝากคุณปู่ คุณย่า” โดยใช้หุ่นมือประกอบการเล่า และครูให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่าด้วยการนับ การเพิ่มของจำนวน
2. ครูสนทนากับเด็กจากเนื้อหาในนิทานเกี่ยวกับ การเพิ่มของจำนวน โดยให้เด็กอาสาสมัครออกมาหยิบหัวผักกาดใส่ตระกร้าใบที่ 1 และ 2
 - ที่บ้านสวนพอเพียงทำอะไรกัน
 - ครอบครัวพอเพียงจะไปเยี่ยมใคร
 - นำอะไรไปฝากคุณปู่ คุณย่า
 - หัวผักกาดที่พ่อภูผาซูดในตระกร้าใบที่หนึ่งมีกี่หัว
 - หัวผักกาดที่พ่อภูผาซูดในตระกร้าใบที่สองมีกี่หัว
 - เมื่อนำหัวผักกาดทั้งสองตระกร้ามารวมกันแล้วมีทั้งหมดกี่หัว
 - ครอบครัวพอเพียงซูดหัวผักกาดไปฝากคุณปู่ คุณย่า ทั้งหมดกี่หัว ให้

เด็กอาสาสมัครออกมานับ

3. ครูและเด็ก ๆ ร่วมกันสนทนาถึง การนับเพิ่ม และสัญลักษณ์เครื่องหมาย + บวก และหาคำตอบจากการนับหัวผักกาด

ขั้นสรุป

ครูกำหนดสถานการณ์การเพิ่มของจำนวนให้เด็กหาคำตอบจากการนับหัว
ผักกาดที่ครูเตรียมมา

สื่อ

1. นิทานเรื่อง ของฝากคุณปู่ คุณย่า
2. หัวผักกาด
3. ตระกร้า
4. หุ่นนิ้วมือ

การวัดและประเมินผล

สังเกตการสนทนา การตอบคำถาม

ภาคผนวก**ท่องคำคล้องจอง “ครอบครัวสุขสันต์”**

คุณปู่ คุณย่า

คุณตา คุณยาย

ลูกหลานมากมาย

อยู่ในครอบครัวเดียวกัน

พวกเราสุขขี

เปรมปรีดีทุกวัน

เพราะพวกเรานั้น

รักกันทุกเวลา

นิทานชุด บ้านสวนพอเพียง

ตอน ของฝากคุณปู่ คุณย่า

ที่บ้านสวนริมน้ำมีชื่อว่าบ้านสวนพอเพียง วันนี้อากาศสดชื่น แจ่มใส พ่อภูผา แม่ฟ้าใส เด็กชายต้นน้ำ เด็กหญิงต้นข้าว ออกจากบ้านพร้อมกันต่างเดินไปที่แปลงผักกาด “เราถึงแปลงผักกาดแล้วดูสิผักมากมายเลย” เด็กทั้งสองพูดด้วยเสียงดีใจ พ่อภูผาก็ก้มมือขุดหัวผักกาด “เรามาช่วยกันเก็บหัวผักกาดดีกว่า” แม่ฟ้าใสเอ่ยชวนเด็ก ๆ เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวนำหัวผักกาดที่พ่อภูผาขุดมาใส่ตะกร้า พร้อมกับช่วยกันนับหัวผักกาดในตะกร้า ตะกร้าใบแรก 1 2 3 4 มีหัวผักกาด 4 หัว ใบที่สองมีหัวผักกาด 1 2 3 4 มี 4 หัว เมื่อขุดผักกาดเสร็จแล้ว ทั้งสี่คนก็เดินออกจากแปลงผักกาดพร้อมกับหัวผักกาด คุณพ่อภูผาบอกว่าเดี๋ยวกลางวันเราจะไปเยี่ยมคุณปู่ คุณย่ากัน พ่อภูผานำผักกาดที่ขุดมาได้ใส่ตะกร้านำไปฝากคุณปู่ คุณย่าและให้แม่ฟ้าใสทำอาหารใส่ปิ่นโตไปฝากคุณปู่ คุณย่าด้วย เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวตื่นเต้นดีใจมากที่จะได้ไปเยี่ยมคุณปู่ คุณย่า หลังจากทำอาหารเสร็จคุณแม่ฟ้าใสเตรียมอาหารใส่ปิ่นโต เมื่อไปถึงบ้านคุณปู่ คุณย่า เด็ก ๆ ไหว้ทักทาย และสวมกอดคุณปู่ คุณย่าด้วยความคิดถึง และหลังจากนั้นทุกคนก็ร่วมรับประทานอาหารมีออ่อยร่วมกัน

คำถาม : ครอบครัวพอเพียงขุดผักกาดไปฝากคุณปู่ คุณย่า ทั้งหมดกี่หัว

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเล่านิทาน
นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน สวนกล้วย
วันศุกร์ที่ 11 เดือน กันยายน พ.ศ. 2552 เวลา 08.30-9.00 น.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในเรื่องของการนับ
2. เพื่อให้เด็กสามารถนับเพิ่มจำนวนได้
3. เพื่อให้เด็กสามารถหาคำตอบจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ได้

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำเด็กเข้าสู่กิจกรรม โดยการเล่นเกม เคลื่อนไหวตามสั่ง (ขี้ม้า ซ้า เร็ว) โดยเด็กแสดงท่าทางตามคำสั่ง ตามจินตนาการ

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทานเรื่อง “สวนกล้วย” โดยใช้ภาพประกอบการเล่า สนทนาถึงภาพเครือกล้วย หวีกล้วย ผลกล้วย โดยครูให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่าโดยการนับจำนวนเพิ่มขึ้นของจำนวน
2. ครูสนทนากับเด็กจากเนื้อหาในนิทานเกี่ยวกับการเพิ่มของจำนวน โดยครูนำกล้วยมาให้เด็ก ๆ ช่วยกันนับ
 - กล้วยที่พอผูกมัดตามมีกล้วยดิบ กี่หวี และกล้วยสุกกี่หวี
 - เมื่อนับกล้วยที่ดิบและที่สุกรวมกันได้ทั้งหมดกี่หวี
3. ครูและเด็ก ๆ ร่วมกันสนทนาถึง การนับเพิ่ม โดยแบ่งเด็กเป็นกลุ่มร่วมกันนับกล้วยโดยส่งตัวแทนออกมาบอกคำตอบ

ขั้นสรุป

ครูกำหนดสถานการณ์ให้เด็กหาคำตอบผ่านกิจกรรมการนับกล้วยที่ครูนำมา

สื่อ

1. นิทานเรื่อง สวนกล้วย
2. ภาพประกอบการเล่า (ภาพเครือกล้วย)
3. เกมเคลื่อนไหวตามสั่ง (ขี้ม้า ซ้า-เร็ว)

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการณ์สนทนา การตอบคำถาม
2. ตรวจสอบผลงานความถูกต้องจากการนับกล้วย

นิทานชุด บ้านสวนพอเพียง

ตอน สวนกล้วย

ที่นี้บ้านสวนริมน้ำมีชื่อว่าบ้านสวนพอเพียง วันนี้เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวชวนหนูต๋นและหนูนา ลูกน้ำปานวาดข้างบ้านมาเล่นในสวนกล้วยหลังบ้าน ในบริเวณใกล้ ๆ มีคุณพ่อภูผากำลังตัดใบกล้วยซึ่งเราเรียกกันว่าใบตอง เพื่อที่จะนำไปให้แม่ฟ้าใสไปห่อขนม “ข้าวต้มมัด” ในขณะที่พ่อภูผากำลังตัดใบตองอยู่นั้นคุณพ่อเรียกเด็ก ๆ มาหา แล้วก็ทำม้ำก้านกล้วยให้เด็กทั้งสี่นำไปวิ่งเล่นอย่างสนุกสนาน

ตอนนี้กล้วยที่อยู่ในสวนแก่จัดแล้ว บางต้นก็เริ่มสุกผลกล้วยเริ่มเป็นสีเหลือง บางต้นผลกล้วยก็เป็นสีเขียวอมเหลือง คุณพ่อภูผาตัดกล้วยได้มาหนึ่งเครือ คุณพ่อแบกกล้วยกลับบ้าน โดยมีเด็ก ๆ ซี่ม้ำก้านกล้วยวิ่งตามพร้อมกับร้อง ฮี้ ๆ ไปตลอดทาง เมื่อมาถึงบ้านคุณแม่ฟ้าใสนำกล้วยที่พ่อภูผาตัดมา ตัดแบ่งเป็นหวีได้กล้วยดิบ 6 หวี กล้วยสุก 3 หวี เด็กทั้งสี่หลังจากเล่นจนเหนื่อยแล้วก็เข้านั่งพักที่ระเบียงหน้าบ้าน คุณแม่ฟ้าใสบอกเด็ก ๆ ว่าให้ไปห้องน้ำล้างหน้า ล้างมือให้สะอาดก่อน เล่นมาเหนื่อย ๆ ค่อยมาดื่มน้ำ เด็กทั้งสี่ปฏิบัติตามที่คุณแม่ฟ้าใสบอก เดินตามกันไปห้องน้ำ หลังจากนั้นเด็กทั้งสี่เดินไปเลียบเลียยมองคุณแม่ฟ้าใสที่กำลังจัดเรียงกล้วยที่พ่อภูผาตัดมา คุณแม่ยิ้มและเรียกเด็ก ๆ เข้ามาใกล้ ๆ เด็กชายต้นน้ำร้องอุทานเสียงดัง “โอ้โฮ กล้วยเยอะมากเลย ” คุณแม่ฟ้าใสหันมายิ้มทักทายเด็ก ๆ และเลือกกล้วยหวีที่สุกเหลืองนำรับประทานส่งให้และบอกให้นำไปแบ่งกันทานที่ระเบียงหน้าบ้าน เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวทำหน้าที่เป็นเจ้าของบ้านที่ดีโดยยื่นกล้วยส่งให้หนูนาและหนูต๋นทานก่อน หนูนาและหนูต๋นยิ้มรับและกล่าวคำขอใจ

คำถาม กล้วยที่พ่อภูผาตัดมาทั้งหมดกี่หวี

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเล่านิทาน
นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน เปิดน้อย
วันจันทร์ที่ 14 เดือน กันยายน พ.ศ. 2552 เวลา 08.30-9.00 น.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในเรื่องของการนับ
2. เพื่อให้เด็กสามารถนับลดจำนวนได้
3. เพื่อให้เด็กสามารถหาคำตอบจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ได้
4. เพื่อให้เด็กสามารถถ่ายทอดความคิดผ่านการนับฝ่ามือและติดปะลงกระดาษ

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำเด็กเข้าสู่กิจกรรม โดยการร้องเพลง “เปิด” และสร้างข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติตนเป็นผู้ฟังที่ดี

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทานเรื่อง “เปิดน้อย” โดยใช้หุ่นมือประกอบการเล่า ครูให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่าช่วยกันนับจำนวนลูกเปิดที่ลดลง
 2. ครูสนทนากับเด็กจากเนื้อหาในนิทาน ดังนี้
 - คุณพ่อญาติชื่อลูกเปิดมากี่ตัว
 - เมื่อเด็ก ๆ กลับมาจากโรงเรียนเห็นเปิดว่ายนํ้าอยู่ในคลองกี่ตัว
 - เปิดหายไปกี่ตัว
 3. ครูและเด็ก ๆ ร่วมกันสนทนาถึง การนับลด และสัญลักษณ์เครื่องหมาย -
- ลบ โดยครูยกตัวอย่างสถานการณ์การนับลดให้เด็กหาคำตอบ

ขั้นสรุป

ครูกำหนดสถานการณ์ให้เด็กหาคำตอบผ่านกิจกรรมการนับฝ่ามือและติดปะกระดาษแทนจำนวนลูกเปิด

สื่อ

1. นิทานเรื่อง เป็ดน้อย
2. ฝาน้ำ
3. เพลง เป็ด
4. หุ่นมือ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการสนทนา การตอบคำถาม
2. ตรวจสอบผลงานความถูกต้องจากการนับฝาน้ำและการติดปะผลงาน

ภาคผนวก**เพลง เปิด**

ก้ำบ ก้ำบ เปิดอาน้ำในคลอง

ปลากี่จ้องแลมอง เพราะในคลองมีหอยปูปลา

นิทานชุด บ้านสวนพอเพียง

ตอน เปิดน้อย

ที่บ้านสวนริมน้ำชื่อว่าบ้านสวนพอเพียง วันนี้เด็กหญิงต้นข้าวและเด็กชายต้นน้ำ ตื่นเต้นกับสมาชิกใหม่ พ่อภูผาซื้อลูกเปิดจากตลาดเกษตรมาให้เด็ก ๆ ช่วยกันเลี้ยง “ลูกเปิดขนสี เหลืองน่ารักมาก” ต้นน้ำพูด คุณพ่อทำบ้านให้ลูกเปิดน้อยอยู่ใกล้ ๆ กับริมคลอง พ่อบอกว่าพอลูก เปิดโตขึ้นมันจะได้ลงไปว่ายน้ำเล่นในคลองได้ และเมื่อเปิดโตขึ้นมันก็จะออกไป เด็กหญิงต้นข้าว นับลูกเปิดที่พ่อภูผาซื้อมาให้ 1 2 3 4 5 6 โอ้โหเรามีลูกเปิดทั้งหมด 6 ตัว

ตอนนี้ก่อนไปโรงเรียนทุกเช้า หน้าทีของเด็กทั้งสองก็นำอาหารมาเลี้ยงเจ้าลูกเปิด น้อย ไม่นานลูกเปิดน้อยก็โตขึ้น กลายเป็นแม่เปิด ทุก ๆ เช้าเมื่อเด็ก ๆ กลับมาจากโรงเรียน หลังจากทำการบ้านเสร็จแล้วเด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวจะมานั่งดูเจ้าเปิดว่ายน้ำในคลอง เด็กชายต้นน้ำนับเปิดที่อยู่ในคลอง 1 2 3 4 5 มีเปิด 5 ตัว เปิดหายไปไหน ทำไมอยู่ไม่ครบ เด็กชาย ต้นน้ำตกใจมาก รีบชวนเด็กหญิงต้นข้าวมาหาพ่อภูผาที่กำลังนั่งซ่อมเก้าอี้ไม้หน้าบ้าน เด็กทั้งสอง บอกพ่อว่าเปิดหายไป

คำถาม เปิดของเด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวหายไปกี่ตัว

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเล่านิทาน

นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน การออม

วันพุธที่ 16 เดือน กันยายน .พ.ศ. 2552 เวลา 08.30-9.00 น.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในเรื่องของการนับ
2. เพื่อให้เด็กสามารถนับลดจำนวนได้
3. เพื่อให้เด็กสามารถหาคำตอบจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ได้
4. เพื่อให้เด็กสามารถถ่ายทอดความคิดผ่านการวาดภาพ

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

1. ครูนำเด็กเข้าสู่กิจกรรม โดยการท่องคำคล้องจอง “เด็กดีที่น่ารัก” และสร้างข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติตนเป็นผู้ฟังที่ดี

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทานเรื่อง “การออม” โดยใช้หุ่นมือประกอบการเล่า โดยครูให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่าโดยการช่วยนับจำนวน การลดลงของจำนวน
 2. ครูสนทนากับเด็กจากเนื้อหาในนิทาน ดังนี้
 - เด็กหญิงต้นข้าวและเด็กชายต้นน้ำไปโรงเรียนอย่างไร
 - วันที่ที่โรงเรียนคุณครูสอนเรื่องอะไรบ้าง
 - เด็กหญิงต้นข้าวและเด็กชายต้นน้ำได้เงินมาโรงเรียนคนละกี่บาท
 - เด็กชายต้นน้ำซื้อลูกชิ้นกับน้ำหวานเป็นเงินทั้งหมดกี่บาท
 - เด็กชายต้นน้ำเหลือเงินไปหยอดกระปุกกี่บาท
 3. ครูและเด็ก ๆ ร่วมกันสนทนาถึง การนับลด และสัญลักษณ์เครื่องหมาย -
- โดยครูยกสถานการณ์การใช้เงินของเด็กชายต้นน้ำให้เด็กนับหาคำตอบ

ขั้นสรุป

ครูกำหนดสถานการณ์ให้เด็กหาคำตอบผ่านกิจกรรมการอภิปรายและเขียนบันทึกด้วยภาพ จำนวนเงินที่เด็กชายต้นน้ำใช้ไปและจำนวนเงินที่เหลือไปหยอดกระปุก

สื่อ

1. นิทานเรื่อง การออม
2. หุ่นมือ
3. คำคล้องจอง “เด็กดีที่น่านรัก”

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการสนทนา การตอบคำถาม
2. ตรวจสอบผลงานความถูกต้องจากการวาดภาพตอบคำถาม

ภาคผนวก**คำคล้องจอง**

เด็กดีที่น่ารัก

เด็กดี ขยันแสนน่ารัก

และต้องรู้จักประหยัด

ซื่อสัตย์ เสียสละ กตัญญู

นิทานชุด บ้านสวนพอเพียง

ตอน การออม

ที่บ้านสวนริมน้ำมีชื่อว่าบ้านสวนพอเพียง วันนี้เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวไปโรงเรียนแต่เช้า โดยมีคุณพ่อภูผาขับรถจักรยานยนต์ไปส่งทุกวันตามปกติ เมื่อถึงโรงเรียนเด็กทั้งสองกล่าวสวัสดิคุณพ่อภูผาและเดินเข้าประตูโรงเรียนไปโดยที่จะไม่ลืมกล่าวสวัสดิคุณครูที่ยืนรอรับอยู่ด้านหน้า วันนี้ที่โรงเรียนคุณครูสอนเรื่องการออม การใช้จ่ายอย่างประหยัด เด็กหญิงต้นข้าวและเด็กชายต้นน้ำวันนี้ได้เงินค่าขนมมาคนละ 10 บาท ทั้งสองตั้งใจว่าวันนี้จะต้องเหลือเงินกลับไปหยอดกระปุกที่บ้านและเมื่อถึงเวลาพักกลางวันเด็กหญิงต้นข้าวและเด็กชายต้นน้ำนั่งรับประทานอาหารปิ่นโตที่คุณแม่ฟ้าใสทำให้ เมื่อรับประทานอาหารกลางวันเสร็จ เด็กชายต้นน้ำบอกว่าจะไปซื้อน้ำหวานดื่มสักหน่อย แต่เด็กหญิงต้นข้าวไม่ซื้อบอกว่าคืนน้ำเปล่าดีกว่าไม่ต้องเสียเงินด้วย เด็กชายต้นน้ำเดินกลับมาพร้อมกับน้ำหวานและลูกชิ้นปิ้ง 1 ไม้ เด็กหญิงต้นข้าวก็บ่นว่าซื้อของไปเท่าไรแล้วทำไมไม่รู้จักประหยัดเลย เพิ่งจะทานข้าวอิ่ม ไม่เห็นต้องซื้อลูกชิ้นเลย ไม่รู้จักประหยัดเลย เด็กชายต้นน้ำบอกว่าก็เห็นแล้วอยากทานนะ ใช้เงินไปแค่ 8 บาทเอง เงินยังไม่หมดหรอกยังเหลือพอหยอดกระปุกอยู่

คำถาม : เด็กชายต้นน้ำเหลือเงินกลับไปหยอดกระปุกที่บ้านกี่บาท

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเล่านิทาน
นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน ของขวัญวันเกิด
วันศุกร์ที่ 18 เดือน กันยายน พ.ศ. 2552 เวลา 08.30-9.00 น.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในเรื่องของการนับ
2. เพื่อให้เด็กสามารถนับลดจำนวนได้
3. เพื่อให้เด็กสามารถหาคำตอบจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ได้
4. เพื่อให้เด็กสามารถถ่ายทอดความคิดผ่านการตัดปะ

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

1. ครูนำเด็กเข้าสู่กิจกรรม โดยการร้องเพลง “วันเกิด” และสร้างข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติตนเป็นผู้ฟังที่ดี

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทานเรื่อง “ของขวัญวันเกิด” โดยใช้หุ่นมือประกอบการเล่า โดยครูให้เด็กมีส่วนร่วมโดยการช่วยนับจำนวน การลดของจำนวน

2. ครูสนทนากับเด็กจากเนื้อหาในนิทานเกี่ยวกับ การลดของจำนวน ครูให้เด็กอาสาสมัครออกมานับจำนวนกล่องของขวัญ

- ในนิทานเป็นวันเกิดของใคร และครอบครัวพอเพียงไปทำอะไร

- เด็กหญิงต้นข้าวอายุครบกี่ปี

- จำนวนของขวัญวันเกิดที่เด็กหญิงต้นข้าวได้รับมีทั้งหมดกี่กล่อง

- ของขวัญที่ได้รับมีอะไรบ้าง และมีจำนวนเท่าไร

- เด็กหญิงต้นข้าวแบ่งดินสอให้เด็กชายต้นน้ำกี่แท่ง

- เด็กหญิงต้นข้าวมีดินสอกี่แท่ง หลังจากแบ่งดินสอให้กับต้นน้ำแล้ว

เหลือก็แบ่ง

3. ครูและเด็ก ๆ ร่วมกันสนทนาถึง การนับลด และสัญลักษณ์เครื่องหมาย - ลบ โดยครูยกสถานการณ์การแบ่งของขวัญของต้นข้าวกับต้นน้ำให้เด็กหาคำตอบ

ขั้นสรุป

ครูกำหนดสถานการณ์ให้เด็กหาคำตอบผ่านกิจกรรมการตัดปะภาพดินสอ

สื่อ

1. นิทานเรื่อง ของขวัญวันเกิด
2. เพลง อวยพรวันเกิด
3. หุ่นมือ
4. ภาพตัดปะ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการสนทนา การตอบคำถาม
2. ตรวจสอบผลงานความถูกต้องจากการตัดปะตอบคำถาม

ภาคผนวก

เพลงอวยพรวันเกิด

Happy Birth day to you

Happy Birth day to you

Happy Birth day to you

Happy Birth day

Happy Birth day

Happy Birth day to you

นิทานชุด บ้านสวนพอเพียง

ตอน ของขวัญวันเกิด

ที่บ้านสวนริมน้ำมีชื่อว่าบ้านสวนพอเพียง วันนี้เป็นวันอาทิตย์เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวตื่นแต่เช้าออกไปทำบุญตักบาตรกับคุณพ่อและคุณแม่ วันนี้เป็นวันเกิดของเด็กหญิงต้นข้าว วันนี้เด็กหญิงต้นข้าวมีอายุครบ 5 ปี หลังจากทำบุญแล้วครอบครัวพอเพียงก็กลับมาที่บ้านสวน คุณแม่ฟ้าใสบอกว่าเย็นนี้จะจัดงานวันเกิดให้เด็กหญิงต้นข้าว ให้เด็กหญิงต้นข้าวและเด็กชายต้นน้ำไปเชิญเพื่อนข้างบ้านมาร่วมงาน เด็กทั้งสองดีใจมากโดยเฉพาะเด็กหญิงต้นข้าวยิ่งมีอาการมดี และเมื่อถึงเวลาเย็นเพื่อน ๆ ก็มาร่วมงานวันเกิดของเด็กหญิงต้นข้าว เพื่อน ๆ ที่มามีกล่องของขวัญวันเกิดมาให้เจ้าของวันเกิดด้วย เด็กชายต้นน้ำนับกล่องของขวัญ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 มีกล่องของขวัญทั้งหมด 9 กล่อง เมื่อถึงเวลาเป่าเค้กวันเกิด เพื่อน ๆ ต่างอวยพรวันเกิดให้เด็กหญิงต้นข้าว และร่วมรับประทานเค้กด้วยกัน หลังจากทุกคนกลับไปหมดแล้ว เด็กหญิงต้นข้าวก็เริ่มแกะกล่องของขวัญ โดยมีเด็กชายต้นน้ำและพ่อภูผา แม่ฟ้าใส นั่งดูอยู่ใกล้ ๆ หลังจากแกะกล่องของขวัญทั้งหมดแล้ว ของขวัญส่วนใหญ่ที่เพื่อน ๆ นำมาให้เด็กหญิงต้นข้าวนั้นเป็นดินสอแสนสวย 7 แท่ง กล่องดินสอ 1 กล่อง และสมุดลายน่ารัก 1 เล่ม เด็กหญิงต้นข้าวชอบของขวัญทุกชิ้น แต่เห็นว่าดินสอมีจำนวนหลายแท่งจึงแบ่งให้เด็กชายต้นน้ำ 3 แท่ง เด็กชายต้นน้ำกล่าวขอบคุณเด็กหญิงต้นข้าวก่อนรับดินสอแสนสวย วันนี้เด็กหญิงต้นข้าวมีความสุขที่สุด แต่เธอก็ยังไม่ลืมที่จะแบ่งปันความสุขให้กับเด็กชายต้นน้ำด้วย

คำถาม เด็กหญิงต้นข้าวได้ดินสอเป็นของขวัญวันเกิดจำนวนกี่แท่ง และหลังจากแบ่งดินสอให้กับเด็กชายต้นข้าวแล้วเหลือดินสอทั้งหมดกี่แท่ง

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเล่านิทาน
นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน มะม่วงริมคลอง
วันจันทร์ที่ 21 เดือน กันยายน พ.ศ. 2552 เวลา 08.30-9.00 น.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในเรื่องของการนับ
2. เพื่อให้เด็กสามารถนับลดจำนวนได้
3. เพื่อให้เด็กสามารถหาคำตอบจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ได้
4. เพื่อให้เด็กสามารถถ่ายทอดความคิดผ่านการปั้น

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำเด็กเข้าสู่กิจกรรมร้องเพลง “ฉันชอบผลไม้” และสร้างข้อตกลงร่วมกัน
ในการปฏิบัติตนเป็นผู้ฟังที่ดี

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทานเรื่อง “มะม่วงริมคลอง” โดยครูใช้ภาพประกอบการเล่า โดย
ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่าโดยการช่วยกันนับจำนวนมะม่วง

2. ครูสนทนากับเด็กจากเนื้อหาในนิทานเกี่ยวกับ การลดของจำนวน โดยให้
เด็กออกมาหยิบผลมะม่วง

- ที่สวนริมคลองมีต้นอะไร
- ครอบครัวพอเพียงชวนกันไปทำอะไร
- เด็กชายต้นน้ำนับมะม่วงสุกได้ทั้งหมดกี่ผล
- เด็กชายต้นน้ำแบ่งมะม่วงสุกให้คุณยายนิดกี่ผล
- หลังจากเด็กชายต้นน้ำแบ่งมะม่วงสุกใส่ตระกร้าให้คุณยายนิดแล้ว

เหลือมะม่วงสุกกี่ผล

3. ครูและเด็ก ๆ ร่วมกันสนทนาถึง การนับลด และสัญลักษณ์เครื่องหมาย -
ลบ โดยครูยกตัวอย่างสถานการณ์การนับลดให้เด็กหาคำตอบ

ขั้นสรุป

ครูกำหนดสถานการณ์ให้เด็กหาคำตอบผ่านกิจกรรมการปั้นดินน้ำมัน
จำนวนลูกมะม่วงที่เหลือทั้งหมด

สื่อ

1. นิทานเรื่อง มะม่วงริมคลอง
2. ผลมะม่วง
3. เพลง ฉันชอบผลไม้

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการสนทนา การตอบคำถาม
2. ตรวจสอบผลงานความถูกต้องจากการปั้นและการอธิบายผลงาน

ภาคผนวก**เพลง ฉันชอบผลไม้**

ฉันชอบผลไม้ กกล้วยไข่และตะมุค
ทั้งเงาะ มังคุด ฝรั่ง ลำไย ขนุน
น้อยหน่า แดงโม แดงไทย
มะม่วงใบใหญ่ ฝรั่ง พุทธา

นิทานชุด บ้านสวนพอเพียง
ตอน มะม่วงริมคลอง

ที่นี้บ้านสวนริมนี้ชื่อว่าบ้านสวนพอเพียง ตอนนี่ต้นมะม่วงในสวนริมคลองกำลัง ออกลูกเยอะมาก คุณพ่อภูผา คุณแม่ฟ้าใส เด็กชายต้นน้ำ เด็กหญิงต้นข้าว จึงชวนกันไปเก็บมะม่วง พ่อภูผาทำหน้าที่สอยมะม่วง คุณแม่ฟ้าใสทำหน้าที่คัดแยกมะม่วงออกเป็นสองกอง โดยแยกเป็น มะม่วงสุกกับมะม่วงดิบ โดยมีเด็กหญิงต้นข้าวและเด็กชายต้นน้ำเป็นผู้ช่วยในการเก็บมะม่วงมาคัด แยก มะม่วงมีมากมายเด็กหญิงต้นข้าวถามด้วยความสงสัยว่ามะม่วงเยอะอย่างนี้เราจะทานหมด หรือคะคุณแม่ คุณแม่ฟ้าใสยิ้มและตอบว่าเราก็แบ่งให้เพื่อนบ้านเราทานด้วยสิจ๊ะ เด็กชายต้นน้ำจึง ขอลานำมะม่วงไปให้เพื่อนบ้าน คุณพ่อภูผาเสริมว่าคุณยายนิตที่อยู่ท้ายสวนชอบทานมะม่วงสุก ลูกอย่าลืมเอาไปให้ยายด้วยนะ เด็กชายต้นน้ำนับมะม่วงสุกที่มีอยู่ตอนนี้ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 เรามี มะม่วงสุกอยู่สิบผลตอนนี้ คุณแม่ฟ้าใสจะให้มะม่วงสุกคุณยายนิตกี่ผลดีครับ เด็กชายต้นน้ำถาม พร้อมกับจะหยิบมะม่วงใส่ตระกร้า ไม่ต้องมากก็ได้จ๊ะ คุณยายอยู่คนเดียวเดี๋ยวทานไม่หมด เด็กชาย ต้นน้ำนับมะม่วงสุกใส่ตระกร้าทั้งหมด 4 ผล คุณพ่อภูผากำลังปีนต้นสอยมะม่วงอยู่อมยิ้ม กับการ นับมะม่วงของเด็กชายต้นน้ำ และตะโกนว่าให้เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวนำตระกร้ามาเก็บ มะม่วงที่พ่อกำลังสอยลงมาอีก

คำถาม มะม่วงสุกมีอยู่ทั้งหมด 10 ใบ หลังจากเด็กชายต้นน้ำนับใส่ตระกร้าให้คุณยาย นิตแล้วเหลือมะม่วงสุกอีกกี่ลูก

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเล่านิทาน

นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน สาquilaไส้หมู

วันพุธที่ 23 เดือน กันยายน พ.ศ. 2552 เวลา 08.30-9.00 น.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในเรื่องของการนับ
2. เพื่อให้เด็กสามารถนับลดจำนวนได้
3. เพื่อให้เด็กสามารถหาคำตอบจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ได้
4. เพื่อให้เด็กสามารถถ่ายทอดความคิดผ่านการปั้น
5. เพื่อส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

1. ครูนำเด็กเข้าสู่กิจกรรมโดยการท่องคำคล้องจอง บ้านเรือนเคียงกัน และสร้างข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติตนเป็นผู้ฟังที่ดี

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทานเรื่องสาquilaไส้หมู โดยใช้หุ่นมือประกอบการเล่า ครูให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่าโดยการช่วยนับจำนวน การลดลงของจำนวน

2. ครูสนทนากับเด็กจากเนื้อหาในนิทาน ดังนี้

- วันนี้เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวช่วยคุณแม่ทำอะไรบ้าง
- ใครรู้จักสาquilaไส้หมูบ้าง มีลักษณะอย่างไร ครูนำสาquilaไส้หมูให้เด็กดู
- คุณแม่ตักสาquilaไส้หมูให้กับเด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวกี่ลูก ครูข

อาสาสมัครออกมาแบ่งสาquilaตามที่กำหนด

3. ครูและเด็ก ๆ ร่วมกันสนทนาถึง การนับลด และสัญลักษณ์เครื่องหมาย - ลบ โดยครูยกตัวอย่างสถานการณ์การนับลดให้เด็กหาคำตอบจากสาquilaไส้หมูที่ครูเตรียมมา จากนั้นครูให้เด็กมาชิมสาquilaไส้หมู

ขั้นสรุป

ครูกำหนดสถานการณ์ให้เด็กหาคำตอบกิจกรรมการปั้นดินน้ำมัน จำนวนลูกสาquilaไส้หมูที่เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวทานไปทั้งหมดและจำนวนที่เหลือ

สื่อ

1. นิทานเรื่อง สาธุไต้หมู
2. หุ่นมือ
3. คำคล้องจอง บ้านเรือนเคียงกัน
4. สาธุไต้หมู

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการสนทนา การตอบคำถาม
2. ตรวจสอบผลงานความถูกต้องจากการปั้น

ภาคผนวก

“บ้านเรือนเคียงกัน”

บ้านเรือนเคียงกัน ทุกวันพบหน้า
รู้จักกันมา เพราะบ้านใกล้กัน
เพื่อนบ้านแสนดี มีน้ำใจช่วยเหลือ
อบอุ่นใจทุกเมื่อ เพื่อนบ้านช่วยเหลือกัน

นิทานชุด บ้านสวนพอเพียง

ตอน สาकुไส้หมู

ที่บ้านสวนริมน้ำมีชื่อว่าบ้านสวนพอเพียง วันนี้เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าว สนุกสนานกับการช่วยคุณแม่ทำสาकुไส้หมูอยู่ในครัว เด็กทั้งสองปั้นไส้สาकुเป็นก้อนกลม ๆ ห่อกับ แป้งสาकु ทั้งสามคนแม่ลูกปั้นสาकुไส้หมูกันอย่างสนุกสนาน เมื่อปั้นเสร็จแล้วคุณแม่ฟ้าใส่ก้นาสาकु ไส้หมู ไปใส่หม้อหนึ่งให้สุก ระหว่างที่รอให้สาकुสุกนั้นคุณแม่ฟ้าใส่ให้เด็ก ๆ ล้างผักกาดหอมไว้ สำหรับทานคู่กับสาकु สิบนาที่ผ่านไปสาकुไส้หมูก็สุกพร้อมรับประทาน คุณแม่ฟ้าใส่ตักสาकुออกจากหม้อหนึ่งใส่ถาดใบใหญ่ คุณแม่ฟ้าใส่ให้เด็ก ๆ นำผักกาดหอมมาจัดใส่จานและให้ตักสาकुในถาด ใส่จานให้คุณพ่อญาติที่กำลังนั่งอ่านหนังสือพิมพ์ที่ระเบียงหน้าบ้าน เด็กหญิงต้นข้าวตักสาकुใส่จาน และยกไปให้คุณพ่อ เด็กชายต้นน้ำบอกว่าขออนุญาตนำสาकुไส้หมูฝีมือตนเองไปให้ป้าแจ่มข้างบ้าน ชิมบ้าง คุณแม่ดีใจในความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของเด็กชายต้นน้ำจึงส่งจานให้เด็กชายต้นน้ำจัด ผักกาดหอมใส่จานและตักสาकुไส้หมูใส่จาน คุณแม่ฟ้าใส่ยิ้ม แล้วตอบว่าให้ต้นน้ำรีบนำสาकुไส้หมู ไปให้ป้าแจ่มแล้วรีบกลับจะได้มาทานสาकुไส้หมูพร้อมกันกับต้นข้าว คุณแม่ฟ้าใส่ตักสาकुไส้หมูใส่จาน เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวนับสาकुไส้หมูที่คุณแม่แบ่งให้ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 สาकुมีอยู่ สิบลูกเด็กชายต้นน้ำพูดขึ้น เด็กทั้งสองทานสาकुไส้หมูกัน เด็กชายต้นน้ำทานไป 5 ลูกและเด็กหญิง ต้นข้าวทานไป 4 ลูก หลังจากทานกันอิ่มแล้วเด็กทั้งสองจึงช่วยกันเก็บจานไปล้าง

คำถาม เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวทานสาकुไส้หมูทานไปทั้งหมดกี่ลูก และ เหลือสาकुกี่ลูก

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเล่านิทาน

นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน กล้วย กล้วย

วันศุกร์ที่ 25 เดือนกันยายน พ.ศ. 2552 เวลา 08.30-9.00 น.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กฝึกทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในเรื่องของการนับ
2. เพื่อให้เด็กสามารถนับลดจำนวนได้
3. เพื่อให้เด็กสามารถหาคำตอบจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ได้
4. เพื่อให้เด็กสามารถถ่ายทอดความคิดผ่านการการอภิปรายและการบันทึกด้วยภาพ

วิธีดำเนินการกิจกรรม

ขั้นนำ

ครูนำเด็กเข้าสู่กิจกรรม โดยการท่องคำคล้องจอง “ 1-10 ”

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทานเรื่อง “กล้วย กล้วย” โดยใช้ภาพประกอบการเล่า ครูให้เด็กมีส่วนร่วมในการเล่าโดยการช่วยนับจำนวน การลดลงของจำนวน
2. ครูสนทนากับเด็กจากเนื้อหาในนิทาน ดังนี้
 - เมื่อสองวันที่แล้วพ่อภูผาไปตัดอะไรมาจากสวน
 - มีกล้วยอยู่ในคร้วทั้งหมดกี่หวี
 - เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวนำกล้วยไปให้หนูตุ่นหนูนาที่หวี
 - ตอนนี้มีกล้วยกี่หวี หลังจากให้หนูตุ่นหนูนาแล้ว
 - คุณแม่นำกล้วยมาทำขนมที่หวี
 - เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวนำขนมไปให้ใครบ้าง
 - หลังจากที่ทำขนมกล้วยบวชชีแล้วกล้วยเหลือทั้งหมดกี่หวี
3. ครูและเด็ก ๆ ร่วมกันสนทนาถึง การนับลด โดยครูนำภาพกล้วยนำว่ามาแสดงให้เด็กดู โดยให้เด็กออกมาถือภาพ และยกตัวอย่างสถานการณ์เกี่ยวกับการลดจำนวนของกล้วยที่ละหวี

ขั้นสรุป

ครูกำหนดสถานการณ์ให้เด็กหาคำตอบผ่านกิจกรรมการวาดภาพระบายสี จำนวนกล้วยที่เหลือ

สื่อ

1. นิทานเรื่อง กลั้วๆ กลั้วๆ
2. ภาพประกอบการเล่า
3. การท่องคำคล้องจอง

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการสนทนา การตอบคำถาม
2. ตรวจสอบผลงานความถูกต้องจากการวาดภาพตอบคำถาม

ภาคผนวก**ท่องคำคล้องจอง “ 1-10 ”**

หนึ่งสอง มือตีกลองตะลือก ต็อก เต็ก
สามสี่ ดูให้ดี ห้าหก ส่องกระจก
เจ็ดแปด ถือปิ่นแฝดยิง ปังปัง ปัง
เก้าสิบ ถินกล้วยดิบปวดห้องร้องโอโย

นิทานชุด บ้านสวนพอเพียง

ตอน กลัวย กลัวย

ที่นี้บ้านสวนริมน้ำมีชื่อว่าบ้านสวนพอเพียง เมื่อสองวันที่ผ่านมาคุณพ่อภูผาตัดกล้วยนำว้ามา ตอนนี่กล้วยถูกตัดแบ่งเป็นหวีวางเรียงไว้ในครั้วมีทั้งหมด 9 หวี เนื่องจากมีกล้วยสุกแล้วหลายหวี คุณแม่ฟ้าใสเกรงว่าสมาชิกที่บ้านจะทานกันไม่ทัน กล้วยจะต้องเน่าก่อนแน่นอน จึงให้เด็กหญิงต้นข้าวและเด็กชายต้นน้ำนำกล้วยไปให้ครอบครัวหนูต๋นและหนูนา 2 หวี

คุณแม่ฟ้าใสบอกว่าวันนี้จะทำขนมกล้วยบวชชีให้ทาน คุณแม่ให้เด็ก ๆ ไปหยิบกล้วยมา 1 หวี มาปอกเปลือกทำกล้วยบวชชี เด็กหญิงต้นข้าวและเด็กชายต้นน้ำช่วยคุณแม่ฟ้าใสทำขนมกล้วยบวชชี เมื่อเสร็จแล้วคุณแม่ตักแบ่งใส่ปั้น โตะและบอกว่าให้เด็กทั้งสองนำไปให้คุณตาทองที่อยู่ท้ายสวนได้ชิมฝีมือของเด็ก ๆ บ้าง เด็กหญิงต้นข้าวและเด็กชายต้นน้ำรับปั้น โตะจากคุณแม่และเดินตรงไปบ้านตาทอง

คำถาม : 1. เด็กชายต้นน้ำและเด็กหญิงต้นข้าวนำกล้วยไปให้หนูต๋นแล้วเหลือกล้วยกี่หวี

2. หลังจากที่ทำขนมกล้วยบวชชีแล้ว กล้วยที่บ้านสวนพอเพียงเหลือทั้งหมดกี่หวี

ภาคผนวก ค

สรุปความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

ตารางสรุปความคิดเห็นแบบประเมินคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ตามตารางดังนี้

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์	N = 3			ค่า
	รายการประเมิน			IOC
	1	0	-1	1
1. นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน เจ้าแมวเหมียว	3	-	-	1
2. นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน ขมิ้นในเล้า	3	-	-	1
3. นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน ปลุกผัก	3	-	-	1
4. นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน สมาชิกใหม่ของหมู่น้อย	3	-	-	1
5. นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน ของฝากคุณปู่ คุณย่า	3	-	-	1
6. นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน สวนกล้วย	2	1	-	.67
7. นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน เบ็ดน้อย	3	-	-	1
8. นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน การหอม	3	-	-	1
9. นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน ของขวัญวันเกิด	3	-	-	1
10. นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน มะม่วงริมคลอง	2	1	-	.67
11. นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน สาธุไม้หนู	3	-	-	1
12. นิทานชุดบ้านสวนพอเพียง ตอน กล้วย กล้วย	3	-	-	1
ค่าเฉลี่ยรวม	2.83	0.16	-	.95

จากตารางความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ .95 สรุปได้ว่าแผนการจัดประสบการณ์การเล่านิทานที่มีต่อความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวนของเด็กปฐมวัยมีความเหมาะสม

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบความเข้าใจเรื่อง การนับเพิ่มและการลดของจำนวน

คู่มือการใช้
แบบทดสอบความเข้าใจ
เรื่อง การนับเพิ่ม และการลดของจำนวน

ลักษณะทั่วไปของแบบทดสอบ

1. แบบทดสอบชุดนี้เป็นแบบทดสอบก่อนานใช้สำหรับทดสอบความเข้าใจ เรื่อง การนับเพิ่ม และการลดของจำนวน ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5 – 6 ปี ก่อนและหลังการจัด กิจกรรมการเล่านิทานที่สอดแทรกความรู้ความเข้าใจเรื่อง การนับเพิ่ม และการลดของจำนวน โดยทำการประเมินเป็นรายบุคคล

2. แบบทดสอบ ประกอบด้วยชุดคำถามประกอบภาพ จำนวน 2 ชุด รวมทั้งสิ้น 10 ข้อ ประเมิน โดยให้ผู้รับการประเมินฟังเรื่องจากคุณครู และนับจำนวนหาคำตอบใส่ตัวเลขที่ถูกต้อง ตามคำสั่งดังต่อไปนี้

ชุดที่ 1 แบบทดสอบทักษะพื้นฐานด้านการนับเพิ่มจำนวน จำนวน 5 ข้อ

ชุดที่ 2 แบบทดสอบทักษะพื้นฐานด้านการนับลดจำนวน จำนวน 5 ข้อ

การตรวจให้คะแนน

แบบทดสอบชุดนี้ใช้สำหรับประเมินความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวน ของ เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5 – 6 ปี โดยมีการตรวจให้คะแนน ดังต่อไปนี้

ข้อที่ตอบถูกต้อง ให้คะแนน 1 คะแนน

ข้อที่ตอบผิด ไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ข้อ ให้คะแนน 0 คะแนน

กำหนดเวลาในการทดสอบ

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดสอบความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวนของเด็กปฐมวัย กำหนดให้ข้อละ 2 นาที รวมระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 20 นาที

การเตรียมการก่อนการทดสอบ

1. สถานที่ทดสอบ ควรเป็นห้องที่มีแสงสว่างพอเพียง โต้ะและเก้าอี้จัดไว้เหมาะสมกับผู้รับการทดสอบ และไม่มีเสียงดังรบกวน
2. ผู้ดำเนินการทดสอบ ต้องศึกษาทำความเข้าใจคู่มือการทดสอบแต่ละตอนให้เข้าใจล่วงหน้า เพื่อให้คุ้นเคยกับสิ่งที่ต้องปฏิบัติขณะดำเนินการทดสอบ
3. เตรียมอุปกรณ์ที่เด็กจำเป็นต้องใช้ในการทดสอบ ดังนี้
 - 3.1 ดินสอคำ สำหรับแจกผู้รับการทดสอบเพื่อใช้ในการทำแบบทดสอบและควรมีสำรองไว้
 - 3.2 ยางลบ สำหรับแจกผู้รับการทดสอบเพื่อใช้ในการทำแบบทดสอบและควรมีสำรองไว้
 - 3.3 นาฬิกาจับเวลา 1 เรือน
4. การเตรียมตัวผู้รับการทดสอบ
 - 4.1 ก่อนดำเนินการทดสอบ ควรให้ผู้รับการทดสอบทำธุระส่วนตัวก่อน เช่น ดื่มน้ำ เข้าห้องน้ำ ให้เรียบร้อยเพื่อให้ผู้รับการทดสอบมีสมาธิในการทดสอบ
 - 4.2 ผู้ดำเนินการทดสอบ ควรสร้างความคุ้นเคยกับผู้รับการทดสอบ โดยการ ทักทายพูดคุยและไม่ทำให้ผู้รับการทดสอบวิตกกังวล เมื่อเห็นว่าผู้รับการทดสอบเข้าใจและพร้อมจึงเริ่มทำดำเนินการทดสอบ
 - 4.3 ผู้ดำเนินการทดสอบ แนะนำวิธีการเขียนคำตอบให้ผู้รับการทดสอบเข้าใจอย่างชัดเจนบนกระดาน เมื่อเห็นว่าผู้รับการทดสอบเข้าใจและพร้อมจึงเริ่มทำการทดสอบ

การดำเนินการทดสอบตามขั้นตอน

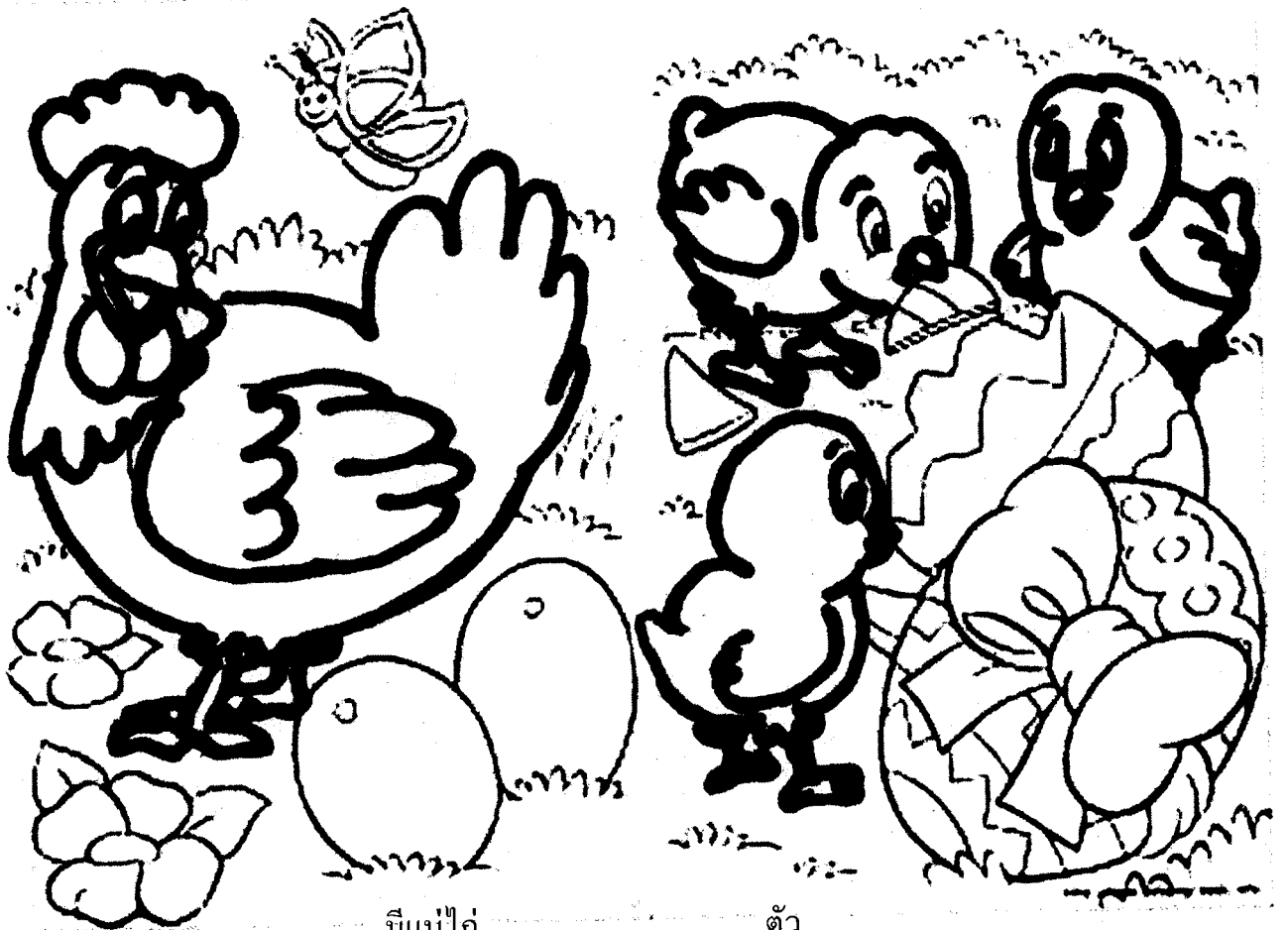
1. ให้ผู้รับการทดสอบเขียนชื่อ นามสกุล ที่หน้าปกแบบทดสอบให้เรียบร้อยก่อนดำเนินการทดสอบทุกครั้ง
2. ดำเนินการทดสอบทีละ 1 ชุด ผู้ดำเนินการทดสอบอ่านแบบทดสอบข้อละ 2 ครั้ง และเตือนให้ผู้รับการทดสอบเขียนคำตอบให้ครบทุกข้อ
3. เมื่อดำเนินการทดสอบเสร็จ ให้ผู้รับการทดสอบคว้าแบบทดสอบ แล้วหยุดพัก เช่น ดื่มน้ำหรือเข้าห้องน้ำ
4. ผู้ทดสอบทำการเก็บรวบรวมแบบทดสอบ

แบบทดสอบก่อนการทดลอง
เรื่อง การเพิ่มและการลดจำนวน

คำชี้แจง ครูอ่านเนื้อหาและตั้งคำถามให้เด็กหาคำตอบ

ข้อที่ 1.

วันนี้แม่ไก่ดีใจและตื่นเต้นมากเพราะ ไข่ที่ฟักไว้ออกมาเป็นลูกเจี๊ยบแล้ว
ลูก ๆ ของแม่ไก่ ตื่นเต้นและสงสัยกับเปลือกไข่ที่พวกมันออกมา ต่างส่งเสียงเสียงร้อง
จิบ จิบ ตามแม่ไก่ว่า “พวกหนูออกมาจากไข่นี้หรือไข่แม่จ๋า” แม่ไก่หัวเราะชอบใจและ
ตอบไปว่า “ใช่แล้วจ๊ะ ลูกจ๋า หนูออกมาจากไข่จ๊ะ”

มีแม่ไก่ ตัว

มีลูกเจี๊ยบ ตัว

รวมมีไก่ทั้งหมด ตัว

ข้อที่ 2

วันนี้ที่ดินแดนมหัศจรรย์ เพื่อนๆ หมีมาเล่นด้วยกันอย่างสนุกสนาน
หมีทุกตัวเล่นด้วยกันอย่างมีความสุข ช่วยกันเก็บลูกอมรูปหัวใจที่เพื่อนใจดีไปรยลงมา

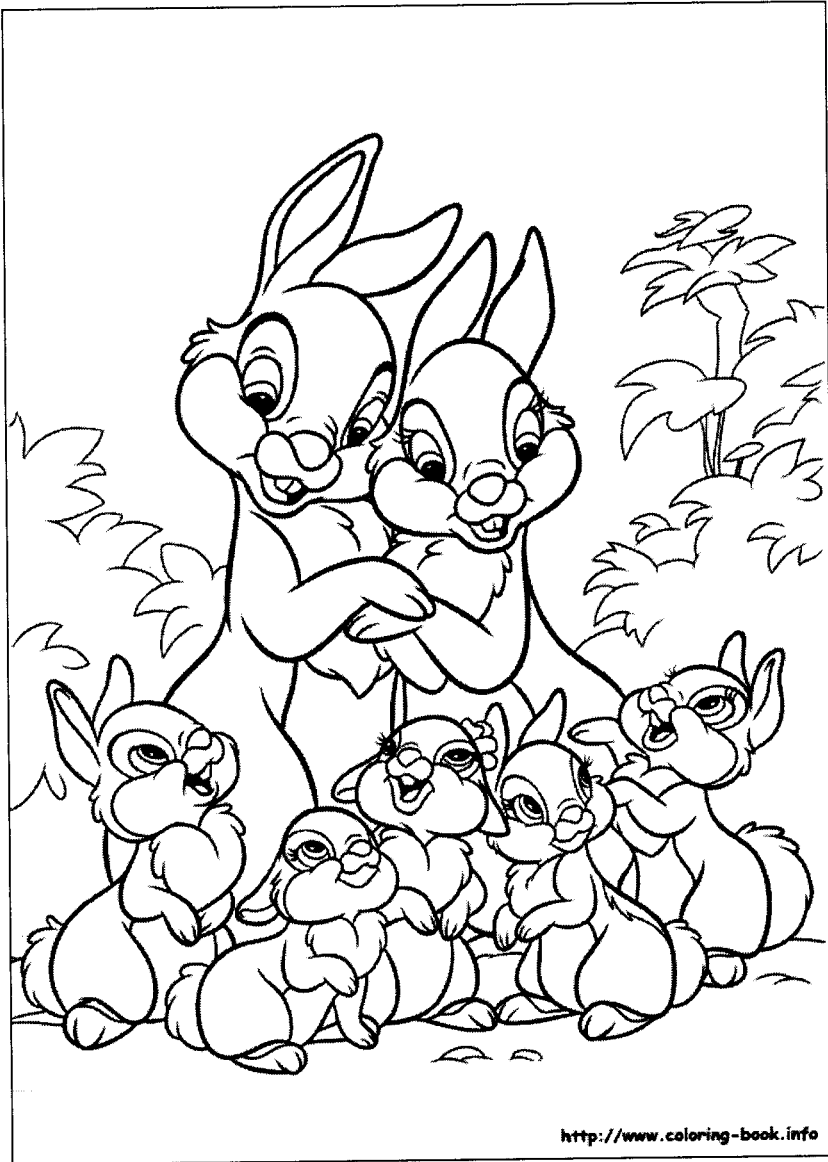
มีหมีนั่งอยู่ที่พื้น ตัว

มีหมีไปรยลูกอม ตัว

รวมหมีทั้งหมด ตัว

ข้อที่ 3

ครอบครัวกระต่ายน้อยมีพ่อกระต่าย แม่กระต่าย และมีลูกกระต่ายที่น่ารัก
 ทุกตัวอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

<http://www.coloring-book.info>

มีพ่อกระต่าย และแม่กระต่าย รวมเป็น	ตัว
ลูกกระต่าย	ตัว
รวมมีกระต่ายทั้งหมด	ตัว

ข้อที่ 4

หมีใหญ่และหมีน้อย เป็นเพื่อนกัน อาศัยอยู่ในดินแดนมหัศจรรย์ ทุก ๆ วัน ทั้งสองจะมาเล่นด้วยกัน วันนี้หมีใหญ่และหมีน้อยชวนกันมานับดาว เด็ก ๆ ช่วยทั้งสองนับหน่อยนะคะ

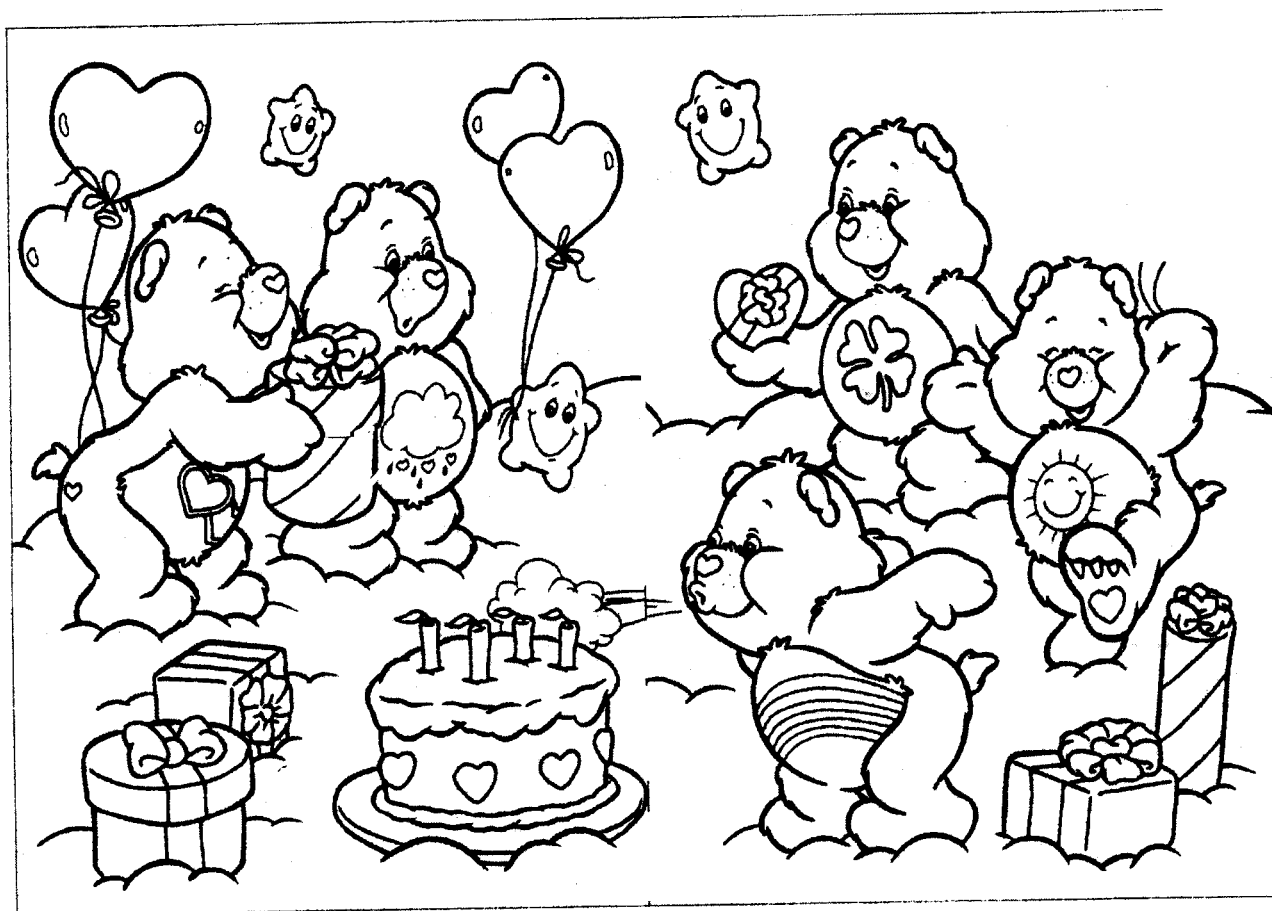
ดาวสีขาว ☆ มี ดวง

ดาวสีดำ ★ มี ดวง

ดาวสีดำและสีขาว ☆★ มี ดวง

ข้อที่ 5

วันนี้ที่ดินแดนมหัศจรรย์จัดงานวันเกิดให้หมีน้อย มีเพื่อน ๆ หมีมาร่วมงาน
มากมาย ร่วมกันร้องเพลง อวยพรวันเกิด และนำของขวัญกับลูกโป่งมาให้ หมีน้อยด้วย

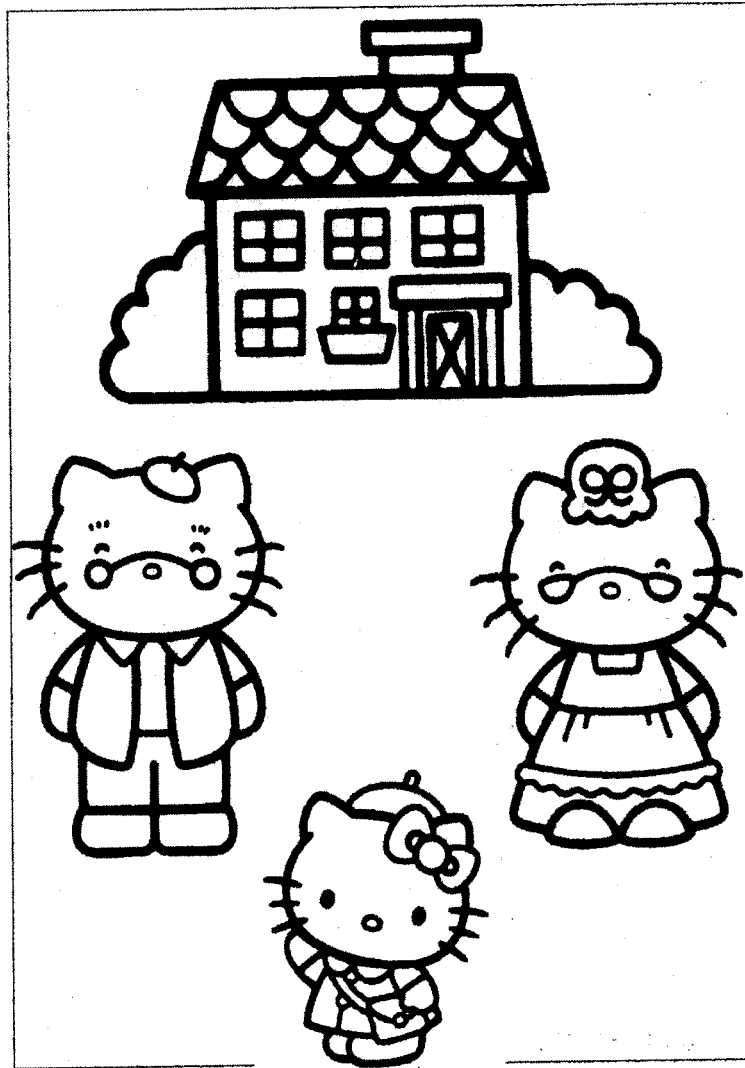
มีของขวัญ กล่อง

มีลูกโป่ง ใบ

มีของขวัญกับลูกโป่ง รวม

ข้อที่ 6

ครอบครัวแมวเหมียวมีอยู่ด้วยกัน 3 ตัว มีพ่อแมว แม่แมว และลูกแมว
วันนี้ลูกแมวไปโรงเรียนวันแรก พ่อกับแม่จึงออกมาส่งหน้าบ้าน

ครอบครัวแมวเหมียวมีทั้งหมด ตัว
ไปโรงเรียน ตัว
เหลือครอบครัวแมวเหมียวอยู่บ้าน ตัว

ข้อ 7

ดินแดนมหัศจรรย์พวกหมีทั้งหลายกำลังเล่นอย่างสนุกสนานอยู่บนก้อนเมฆ
 ในระหว่างที่หัวเราะหยอกล้อกันอยู่นั้น มีหมี 2 ตัว นึกได้ว่าจะต้องไปฝึกว่ายน้ำจึงขอ
 ตัวเพื่อนหมีกลับก่อน

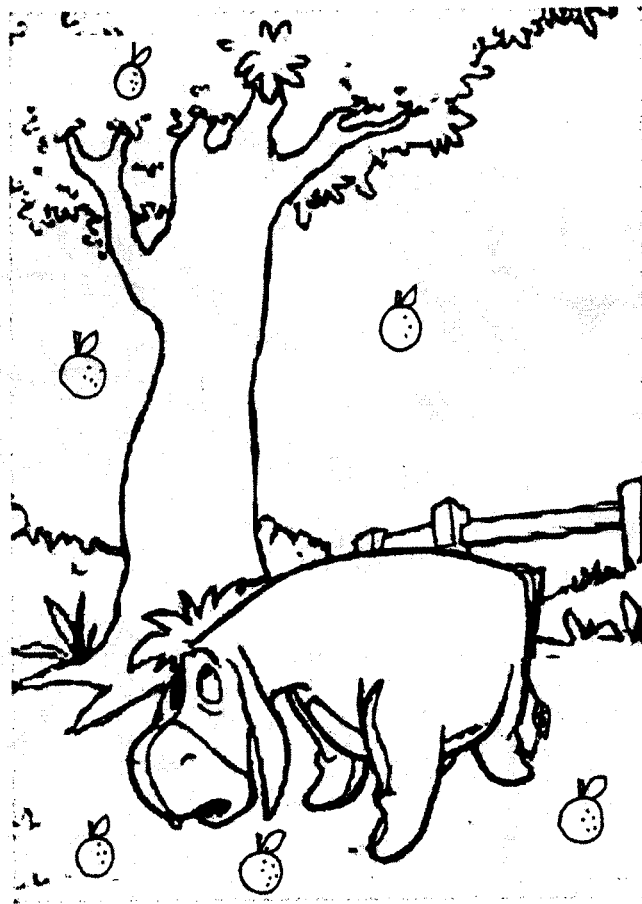
มีหมีทั้งหมด ตัว

ไปฝึกว่ายน้ำ ตัว

เหลือหมี ตัว

ข้อ 8

เจ้าลาน้อยอยากกินส้มมาก แต่มันเก็บไม่ได้ มันจึงวิ่งชนต้นไม้เพื่อที่จะ
ให้ผลส้มตกลงมา ผลปรากฏว่า ส้มหล่นลงมาเยอะมาก เหลืออยู่บนต้นแค่ 1 ผล เท่านั้น
เจ้าลาน้อยตกใจที่ส้มหล่นมามากมายคงกินไม่หมด มันจึงเก็บส้มไปแบ่งกับเพื่อน ๆ

มีส้มทั้งหมด ผล
เหลืออยู่ที่ต้น ผล
ส้มหล่นมา ผล

ข้อ 9

เป็ดน้อยและหนูน้อย ออกไปซื้อของที่ห้างสรรพสินค้าด้วยกัน รู้สึกเหนื่อย จึงชวนกันมานั่งพักผ่อนน้ำผลไม้กัน ของที่ทั้งสองซื้อมามีอยู่มากมายหลายถุง แขนงไว้ที่เก้าอี้ไม่หมด จึงวางไว้กับพื้น ของที่ซื้อมาเป็นของเป็ดน้อยจำนวน 2 ถุง ส่วนถุงที่เหลือเป็นของหนูน้อย

มีของที่ซื้อทั้งหมด ถุง
 ถุงของเป็ดน้อยมี ถุง
 ถุงของหนูน้อยมี ถุง

ข้อ 10

วันนี้พวกหมีทั้งหลายจัดงานอำลาปิดภาคเรียน หมีทุกตัวร้องรำทำเพลงกัน
อย่างสนุกสนาน มีหมี 3 ตัว ขอกลับบ้านก่อน

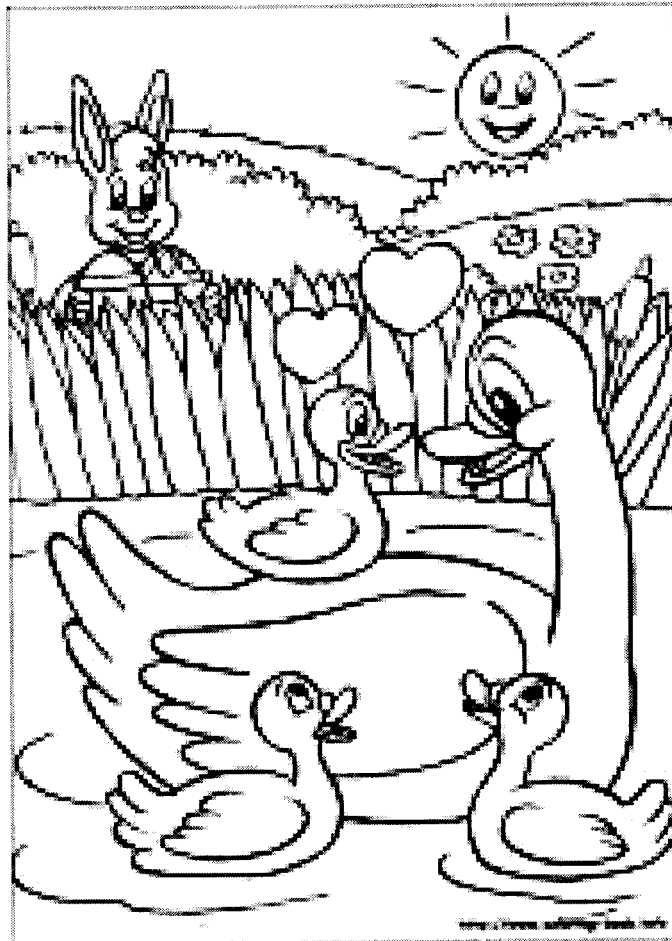
มีหมีทั้งหมด ตัว
หมีขอกลับบ้านก่อน ตัว
เหลือหมี ตัว

แบบทดสอบหลังการทดลอง
เรื่อง การเพิ่มและการลดจำนวน

คำชี้แจง กรุ้อ่านเนื้อหาและตั้งคำถามให้เด็กหาคำตอบ

ข้อที่ 1

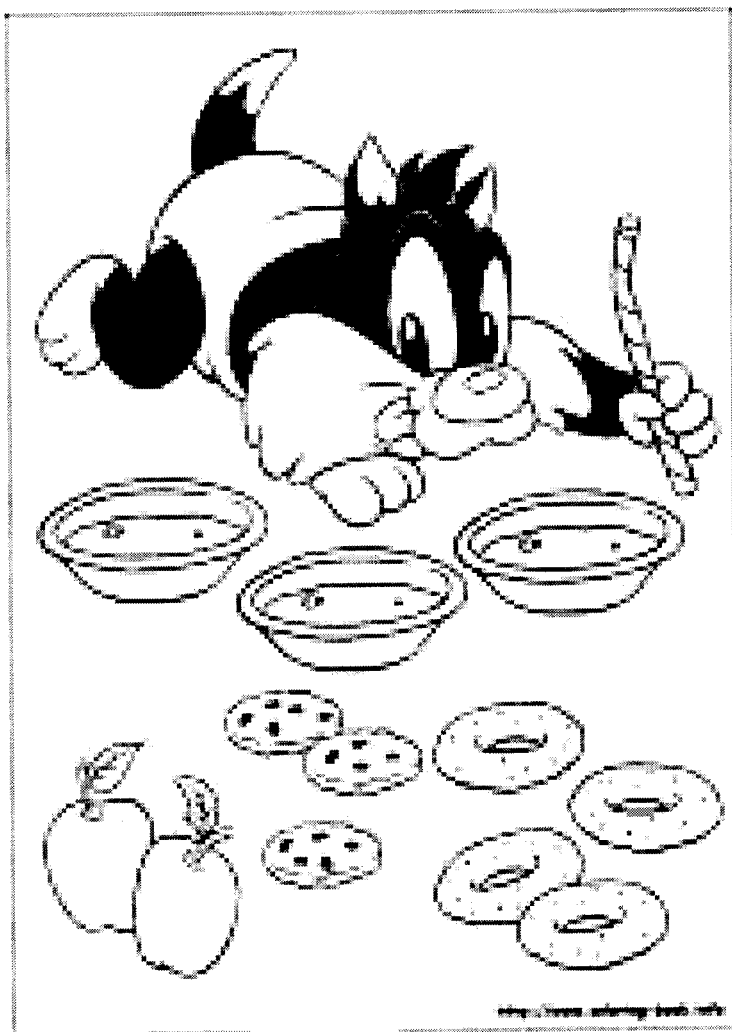
ณ บึงใหญ่แห่งหนึ่ง อากาศแจ่มใส ครอบครัวเป็ด ว่ายน้ำเล่นในบึงอย่างมีความสุข กระต่ายน้อยเดินผ่านร้องทักทาย “สวัสดิ์จ๊ะ แม่เป็ด ไม่สบาย หายดีแล้วหรือ” แม่เป็ดร้องตอบ “หายแล้ว ขอขอบคุณนะจ๊ะที่เป็นห่วง”

มีแม่เป็ด	ตัว
มีลูกเป็ด	ตัว
รวมมีเป็ดทั้งหมด	ตัว

ข้อ 2

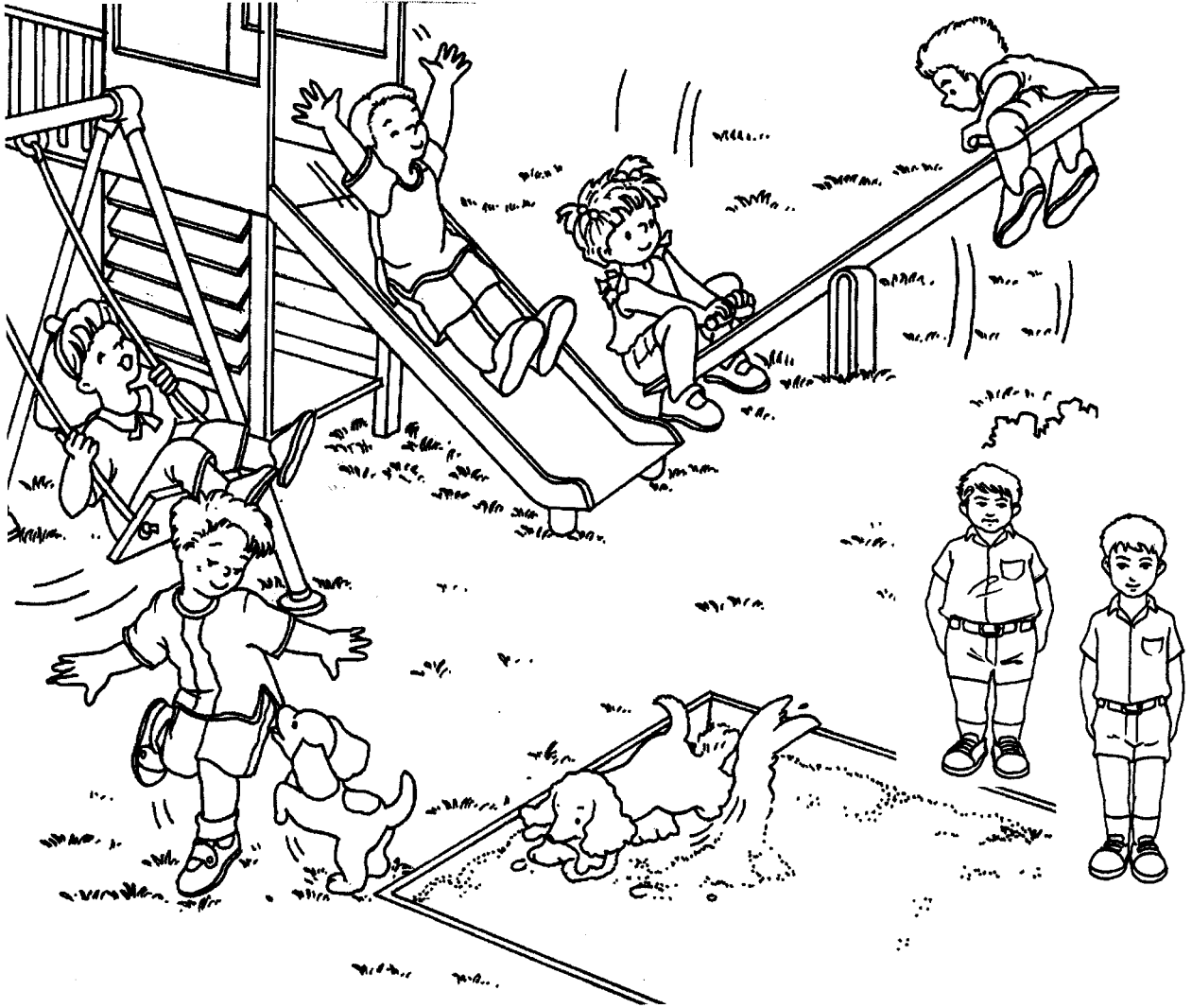
เจ้าแมวน้อยน่ารัก กำลังจะกินอาหารที่อยู่ตรงหน้า วันนี้มีอาหารให้เลือกกินมากมาย เจ้าแมวน้อยตัดสินใจเลือกไม่ถูกว่าจะกินอะไรดี อาหารแต่ละอย่างล้วนแต่มีประโยชน์ต่อร่างกาย มีทั้ง นม แอปเปิ้ล ขนมโคนัท ขนมคุกกี้

ขนมโคนัทมี ชิ้น
 ขนมคุกกี้มี ชิ้น
 รวมมีขนมทั้งหมด ชิ้น

ข้อ 3

ที่สนามเด็กเล่นหน้าหมู่บ้านช่วงเย็น จะมีเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายมาเล่นกัน
อย่างสนุกสนาน เด็กทุกคนรู้จักการแบ่งปันและเล่นร่วมกันอย่างมีความสุข

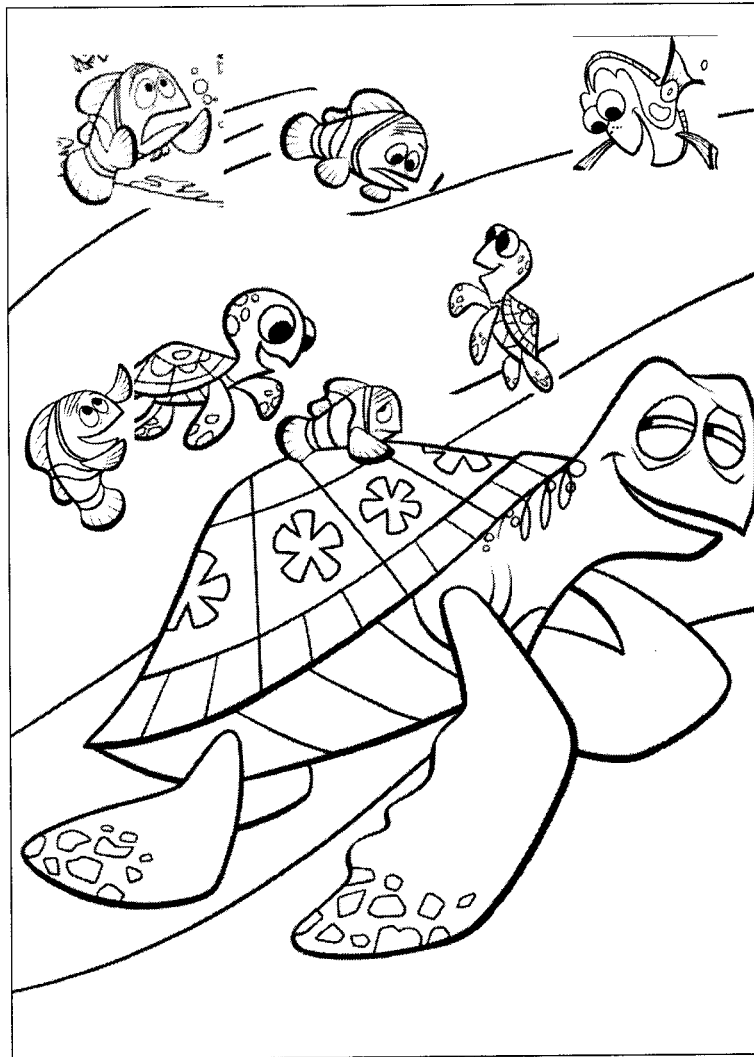
มีเด็กผู้หญิง คน

มีเด็กผู้ชาย คน

มีเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายรวม คน

ข้อ 4

ณ ท้องทะเลแสนงาม มีปลาและเต่าอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สัตว์
 ทั้งหลายต่างช่วยเหลือกันและกัน วันนี้เจ้าปลาน้อยเกิดป่วยไม่สบาย ว่ายน้ำไม่ไหว
 แม่เต่าจึงให้ปลาน้อยเกาะหลังและพาไปส่งที่บ้าน

มีเต่า ตัว
 มีปลา ตัว
 รวมมีเต่าและปลา ตัว

ข้อ 5

ที่บึงน้ำในป่าแห่งหนึ่ง หมูน้อย หมีน้อย และเจ้าลา ลงเล่นน้ำและสำรวจรอบ ๆ บึง สิ่งที่ทั้งสามเจอ คือ กบและเต่า เยอะแยะมากมาย หมีน้อยตกทายเจ้ากบ หมูน้อยตกทายเจ้าเต่า ส่วนเจ้าลา กล้า ๆ กลัว ๆ ที่เจ้ากบกระโดดขึ้นไปบนหลัง จึงร้องเรียกให้หมีน้อยและหมูน้อยมาช่วย และให้รีบขึ้นจากบึงน้ำ

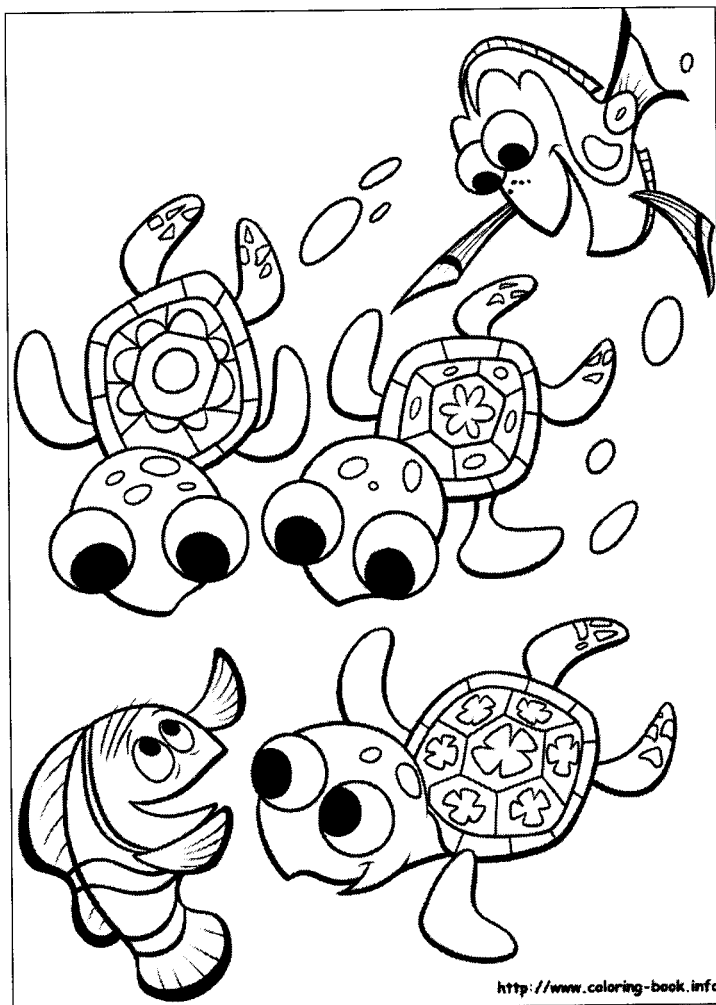
มีกบอยู่ในบึง ตัว

มีเต่าอยู่ในบึง ตัว

รวมมีเต่าและกบ ตัว

ข้อ 6

ในท้องทะเล มีปลาและเต่า วันนี้เจ้าปลาน้อยจะไปว่ายน้ำเล่นจึงมาชวนเจ้าเต่าไปด้วย แต่มีเต่าน้อยไปด้วยเพียง 1 ตัว ส่วนตัวที่เหลือขอว่ายน้ำเล่นอยู่แถวนี้

มีเต่าทั้งหมด	ตัว
เต่าไปว่ายน้ำเล่นกับปลาน้อย	ตัว
เหลือเต่า	ตัว

ข้อ 7

วันนี้คุณแม่จะทำแยมผลไม้รวมไว้สำหรับทานกับขนมปัง จึงเข้าไปเก็บผล
สตอเบอรี่ ในสวนคุณแม่เลือกเก็บ ผลสตอเบอรี่ที่มีผลสีแดงสุก มา 2 ผล

มีสตอเบอรี่อยู่ในสวน ผล
คุณแม่เก็บไปทำแยม ผล
เหลือสตอเบอรี่ ผล

ข้อ 8

วันนี้เสือน้อยจะทำขนมเค้กน้ำผึ้งแต่น้ำผึ้งหมด จึงมาหาหมีน้อยที่บ้านเพื่อขอแบ่งปันน้ำผึ้งเพื่อที่จะเอาไปทำขนม หมีน้อยมีน้ำผึ้งมากมาย มีทั้งกระปุกเล็กและกระปุกใหญ่ ด้วยความมีน้ำใจแบ่งน้ำผึ้งให้ 1 กระปุก เสือน้อยกล่าวขอบคุณในความมีน้ำใจของหมีน้อย

หมีน้อยมีน้ำผึ้งทั้งหมด กระปุก
 แบ่งให้เสือน้อย กระปุก
 เหลือน้ำผึ้ง กระปุก

ข้อ 9

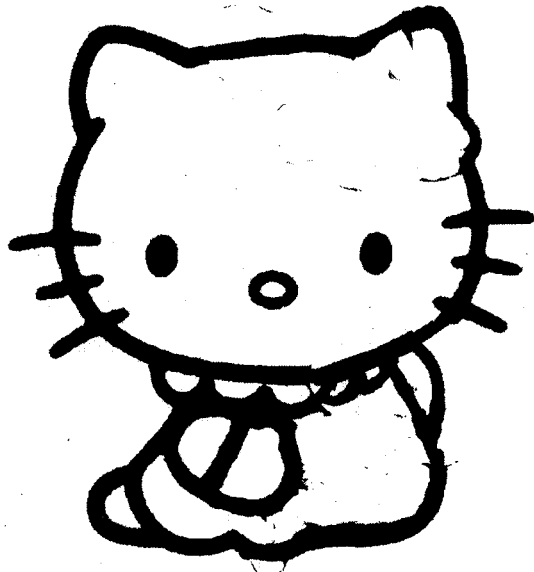
วันนี้อากาศร้อนอบอ้าว เสือน้อยจึงปีนขึ้นไปนั่งเล่นบนต้นไม้ใหญ่
ลมพัดเย็นสบาย เสือน้อยจึงเผลอหลับไป เจ้ากระรอกน้อยที่อยู่บนต้นไม้ออกมาจาก
โพรงไม้มาดูเจ้าเสือที่ส่งเสียงกรนดังสนั่นป่า เจ้ากระรอก 2 ตัว รำคาญเสียงกรนจึง
กระโดดหนีลงมาจากต้นไม้ ส่วนตัวอื่น ๆ ก็ปลุกให้เจ้าเสือน้อยตื่นมาเล่นกับตัวเอง

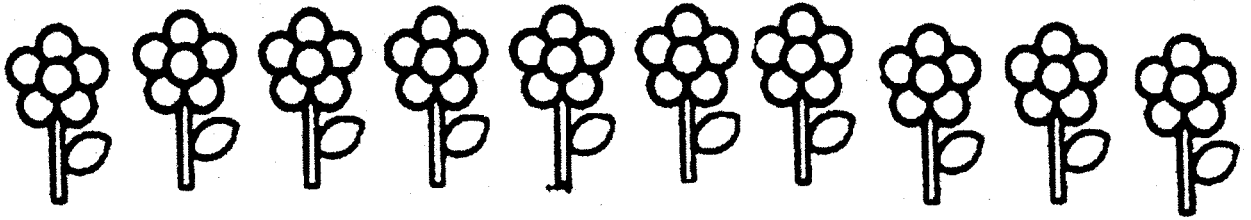
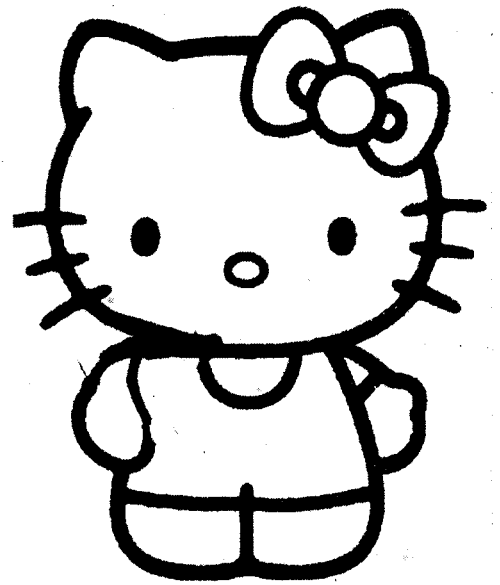
มีกระรอกทั้งหมด ตัว
กระรอกกระโดดลงจากต้นไม้ ตัว
เหลือกระรอกอยู่บนต้นไม้ ตัว

ข้อ 10

เจ้าแมวเหมียวสองตัว จี๊วและแจ๊ว ชวนกันออกมาเดินเล่นที่สวนดอกไม้
และช่วยกันเก็บดอกไม้ จี๊วและแจ๊วเก็บดอกไม้ไป 3 ดอก จี๊วเก็บดอกไม้มาทำเป็น
มงกุฎดอกไม้ แจ๊วเก็บไปใส่แจกัน

Kitty

ดอกไม้ในสวนมี

ดอก

จี๊วและแจ๊วเก็บไป

ดอก

เหลือดอกไม้ในสวน

ดอก

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบความเข้าใจเรื่อง การนับเพิ่มและการลดของจำนวน

คู่มือการใช้
แบบทดสอบความเข้าใจ
เรื่อง การนับเพิ่ม และการลดของจำนวน

ลักษณะทั่วไปของแบบทดสอบ

1. แบบทดสอบชุดนี้เป็นแบบทดสอบคู่ขนานใช้สำหรับทดสอบความเข้าใจ เรื่อง การนับเพิ่ม และการลดของจำนวน ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5 – 6 ปี ก่อนและหลังการจัด กิจกรรมการเล่านิทานที่สอดแทรกความรู้ความเข้าใจเรื่อง การนับเพิ่ม และการลดของจำนวน โดยทำการประเมินเป็นรายบุคคล

2. แบบทดสอบ ประกอบด้วยชุดคำถามประกอบภาพ จำนวน 2 ชุด รวมทั้งสิ้น 10 ข้อ ประเมินโดยให้ผู้รับการประเมินฟังเรื่องจากคุณครู และนับจำนวนหาคำตอบใส่ตัวเลขที่ถูกต้อง ตามคำสั่งดังต่อไปนี้

ชุดที่ 1 แบบทดสอบทักษะพื้นฐานด้านการนับเพิ่มจำนวน จำนวน 5 ข้อ

ชุดที่ 2 แบบทดสอบทักษะพื้นฐานด้านการนับลดจำนวน จำนวน 5 ข้อ

การตรวจให้คะแนน

แบบทดสอบชุดนี้ใช้สำหรับประเมินความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวน ของ เด็กชั้นอนุบาลปีที่ 3 อายุ 5 – 6 ปี โดยมีการตรวจให้คะแนน ดังต่อไปนี้

ข้อที่ตอบถูกต้อง ให้คะแนน 1 คะแนน

ข้อที่ตอบผิด ไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ข้อ ให้คะแนน 0 คะแนน

กำหนดเวลาในการทดสอบ

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดสอบความเข้าใจเรื่องการเพิ่มและการลดจำนวนของเด็ก ปฐมวัย กำหนดให้ข้อละ 2 นาที รวมระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 20 นาที

การเตรียมการก่อนการทดสอบ

1. สถานที่ทดสอบ ควรเป็นห้องที่มีแสงสว่างพอเพียง โต้ะและเก้าอี้จัดไว้เหมาะสมกับผู้รับการทดสอบ และไม่มีเสียงดังรบกวน
2. ผู้ดำเนินการทดสอบ ต้องศึกษาทำความเข้าใจคู่มือการทดสอบแต่ละตอนให้เข้าใจล่วงหน้า เพื่อให้คุ้นเคยกับสิ่งที่ต้องปฏิบัติขณะดำเนินการทดสอบ
3. เตรียมอุปกรณ์ที่เด็กจำเป็นต้องใช้ในการทดสอบ ดังนี้
 - 3.1 ดินสอคำ สำหรับแจกผู้รับการทดสอบเพื่อใช้ในการทำแบบทดสอบและควรมีสถารองไว้
 - 3.2 ยางลบ สำหรับแจกผู้รับการทดสอบเพื่อใช้ในการทำแบบทดสอบและควรมีสถารองไว้
 - 3.3 นาฬิกาจับเวลา 1 เรือน
4. การเตรียมตัวผู้รับการทดสอบ
 - 4.1 ก่อนดำเนินการทดสอบ ควรให้ผู้รับการทดสอบทำธุระส่วนตัวก่อน เช่น ดื่มน้ำ เข้าห้องน้ำ ให้เรียบร้อยเพื่อให้ผู้รับการทดสอบมีสมาธิในการทดสอบ
 - 4.2 ผู้ดำเนินการทดสอบ ควรสร้างความคุ้นเคยกับผู้รับการทดสอบ โดยการ ทักทายพูดคุยและไม่ทำให้ผู้รับการทดสอบวิตกกังวล เมื่อเห็นว่าผู้รับการทดสอบเข้าใจและพร้อมจึงเริ่มทำดำเนินการทดสอบ
 - 4.3 ผู้ดำเนินการทดสอบ แนะนำวิธีการเขียนคำตอบให้ผู้รับการทดสอบเข้าใจอย่างชัดเจนบนกระดาษ เมื่อเห็นว่าผู้รับการทดสอบเข้าใจและพร้อมจึงเริ่มทำการทดสอบ

การดำเนินการทดสอบตามขั้นตอน

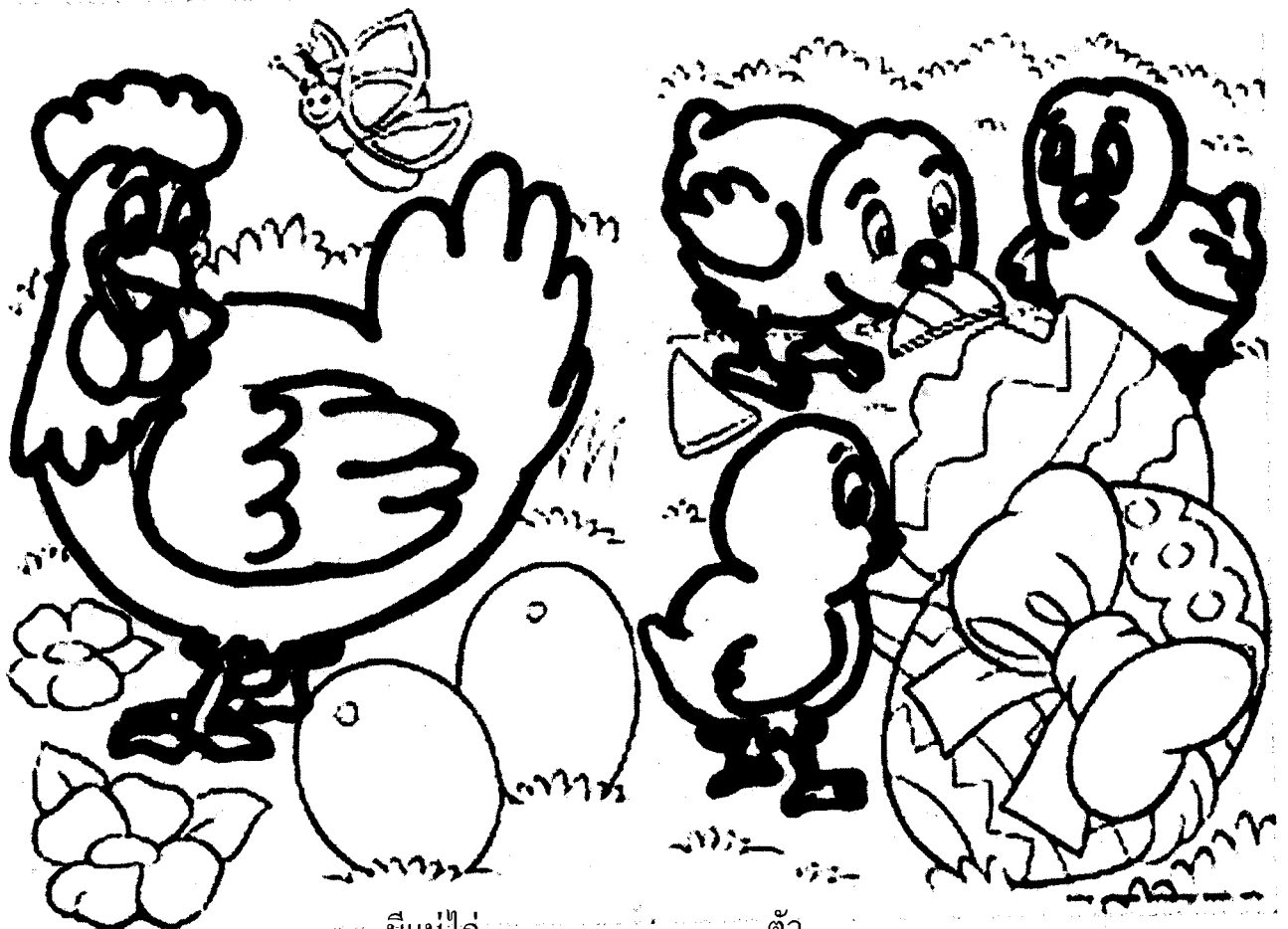
1. ให้ผู้รับการทดสอบเขียนชื่อ นามสกุล ที่หน้าปกแบบทดสอบให้เรียบร้อยก่อนดำเนินการทดสอบทุกครั้ง
2. ดำเนินการทดสอบทีละ 1 ชุด ผู้ดำเนินการทดสอบอ่านแบบทดสอบข้อละ 2 ครั้ง และเตือนให้ผู้รับการทดสอบเขียนคำตอบให้ครบทุกข้อ
3. เมื่อดำเนินการทดสอบเสร็จ ให้ผู้รับการทดสอบบอกว่าแบบทดสอบ แล้วหยุดพัก เช่น ดื่มน้ำหรือเข้าห้องน้ำ
4. ผู้ทดสอบทำการเก็บรวบรวมแบบทดสอบ

แบบทดสอบก่อนการทดลอง
เรื่อง การเพิ่มและการลดจำนวน

คำชี้แจง ครูอ่านเนื้อหาและตั้งคำถามให้เด็กหาคำตอบ

ข้อที่ 1.

วันนี้แม่ไก่ดีใจและตื่นเต้นมากเพราะ ไช้ที่ฟักไข่ออกมาเป็นลูกเจี๊ยบแล้ว
ลูก ๆ ของแม่ไก่ ตื่นเต้นและสงสัยกับเปลือกไข่ที่พวกมันออกมา ต่างส่งเสียงเสียงร้อง
จิบ จิบ ถามแม่ไก่ว่า “พวกหนูออกมาจากไข่นี้หรือไข่แม่จ๋า” แม่ไก่หัวเราะชอบใจและ
ตอบไปว่า “ใช่แล้วจ๊ะ ลูกจ๋า หนูออกมาจากไข่จ๊ะ”

มีแม่ไก่ ตัว
มีลูกเจี๊ยบ ตัว
รวมมีไก่ทั้งหมด ตัว

ข้อที่ 2

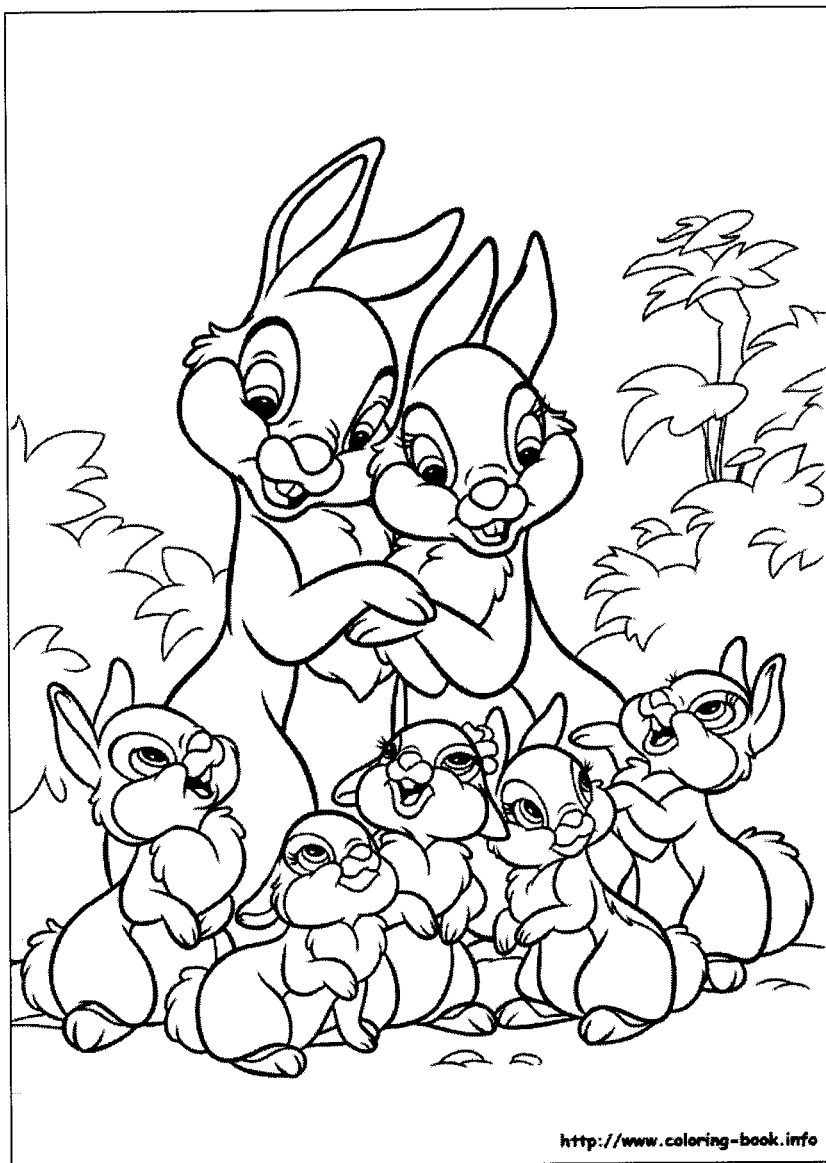
วันนี้ที่ดินแดนมหัศจรรย์ เพื่อนๆ หมีมาเล่นด้วยกันอย่างสนุกสนาน
หมีทุกตัวเล่นด้วยกันอย่างมีความสุข ช่วยกันเก็บลูกอมรูปหัวใจที่เพื่อนใจดีไปรยลงมา

มีหมีนั่งอยู่ที่พื้น ตัว
มีหมีไปรยลูกอม ตัว
รวมหมีทั้งหมด ตัว

ข้อที่ 3

ครอบครัวกระต่ายน้อยมีพ่อกระต่าย แม่กระต่าย และมีลูกกระต่ายที่น่ารัก
 ทุกตัวอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

มีพ่อกระต่าย และแม่กระต่าย รวมเป็น	ตัว
ลูกกระต่าย	ตัว
รวมมีกระต่ายทั้งหมด	ตัว

ข้อที่ 4

หมีใหญ่และหมีน้อย เป็นเพื่อนกัน อาศัยอยู่ในดินแดนมหัศจรรย์ ทุก ๆ วัน ทั้งสองจะมาเล่นด้วยกัน วันนี้หมีใหญ่และหมีน้อยชวนกันมานับดาว เด็ก ๆ ช่วยทั้งสองนับหน่อยนะคะ

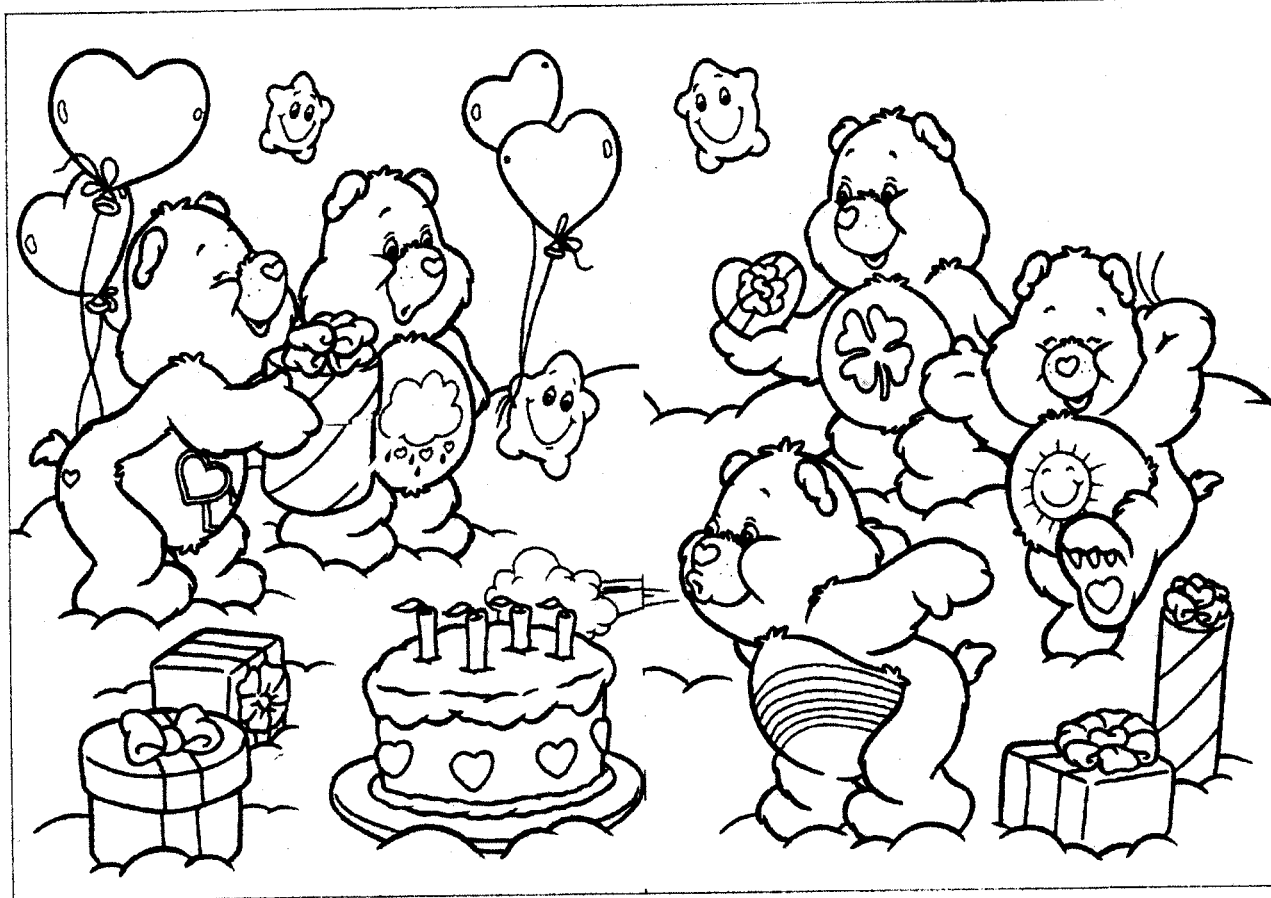
ดาวสีขาว ☆ มี ดวง

ดาวสีดำ ★ มี ดวง

ดาวสีดำและสีขาว ☆★ มี ดวง

ข้อที่ 5

วันนี้ที่ดินแดนมหัศจรรย์จัดงานวันเกิดให้หมีน้อย มีเพื่อน ๆ หมีมาร่วมงาน
มากมาย ร่วมกันร้องเพลง อวยพรวันเกิด และนำของขวัญกับลูกโป่งมาให้ หมีน้อยด้วย

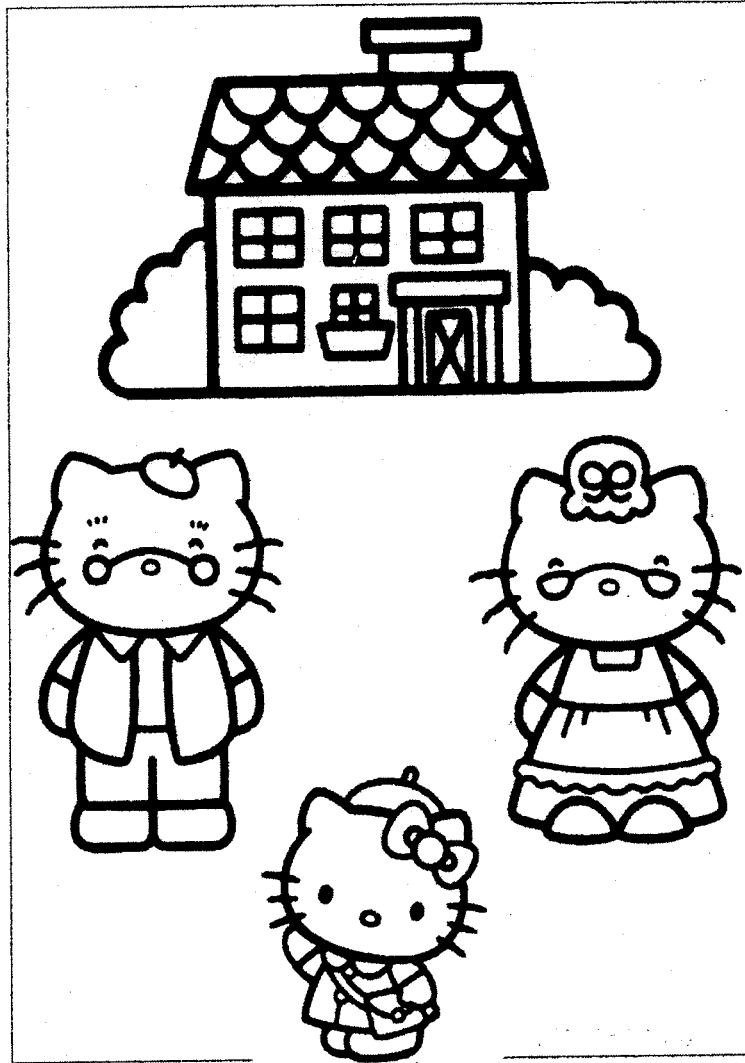
มีของขวัญ กล่อง

มีลูกโป่ง ใบ

มีของขวัญกับลูกโป่ง รวม

ข้อที่ 6

ครอบครัวแมวเหมียวมีอยู่ด้วยกัน 3 ตัว มีพ่อแมว แม่แมว และลูกแมว
วันนี้ลูกแมวไปโรงเรียนวันแรก พ่อกับแม่จึงออกมาส่งหน้าบ้าน

ครอบครัวแมวเหมียวมีทั้งหมด ตัว

ไปโรงเรียน ตัว

เหลือครอบครัวแมวเหมียวอยู่บ้าน ตัว

ข้อ 7

ดินแดนมหัศจรรย์พวกหมีทั้งหลายกำลังเล่นอย่างสนุกสนานอยู่บนก้อนเมฆ
 ในระหว่างที่หัวเราะหยอกล้อกันอยู่นั้น มีหมี 2 ตัว นึกได้ว่าจะต้องไปฝึกว่ายน้ำจึงขอ
 ตัวเพื่อนหมีกลับก่อน

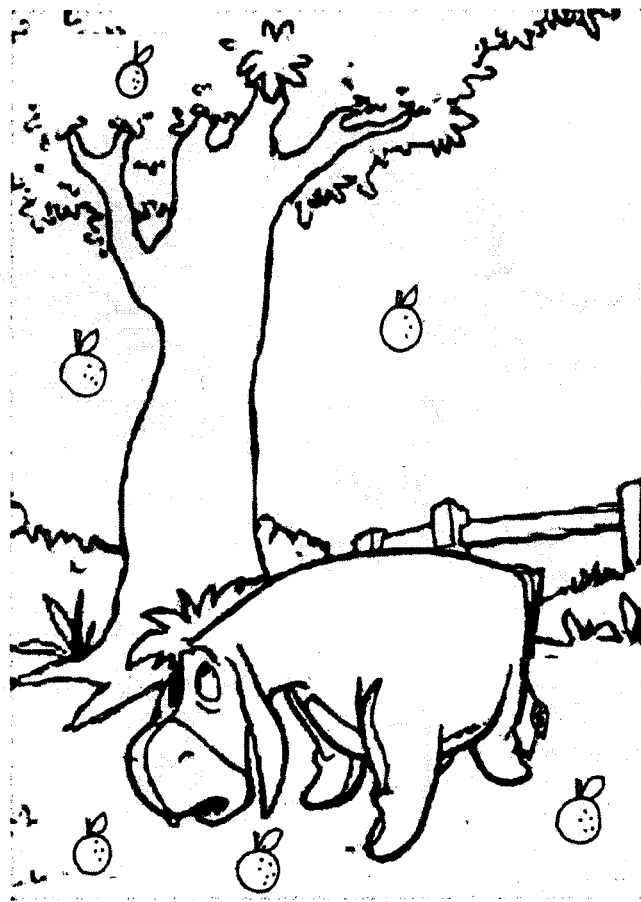
มีหมีทั้งหมด ตัว

ไปฝึกว่ายน้ำ ตัว

เหลือหมี ตัว

ข้อ 8

เจ้าลาน้อยอยากกินส้มมาก แต่มันเก็บไม่ได้ มันจึงวิ่งชนต้นไม้เพื่อที่จะให้ผลส้มตกลงมา ผลปรากฏว่า ส้มหล่นลงมาเยอะมาก เหลืออยู่บนต้นแค่ 1 ผล เท่านั้น เจ้าลาน้อยตกใจที่ส้มหล่นมามากมายคงกินไม่หมด มันจึงเก็บส้มไปแบ่งกับเพื่อน ๆ

มีส้มทั้งหมด ผล
 เหลืออยู่ที่ต้น ผล
 ส้มหล่นมา ผล

ข้อ 9

เป็ดน้อยและหนูน้อย ออกไปซื้อของที่ห้างสรรพสินค้าด้วยกัน รู้สึกเหนื่อย จึงชวนกันมานั่งพักผ่อนน้ำผลไม้กัน ของที่ทั้งสองซื้อมามีอยู่มากมายหลายถุง แขนงไว้ที่เก้าอี้ไม่หมด จึงวางไว้กับพื้น ของที่ซื้อมาเป็นของเป็ดน้อยจำนวน 2 ถุง ส่วนถุงที่เหลือเป็นของหนูน้อย

มีของที่ซื้อทั้งหมด ถุง

ถุงของเป็ดน้อยมี ถุง

ถุงของหนูน้อยมี ถุง

ข้อ 10

วันนี้พวกหมีทั้งหลายจัดงานอำลาปิดภาคเรียน หมีทุกตัวร้องรำทำเพลงกัน
อย่างสนุกสนาน มีหมี 3 ตัว ขอกลับบ้านก่อน

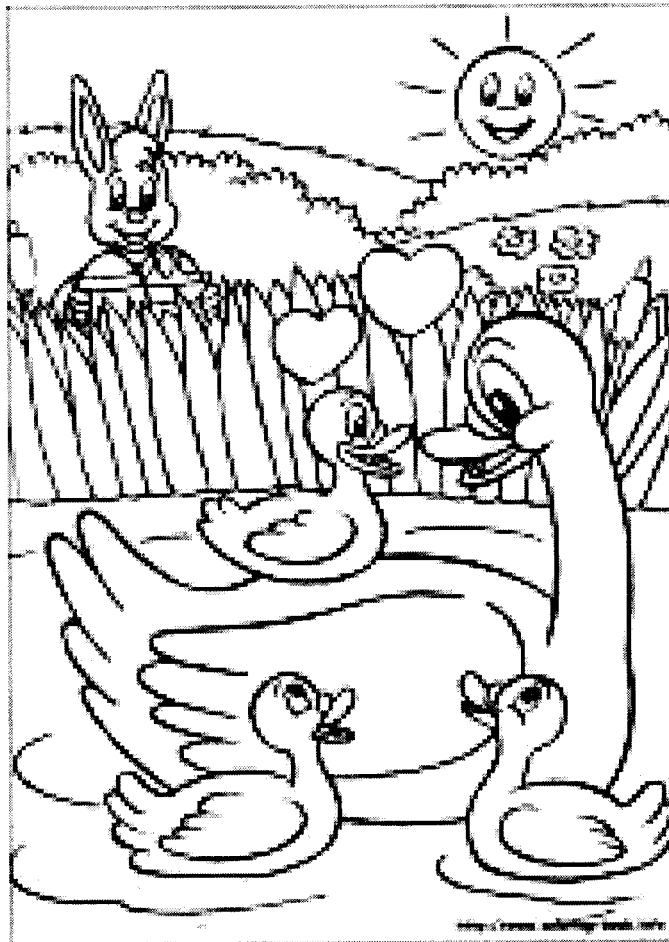
มีหมีทั้งหมด ตัว
หมีขอกลับบ้านก่อน ตัว
เหลือหมี ตัว

แบบทดสอบหลังการทดลอง
เรื่อง การเพิ่มและการลดจำนวน

คำชี้แจง ครูอ่านเนื้อหาและตั้งคำถามให้เด็กหาคำตอบ

ข้อที่ 1

ณ บึงใหญ่แห่งหนึ่ง อากาศแจ่มใส ครอบครัวเป็ด วายน้ำเล่นในบึงอย่างมีความสุข กระต่ายน้อยเดินผ่านร้องทักทาย “สวัสดีจ๊ะ แม่เป็ด ไม่สบาย หายดีแล้วหรือ” แม่เป็ดร้องตอบ “หายแล้ว ขอขอบคุณนะจ๊ะที่เป็นห่วง”

มีแม่เป็ด ตัว

มีลูกเป็ด ตัว

รวมมีเป็ดทั้งหมด ตัว

ข้อ 2

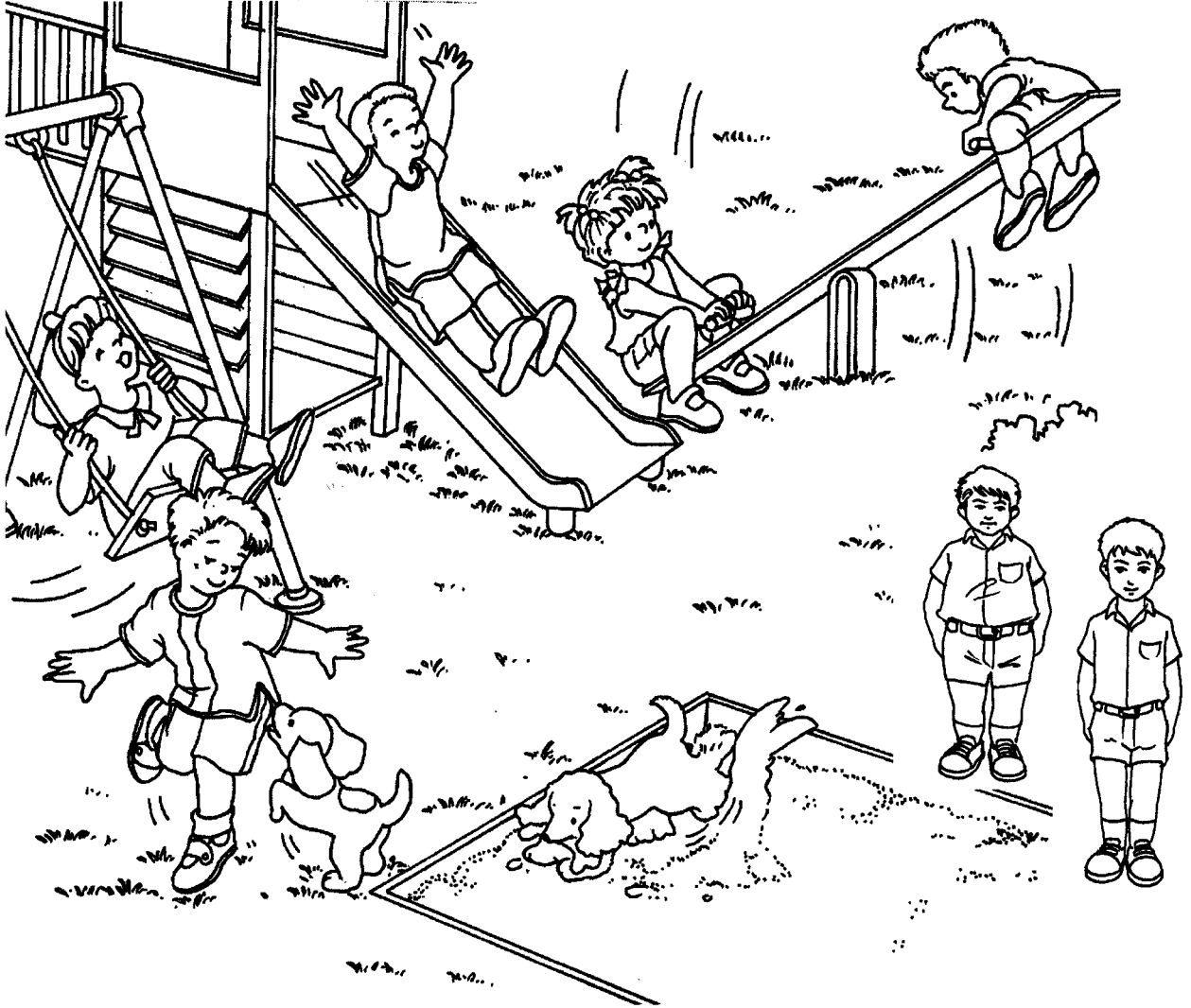
เจ้าแมวน้อยน่ารัก กำลังจะกินอาหารที่อยู่ตรงหน้า วันนี้มีอาหารให้เลือกกินมากมาย เจ้าแมวน้อยตัดสินใจเลือกไม่ถูกว่าจะกินอะไรดี อาหารแต่ละอย่างล้วนแต่มีประโยชน์ต่อร่างกาย มีทั้ง นม แอปเปิ้ล ขนมโดนัท ขนมคุกกี้

ขนมโดนัทมี ชิ้น
 ขนมคุกกี้มี ชิ้น
 รวมมีขนมทั้งหมด ชิ้น

ข้อ 3

ที่สนามเด็กเล่นหน้าหมู่บ้านช่วงเย็น จะมีเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายมาเล่นกัน
อย่างสนุกสนาน เด็กทุกคนรู้จักการแบ่งปันและเล่นร่วมกันอย่างมีความสุข

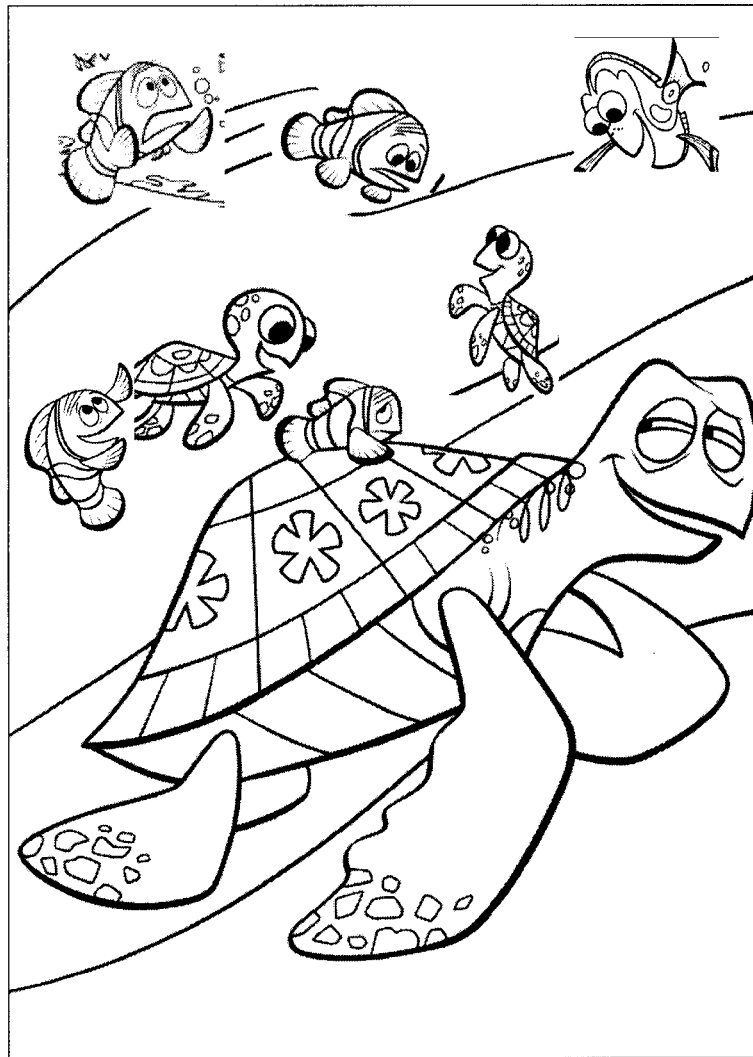
มีเด็กผู้หญิง คน

มีเด็กผู้ชาย คน

มีเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายรวม คน

ข้อ 4

ณ ท้องทะเลแสนงาม มีปลาและเต่าอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สัตว์
 ทั้งหลายต่างช่วยเหลือกันและกัน วันนี้เจ้าปลาน้อยเกิดป่วยไม่สบาย ว่ายน้ำไม่ไหว
 แม่เต่าจึงให้ปลาน้อยเกาะหลังและพาไปส่งที่บ้าน

มีเต่า ตัว
 มีปลา ตัว
 รวมมีเต่าและปลา ตัว

ข้อ 5

ที่บึงน้ำในป่าแห่งหนึ่ง หมูน้อย หมีน้อย และเจ้าลา ลงเล่นน้ำและสำรวจรอบ ๆ บึง สิ่งที่ทั้งสามเจอ คือ กบและเต่า เยอะแยะมากมาย หมีน้อยตกทนายเจ้ากบ หมูน้อยตกทนายเจ้าเต่า ส่วนเจ้าลา กล้า ๆ กลัว ๆ ที่เจ้ากบกระโดดขึ้นไปบนหลัง จึงร้องเรียกให้หมีน้อยและหมูน้อยมาช่วย และให้รีบขึ้นจากบึงน้ำ

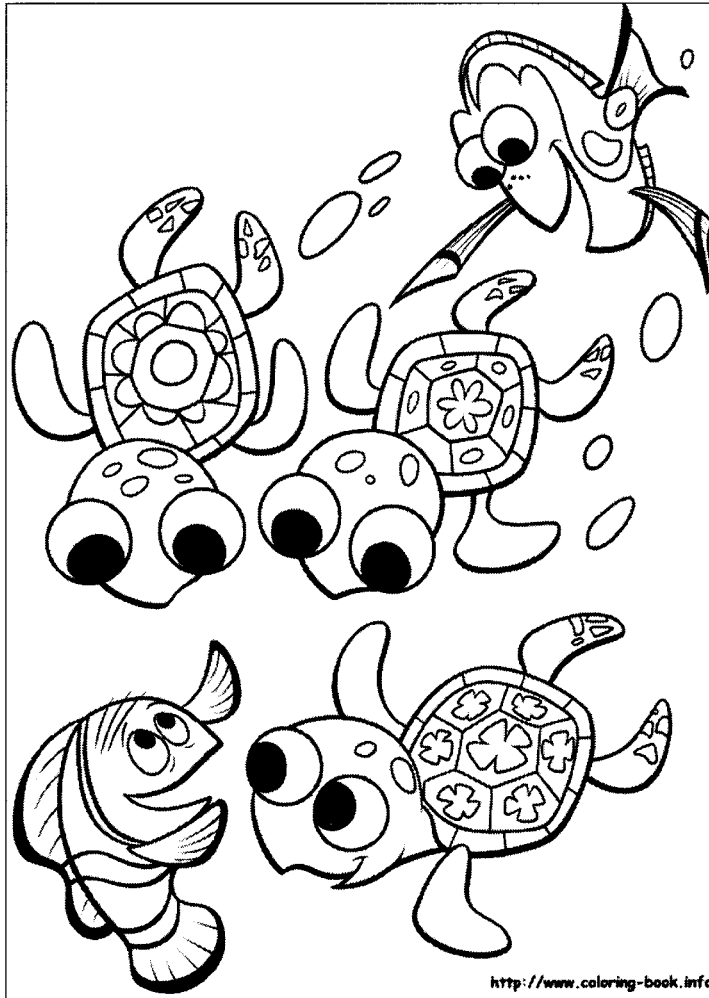
มีกบอยู่ในบึง ตัว

มีเต่าอยู่ในบึง ตัว

รวมมีเต่าและกบ ตัว

ข้อ 6

ในท้องทะเล มีปลาและเต่า วันนี้เจ้าปลาน้อยจะไปว่ายน้ำเล่นจึงมาชวนเจ้าเต่าไปด้วย แต่มีเต่าน้อยไปด้วยเพียง 1 ตัว ส่วนตัวที่เหลือขอว่ายน้ำเล่นอยู่แถวนี้

มีเต่าทั้งหมด	ตัว
เต่าไปว่ายน้ำเล่นกับปลาน้อย	ตัว
เหลือเต่า	ตัว

ข้อ 7

วันนี้คุณแม่จะทำแยมผลไม้รวมไว้สำหรับทานกับขนมปัง จึงเข้าไปเก็บผล
สตอเบอรี่ ในสวนคุณแม่เลือกเก็บ ผลสตอเบอรี่ที่มีผลสีแดงสุก มา 2 ผล

มีสตอเบอรี่อยู่ในสวน ผล
คุณแม่เก็บไปทำแยม ผล
เหลือสตอเบอรี่ ผล

ข้อ 8

วันนี้เสือน้อยจะทำขนมเค้กน้ำผึ้งแต่น้ำผึ้งหมด จึงมาหาหมีน้อยที่บ้านเพื่อขอแบ่งปันน้ำผึ้งเพื่อที่จะเอาไปทำขนม หมีน้อยมีน้ำผึ้งมากมาย มีทั้งกระปุกเล็กและกระปุกใหญ่ ด้วยความมีน้ำใจแบ่งน้ำผึ้งให้ 1 กระปุก เสือน้อยกล่าวขอบใจในความมีน้ำใจของหมีน้อย

หมีน้อยมีน้ำผึ้งทั้งหมด กระปุก

แบ่งให้เสือน้อย กระปุก

เหลือน้ำผึ้ง กระปุก

ข้อ 9

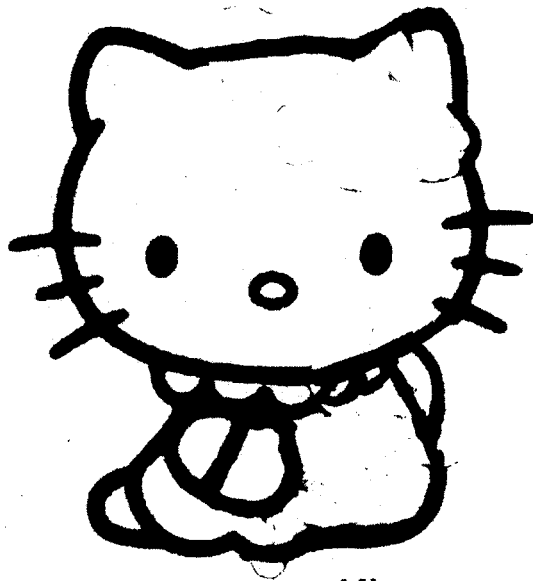
วันนี้อากาศร้อนอบอ้าว เสือน้อยจึงปีนขึ้นไปนั่งเล่นบนต้นไม้ใหญ่
 ลมพัดเย็นสบาย เสือน้อยจึงผลอกลับไป เจ้ากระรอกน้อยที่อยู่บนต้นไม้ก็ออกมาจาก
 โพรงไม้มาดูเจ้าเสือที่ส่งเสียงกรนดังสนั่นป่า เจ้ากระรอก 2 ตัว รำคาญเสียงกรนจึง
 กระโดดหนีลงมาจากต้นไม้ ส่วนตัวอื่น ๆ ก็ปลุกให้เจ้าเสือน้อยตื่นมาเล่นกับตัวเอง

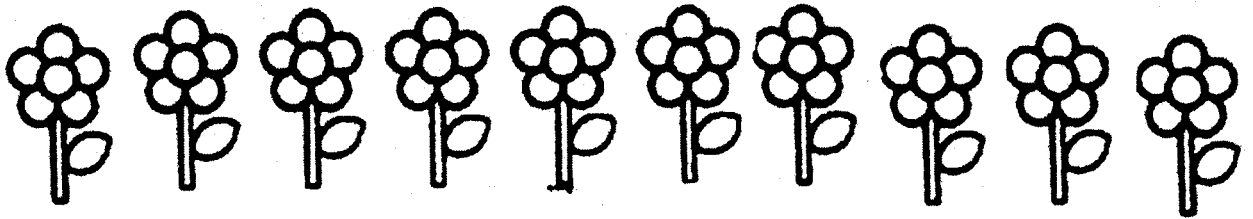
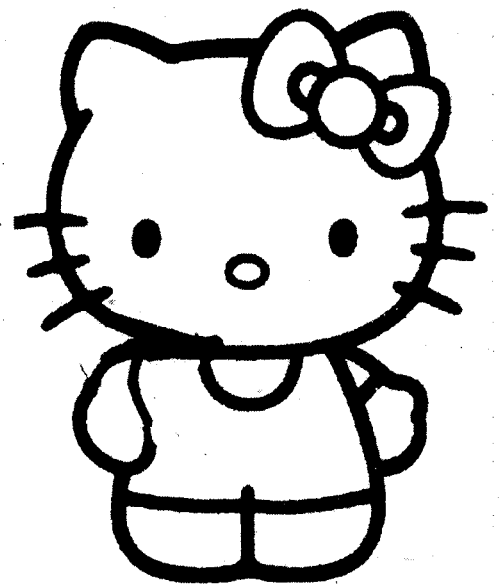
มีกระรอกทั้งหมด ตัว
 กระรอกกระโดดลงจากต้นไม้ ตัว
 เหลือกระรอกอยู่บนต้นไม้ ตัว

ข้อ 10

เจ้าแมวเหมียวสองตัว จี๊วและแจ้ว ชวนกันออกมาเดินเล่นที่สวนดอกไม้
และช่วยกันเก็บดอกไม้ จี๊วและแจ้วเก็บดอกไม้ไป 3 ดอก จี๊วเก็บดอกไม้มาทำเป็น
มงกุฎดอกไม้ แจ้วเก็บไปใส่แจกัน

Kitty

ดอกไม้ในสวนมี ดอก

จี๊วและแจ้วเก็บไป ดอก

เหลือดอกไม้ในสวน ดอก

ภาคผนวก จ

สรุปความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อแบบทดสอบความเข้าใจ
เรื่องการนับเพิ่มและการลดของจำนวน

ตารางสรุปความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อแบบทดสอบความเข้าใจ เรื่องการนับเพิ่มและการลดของจำนวนได้ตามตารางดังนี้

เนื้อหา	N = 3			ค่า
	รายการประเมิน			IOC
	3	0	-1	1
1.1 รูปแบบของแบบวัดความสามารถ	3	-	-	1
1.2 คำชี้แจงในแบบวัดความสามารถ	3	-	-	1
1.3 ความเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการเด็ก	3	-	-	1
1.4 ความครอบคลุมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กเรื่องการเพิ่มและการลดของจำนวน	3	-	-	1
1.5 การใช้ภาษามีความชัดเจน เหมาะสมเข้าใจง่าย	2	1	-	.67
1.6 ภาพประกอบการวัดมีความเหมาะสมชัดเจน	2	1	-	.67
1.7 ความเหมาะสมของเวลาในการทำแบบวัดความสามารถ	3	-	-	1
1.8 เกณฑ์การประเมินมีความเหมาะสมชัดเจน	3	-	-	1
1.9 สถานการณ์ที่ใช้ประกอบการวัดความสามารถเรื่องการเพิ่มและการลดของจำนวนมีความชัดเจนและเหมาะสมกับวัยของเด็ก	3	-	-	1
ค่าเฉลี่ย	2.77	-	-	.93

จากตารางความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ .93 สรุปได้ว่าแบบทดสอบความเข้าใจ เรื่อง การนับเพิ่มและลดของจำนวนมีความเหมาะสม

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวพรรณนิภา ฤทธิสุขุทธิ์
วัน เดือน ปีเกิด	11 กรกฎาคม 2519
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	บธ.บ. (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ) พ.ศ. 2540
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนนวมทองวิทยา
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ แผนกอนุบาล